ΝΑ ΑΝΑΔΕΙΞΟΥΜΕ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΤΗΣΟΥΜΕ ΤΙΣ ΟΡΘΕΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ ΙΔΕΕΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

Αριθμ. Φύλλου 231

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2022

1,5 ΕΥΡΩ

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ
2022
1,5 ΕΥΡΩ

Είναι η γενιά; Είναι η εποχή; Είναι η ντροπή που προκαλεί η τυραννία; Είναι η ορμή του «όλα ή τίποτα», που γεννά την αψηφισιά του κινδύνου και του θανάτου και στήνει οδοφράγματα;

Είναι η γενιά; Είναι η εποχή; Είναι η ντροπή που προκαλεί η τυραννία; Είναι η ορμή του «όλα ή τίποτα», που γεννά την αψηφισιά του κινδύνου και του θανάτου και στήνει οδοφράγματα; Είναι η ελπίδα και πάνω απ' όλα η ευτυχία, που γεννά η συλλογικότητα, η αυταπάρνηση, η αλληλεγγύη, το «εμείς»; Και λες, όχι να μην καθίσουμε ήσυχοι, να μην προσαρμοστούμε, να κάνουμε στην άκρη τις κομματικές γραμμές, να το ζήσουμε τώρα, να είμαστε οι ίδιοι ο σπινθήρας, που θα βάλει την μεγάλη φωτιά της ΕΞΕΓΕΡΣΗΣ σε κάθε εποχή, ενάντια σε κάθε εξουσία…

ΣΚΕΨΕΙΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ... ΣΚΕΨΕΙΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

από τον Κύκλο Σύνταξης

ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΦΑΤΗ ομιλία του, στην διάρκεια της τελετής «επικύρωσης της ενσωμάτωσης των νέων επαρχιών», ο Ρώσος πρόεδρος Βλαντιμίρ Πούτιν, μεταξύ άλλων ανέφερε ότι «*Η Ουάσιγκτον απαιτεί όλο και περισσότερες κυρώσεις κατά της Ρωσίας και η πλειοψηφία των Ευρωπαίων πολιτικών συμμορφώνεται πειθήνια. Αντιλαμβάνονται σαφώς ότι πιέζοντας την Ε.Ε. να εγκαταλείψει εντελώς τις ρωσικές ενεργειακές πηγές και άλλους πόρους, οι ΗΠΑ ωθούν ουσιαστικά την Ευρώπη προς την αποβιομηχάνιση, σε μια προσπάθεια να βάλουν χέρι σε ολόκληρη την ευρωπαϊκή αγορά. Αυτές οι ευρωπαϊκές ελίτ καταλαβαίνουν τα πάντα, τα καταλαβαίνουν, αλλά προτιμούν να εξυπηρετούν ξένα συμφέροντα. Αυτό δεν είναι πλέον δουλοπρέπεια, αλλά ευθεία προδοσία των ιδίων των λαών τους. Ο Θεός μαζί τους, είναι δικό τους πρόβλημα. Για τους Αγγλοσάξονες όμως ήδη δεν φθάνουν οι κυρώσεις, πέρασαν και στις δολιοφθορές. Μοιάζει απίστευτο, αλλά είναι γεγονός: οργανώνοντας εκρήξεις στους διεθνείς αγωγούς φυσικού αερίου Nord Stream που διασχίζουν τον πυθμένα της Βαλτικής Θάλασσας, έχουν ουσιαστικά ξεκινήσει την καταστροφή της κοινής ενεργειακής υποδομής της Ευρώπης. Είναι ξεκάθαρο σε όλους ποιος έχει συμφέρον. Αυτοί που επωφελούνται, αυτοί φυσικά και το έκαναν. Η επιβολή των ΗΠΑ βασίζεται στην ωμή βία, στο δίκαιο της πυγμής. Κάποτε έχει όμορφο περιτύλιγμα, άλλοτε δεν έχει καθόλου περιτύλιγμα, αλλά η ουσία είναι η ίδια –το δίκαιο της πυγμής […]Η Δύση σαφώς δεν περίμενε τέτοια ανυπακοή. Απλώς συνήθισαν να ενεργούν σύμφωνα με το υπόδειγμα, να αρπάζουν ό,τι θέλουν, με εκβιασμούς, δωροδοκίες, εκφοβισμούς, και πείθουν τον εαυτό τους ότι αυτές οι μέθοδοι θα λειτουργούν για πάντα, σαν να έχουν δηλαδή «παγώσει» και απολιθωθεί στο παρελθόν.*

Αυτού του είδους η αυτοπεποίθηση είναι άμεσο προϊόν όχι μόνο της περιβόητης έννοιας του εξαιρετισμού (αν και δεν παύει ποτέ αυτή να εκπλήσσει), αλλά και της πραγματικής «δίψας για πληροφορίες» στη Δύση. Έπνιξαν την αλήθεια σε έναν ωκεανό από μύθους, ψευδαισθήσεις και ψευδείς ειδήσεις, χρησιμοποιώντας εξαιρετικά επιθετική προπαγάνδα και ψεύδονται ασύστολα σαν τον Γκέμπελς. Όσο πιο απίστευτο είναι το ψέμα, τόσο πιο γρήγορα οι άνθρωποι θα το πιστέψουν – έτσι λειτουργούν, σύμφωνα με αυτή την αρχή.

Όμως οι άνθρωποι δεν μπορούν να τραφούν με τυπωμένα δολάρια και ευρώ. Δεν μπορείς να τους ταΐσεις με αυτά τα χαρτάκια και η εικονική, διογκωμένη κεφαλαιοποίηση των δυτικών εταιρειών κοινωνικής δικτύωσης είναι αδύνατο να θερμάνει τα σπίτια τους. Όλα όσα λέω είναι σημαντικά, αλλά δεν είναι λιγότερο σημαντικό και αυτό, που μόλις είπα: δεν μπορείς να ταΐσεις κανέναν με χαρτάκια – χρειάζεσαι τρόφιμα και με αυτές τις διογκωμένες κεφαλαιοποιήσεις επίσης κανέναν δεν μπορείς να θερμάνεις, χρειάζονται ενεργειακοί πόροι. Για

Ο Σολζενίτσιν στο Χάρβαρντ και άλλες ιστορίες

Ο Alexandr **Solzhenitsyn** είναι γνωστός και σχετικά πολυδιαβασμένος στη χώρα μας, κυρίως από τις μεγαλύτερες ηλικίες, καθώς τα έργα του έχουν μεταφραστεί από νωρίς στα ελληνικά, αλλά και λόγω της παγκόσμιας φήμης, που είχε αποκτήσει επικρίνοντας τον ***Ιωσήφ Στάλιν*** και τον ***Λεονίντ Μπριέζνιεφ***. Ωστόσο, λίγοι γνωρίζουν ότι με τον ***Νικήτα Χρουστσόφ***, ο οποίος διαδέχτηκε τον Στάλιν, είχε εξαιρετική σχέση, καθώς ο Νικήτα αξιοποίησε το συγγραφικό του ταλέντο για να προωθήσει την περίφημη αποσταλινοποίηση.

Όταν ο ***Solzhenitsyn*** βρέθηκε το 1978 στο ***Harvard***, στους εορτασμούς της 327ης επετείου από την ίδρυση του πιο διασημότερου ιδιωτικού πανεπιστημίου στον πλανήτη, ελάχιστοι περίμεναν ότι στην ομιλία του θα ήταν τόσο επικριτικός απέναντι στη Δύση, που στο κάτω-κάτω τον καλωσόρισε ως θύμα του κομμουνισμού. Αντί για ύμνους στον «ελεύθερο κόσμο», ο ***Solzhenitsyn*** μίλησε για την «*επίμονη τύφλωση της (δυτικής) υπεροχής που εξακολουθεί να πιστεύει ότι ο υπόλοιπος κόσμος θα πρέπει να αναπτυχθεί και να ωριμάσει με βάση τα πρότυπα των δυτικών συστημάτων, που θεωρείτε ότι είναι τα καλύτερα. Προσωρινό εμπόδιο είναι τοπικοί ηγέτες που υπηρετούν το Κακό ή η ίδια η βαρβαρότητα των τοπικών πληθυσμών που δεν κατανοούν την ανωτερότητα του δυτικού τρόπου ζωής*». Η ομιλία αυτή βρίσκεται ολόκληρη στο youtube για όποιον ενδιαφέρεται, ενώ έχει εκδοθεί από το ίδιο το ***Harvard*** το 1980.

Μα και το ίδιο το ***Harvard*** χρηματοδοτήθηκε αδρά από πλούσιους εμπόρους σκλάβων ή ιδιοκτήτες φυτειών, που αγόραζαν καραβιές σκλάβων από τους πρώτους και υπηρέτησε όσο ελάχιστα ιδρύματα την μεσσιανική ιδεολογία της αμερικανικής λευκής ελίτ, καθώς διάσημοι καθηγητές και μέλη της ερευνητικής του κοινότητας προώθησαν την ευγονική και το καθεστώς των διακρίσεων σε ολόκληρο τον 19ο και 20ο αιώνα.

Τα χρόνια πέρασαν και ο Λευκός Οίκος πλέον θυμίζει την καταρρέουσα ΕΣΣΔ των αρχών του '80, με τους υπέργηρους ηγέτες που δεν μπορούσαν ούτε να σταθούν όρθιοι και να διαβάσουν σωστά μια ομιλία. Καθημερινά δημοσιεύονται στις γνωστές πλατφόρμες βίντεο με τις γκάφες του παππούλη Biden, ο οποίος χαιρετά το κενό, χάνει διαρκώς το δρόμο για το πόντιουμ και μιλάει δημοσίως με πεθαμένους. Ο ηγέτης του «ελεύθερου κόσμου» πάσχει εμφανώς από άνοια, αλλά είναι αποφασισμένος να διεκδικήσει και δεύτερη θητεία. Το Νο 2 του Λευκού Οίκου, η πολλά υποσχόμενη Καμάλα Χάρρις, αν και κατά πολύ νεότερη από

πειθήνια. Αντιλαμβάνονται σαφώς ότι πιέζοντας την Ε.Ε. να εγκαταλείψει εντελώς τις ρωσικές ενεργειακές πηγές και άλλους πόρους, οι ΗΠΑ ωθούν ουσιαστικά την Ευρώπη προς την αποβιομηχάνιση, σε μια προσπάθεια να βάλουν χέρι σε ολόκληρη την ευρωπαϊκή αγορά. Αυτές οι ευρωπαϊκές ελίτ καταλαβαίνουν τα πάντα, τα καταλαβαίνουν, αλλά προτιμούν να εξυπηρετούν ξένα συμφέροντα. Αυτό δεν είναι πλέον δουλοπρέπεια, αλλά ευθεία προδοσία των ιδίων των λαών τους. Ο Θεός μαζί τους, είναι δικό τους πρόβλημα. Για τους Αγγλοσάξονες όμως ήδη δεν φθάνουν οι κυρώσεις, πέρασαν και στις δολιοφθορές. Μοιάζει απίστευτο, αλλά είναι γεγονός: οργανώνοντας εκρήξεις στους διεθνείς αγωγούς φυσικού αερίου Nord Stream που διασχίζουν τον πυθμένα της Βαλτικής Θάλασσας, έχουν ουσιαστικά ξεκινήσει την καταστροφή της κοινής ενεργειακής υποδομής της Ευρώπης. Είναι ξεκάθαρο σε όλους ποιος έχει συμφέρον. Αυτοί που επωφελούνται, αυτοί φυσικά και το έκαναν. Η επιβολή των ΗΠΑ βασίζεται στην ωμή βία, στο δίκαιο της πυγμής. Κάποτε έχει όμορφο περιτύλιγμα, άλλοτε δεν έχει καθόλου περιτύλιγμα, αλλά η ουσία είναι η ίδια –το δίκαιο της πυγμής [...]Η Δύση σαφώς δεν περίμενε τέτοια ανυπακοή. Απλώς συνήθισαν να ενεργούν σύμφωνα με το υπόδειγμα, να αρπάζουν ό,τι θέλουν, με εκβιασμούς, δωροδοκίες, εκφοβισμούς, και πείθουν τον εαυτό τους ότι αυτές οι μέθοδοι θα λειτουργούν για πάντα, σαν να έχουν δηλαδή «παγώσει» και απολιθωθεί στο παρελθόν.

Αυτού του είδους η αυτοπεποίθηση είναι άμεσο προϊόν όχι μόνο της περιβόητης έννοιας του εξαιρετισμού (αν και δεν παύει ποτέ αυτή να εκπλήσσει), αλλά και της πραγματικής «δίψας για πληροφορίες» στη Δύση. Έπνιξαν την αλήθεια σε έναν ωκεανό από μύθους, ψευδαισθήσεις και ψευδείς ειδήσεις, χρησιμοποιώντας εξαιρετικά επιθετική προπαγάνδα και ψεύδονται ασύστολα σαν τον Γκέμπελς. Όσο πιο απίστευτο είναι το ψέμα, τόσο πιο γρήγορα οι άνθρωποι θα το πιστέψουν – έτσι λειτουργούν, σύμφωνα με αυτή την αρχή.

Όμως οι άνθρωποι δεν μπορούν να τραφούν με τυπωμένα δολάρια και ευρώ. Δεν μπορείς να τους ταΐσεις με αυτά τα χαρτάκια και η εικονική, διογκωμένη κεφαλαιοποίηση των δυτικών εταιρειών κοινωνικής δικτύωσης είναι αδύνατο να θερμάνει τα σπίτια τους. Όλα όσα λέω είναι σημαντικά, αλλά δεν είναι λιγότερο σημαντικό και αυτό, που μόλις είπα: δεν μπορείς να ταΐσεις κανέναν με χαρτάκια – χρειάζεσαι τρόφιμα και με αυτές τις διογκωμένες κεφαλαιοποιήσεις επίσης κανέναν δεν μπορείς να θερμάνεις, χρειάζονται ενεργειακοί πόροι. Για αυτό οι πολιτικοί στην ίδια την Ευρώπη χρειάζεται να πείσουν τους συμπολίτες τους να τρώνε λιγότερο, να πλένονται αραιότερα και να ντύνονται πιο ζεστά στο σπίτι. Και όσοι αρχίζουν να θέτουν δίκαια ερωτήματα όπως «γιατί αυτό είναι έτσι για του λόγου το αληθές;», αμέσως ανακηρύσσονται εχθροί, εξτρεμιστές και ριζοσπάστες. Στρέφουν τα βέλη στη Ρωσία και λένε: αυτή είναι η πηγή όλων των προβλημάτων σας. Και πάλι λένε ψέματα. Θέλω να σημειώσω ιδιαίτερα το γεγονός ότι υπάρχει κάθε λόγος να πιστεύουμε πως οι δυτικές ελίτ δεν σκοπεύουν να αναζητήσουν εποικοδομητικούς τρόπους διεξόδου από την παγκόσμια επισιτιστική και ενεργειακή κρίση, για την οποία ευθύνονται οι ίδιες και μόνο αυτές, εξαιτίας της μακροχρόνιας πολιτικής τους, που χρονολογείται πολύ πριν από την ειδική στρατιωτική μας επιχείρηση στην Ουκρανία, στο Ντονμπάς. Δεν έχουν καμία πρόθεση να λύσουν τα προβλήματα της αδικίας και της ανισότητας. Υπάρχει ο φόβος ότι είναι έτοιμοι να χρησιμοποιήσουν άλλες, συνηθισμένες για τους ίδιους, συνταγές [...]Τώρα, προκειμένου να απαλλαγούν από το τελευταίο πλέγμα αντιθέσεων, τους χρειάζεται να διαλύσουν πάση θυσία τη Ρωσία, καθώς και άλλα κράτη που επιλέγουν μια κυρίαρχη πορεία ανάπτυξης, ώστε να μπορούν να λεηλατούν ακόμη περισσότερο τον πλούτο άλλων εθνών και να τον

Ο Alexandr **Solzhenitsyn** είναι γνωστός και σχετικά πολυδιαβασμένος στη χώρα μας, κυρίως από τις μεγαλύτερες ηλικίες, καθώς τα έργα του έχουν μεταφραστεί από νωρίς στα ελληνικά, αλλά και λόγω της παγκόσμιας φήμης, που είχε αποκτήσει επικρίνοντας τον ***Ιωσήφ Στάλιν*** και τον ***Λεονίντ Μπρέζνιεφ***. Ωστόσο, λίγοι γνωρίζουν ότι με τον ***Νικήτα Χρουστσόφ***, ο οποίος διαδέχτηκε τον Στάλιν, είχε εξαιρετική σχέση, καθώς ο Νικήτα αξιοποίησε το συγγραφικό του ταλέντο για να προωθήσει την περίφημη αποσταλινοποίηση.

Όταν ο ***Solzhenitsyn*** βρέθηκε το 1978 στο ***Harvard***, στους εορτασμούς της 327ης επετείου από την ίδρυση του πιο διασημότερου ιδιωτικού πανεπιστημίου στον πλανήτη, ελάχιστοι περίμεναν ότι στην ομιλία του θα ήταν τόσο επικριτικός απέναντι στη Δύση, που στο κάτω-κάτω τον καλωσόρισε ως θύμα του κομμουνισμού. Αντί για ύμνους στον «ελεύθερο κόσμο», ο ***Solzhenitsyn*** μίλησε για την *«επίμονη τύφλωση της (δυτικής) υπεροχής που εξακολουθεί να πιστεύει ότι ο υπόλοιπος κόσμος θα πρέπει να αναπτυχθεί και να ωριμάσει με βάση τα πρότυπα των δυτικών συστημάτων, που θεωρείτε ότι είναι τα καλύτερα. Προσωρινό εμπόδιο είναι τοπικοί ηγέτες που υπηρετούν το Κακό ή η ίδια η βαρβαρότητα των τοπικών πληθυσμών που δεν κατανοούν την ανωτερότητα του δυτικού τρόπου ζωής»*. Η ομιλία αυτή βρίσκεται ολόκληρη στο youtube για όποιον ενδιαφέρεται, ενώ έχει εκδοθεί από το ίδιο το ***Harvard*** το 1980.

Μα και το ίδιο το ***Harvard*** χρηματοδοτήθηκε αδρά από πλούσιους εμπόρους σκλάβων ή ιδιοκτήτες φυτειών, που αγόραζαν καραβιές σκλάβων από τους πρώτους και υπηρέτησε όσο ελάχιστα ιδρύματα την μεσσιανική ιδεολογία της αμερικανικής λευκής ελίτ, καθώς διάσημοι καθηγητές και μέλη της ερευνητικής του κοινότητας προώθησαν την ευγονική και το καθεστώς των διακρίσεων σε ολόκληρο τον 19ο και 20ο αιώνα.

Τα χρόνια πέρασαν και ο Λευκός Οίκος πλέον θυμίζει την καταρρέουσα ΕΣΣΔ των αρχών του '80, με τους υπέργηρους ηγέτες που δεν μπορούσαν ούτε να σταθούν όρθιοι και να διαβάσουν σωστά μια ομιλία. Καθημερινά δημοσιεύονται στις γνωστές πλατφόρμες βίντεο με τις γκάφες του παππούλη Biden, ο οποίος χαιρετά το κενό, χάνει διαρκώς το δρόμο για το πόντιουμ και μιλάει δημοσίως με πεθαμένους. Ο ηγέτης του «ελεύθερου κόσμου» πάσχει εμφανώς από άνοια, αλλά είναι αποφασισμένος να διεκδικήσει και δεύτερη θητεία. Το Νο 2 του Λευκού Οίκου, η πολλά υποσχόμενη Καμάλα Χάρρις, αν και κατά πολύ νεότερη από τον Biden, διασκεδάζει και αυτή το κοινό με τις ασυνάρτητες δηλώσεις της (word salads). Η 80+ εκπρόσωπος του Λευκού Οίκου, η γνωστή μας Νάνσι Πελόσι, είναι ο άνθρωπος των ειδικών αποστολών, όπως στην πρόσφατη επίσκεψή της στην Ταϊβάν, καταλαβαίνετε δηλαδή... Ο εκρηκτικός και απρόβλεπτος δισεκατομμυριούχος Ντόναλντ Τραμπ, που διαθέτει το μεγαλύτερο φαν κλαμπ από φτωχούς ανά τον πλανήτη, ως το 2024 που θα γίνουν οι αμερικανικές προεδρικές εκλογές θα έχει πατήσει τα 80.

****

Αυτές είναι οι σπουδαίες αμερικανικές πολιτικές ελίτ, που τροφοδοτούν τον ρωσο-ΝΑΤΟϊκό πόλεμο μέσω Ουκρανίας (ας μην κρυβόμαστε πιά πίσω από τις λέξεις) με πακτωλό δισεκατομμυρίων κάθε μήνα προς την ουκρανική κλεπτοκρατία, προηγμένο εξοπλισμό και δεκάδες χιλιάδες μισθοφόρους και ουκρανούς οπλίτες ως κρέας για τα κανόνια. Χωρίς καμία ντροπή, αμερικανοί statesmen λένε πως η τελευταία μεγάλη αντεπίθεση των ουκρανικών δυνάμεων στα νέα εδάφη της Ρωσίας –αντεπίθεση που κατέληξε σε οδυνηρή ήττα και εκατόμβη νεκρών ουκρανών και μισθοφόρων– προγραμματίστηκε να συμπέσει με τις αμε-

σύμφωνα με το υπόδειγμα, να αρπάζουν ό,τι θέλουν, με εκβιασμούς, δωροδοκίες, εκφοβισμούς, και πείθουν τον εαυτό τους ότι αυτές οι μέθοδοι θα λειτουργούν για πάντα, σαν να έχουν δηλαδή «παγώσει» και απολιθωθεί στο παρελθόν.

Αυτού του είδους η αυτοπεποίθηση είναι άμεσο προϊόν όχι μόνο της περιβόητης έννοιας του εξαιρετισμού (αν και δεν παύει ποτέ αυτή να εκπλήσσει), αλλά και της πραγματικής «δίψας για πληροφορίες» στη Δύση. Έπνιξαν την αλήθεια σε έναν ωκεανό από μύθους, ψευδαισθήσεις και ψευδείς ειδήσεις, χρησιμοποιώντας εξαιρετικά επιθετική προπαγάνδα και ψεύδονται ασύστολα σαν τον Γκέμπελς. Όσο πιο απίστευτο είναι το ψέμα, τόσο πιο γρήγορα οι άνθρωποι θα το πιστέψουν – έτσι λειτουργούν, σύμφωνα με αυτή την αρχή.

Όμως οι άνθρωποι δεν μπορούν να τραφούν με τυπωμένα δολάρια και ευρώ. Δεν μπορείς να τους ταΐσεις με αυτά τα χαρτάκια και η εικονική, διογκωμένη κεφαλαιοποίηση των δυτικών εταιρειών κοινωνικής δικτύωσης είναι αδύνατο να θερμάνει τα σπίτια τους. Όλα όσα λέω είναι σημαντικά, αλλά δεν είναι λιγότερο σημαντικό και αυτό, που μόλις είπα: δεν μπορείς να ταΐσεις κανέναν με χαρτάκια – χρειάζεσαι τρόφιμα και με αυτές τις διογκωμένες κεφαλαιοποιήσεις επίσης κανέναν δεν μπορείς να θερμάνεις, χρειάζονται ενεργειακοί πόροι. Για αυτό οι πολιτικοί στην ίδια την Ευρώπη χρειάζεται να πείσουν τους συμπολίτες τους να τρώνε λιγότερο, να πλένονται αραιότερα και να ντύνονται πιο ζεστά στο σπίτι. Και όσοι αρχίζουν να θέτουν δίκαια ερωτήματα όπως «γιατί αυτό είναι έτσι για του λόγου το αληθές;», αμέσως ανακηρύσσονται εχθροί, εξτρεμιστές και ριζοσπάστες. Στρέφουν τα βέλη στη Ρωσία και λένε: αυτή είναι η πηγή όλων των προβλημάτων σας. Και πάλι λένε ψέματα. Θέλω να σημειώσω ιδιαίτερα το γεγονός ότι υπάρχει κάθε λόγος να πιστεύουμε πως οι δυτικές ελίτ δεν σκοπεύουν να αναζητήσουν εποικοδομητικούς τρόπους διεξόδου από την παγκόσμια επισιτιστική και ενεργειακή κρίση, για την οποία ευθύνονται οι ίδιες και μόνο αυτές, εξαιτίας της μακροχρόνιας πολιτικής τους, που χρονολογείται πολύ πριν από την ειδική στρατιωτική μας επιχείρηση στην Ουκρανία, στο Ντονμπάς. Δεν έχουν καμία πρόθεση να λύσουν τα προβλήματα της αδικίας και της ανισότητας. Υπάρχει ο φόβος ότι είναι έτοιμοι να χρησιμοποιήσουν άλλες, συνηθισμένες για τους ίδιους, συνταγές […]Τώρα, προκειμένου να απαλλαγούν από το τελευταίο πλέγμα αντιθέσεων, τους χρειάζεται να διαλύσουν πάση θυσία τη Ρωσία, καθώς και άλλα κράτη που επιλέγουν μια κυρίαρχη πορεία ανάπτυξης, ώστε να μπορούν να λεηλατούν ακόμη περισσότερο τον πλούτο άλλων εθνών και να τον χρησιμοποιούν για να μπαλώσουν τις δικές τους τρύπες. Εάν αυτό δεν συμβεί, δεν αποκλείω ότι θα προσπαθήσουν να προκαλέσουν την κατάρρευση ολόκληρου του συστήματος και να τα ρίξουν όλα σε αυτό, ή, Θεός φυλάξοι, να αποφασίσουν να χρησιμοποιήσουν την παλιά συνταγή «ο πόλεμος θα σβήσει τα πάντα»».

Παραθέσαμε στο Εισαγωγικό ένα μικρό απόσπασμα της ομιλίας προτρέποντας συνάμα στην ανάγνωση της, επειδή θεωρούμε ότι η συνέχιση του πολέμου εκ μέρους κάθε εμπλεκόμενου (κράτους) προϋποθέτει την εξαφάνιση σημαντικών πτυχών του και φυσικά των ισχυρισμών του «αντιπάλου».

Κατά τα άλλα, όποιος δεν κατάλαβε, η παγκόσμια «διευθέτηση», που μαίνεται, θα λυθεί δια πυρός και σιδήρου…

Νοέμβριος 2022

εμπόδιο είναι τοπικοί ηγέτες που υπηρετούν το κακό ή η ίδια η βαρβαρότητα των τοπικών πληθυσμών που δεν κατανοούν την ανωτερότητα του δυτικού τρόπου ζωής». Η ομιλία αυτή βρίσκεται ολόκληρη στο youtube για όποιον ενδιαφέρεται, ενώ έχει εκδοθεί από το ίδιο το ***Harvard*** το 1980.

Μα και το ίδιο το ***Harvard*** χρηματοδοτήθηκε αδρά από πλούσιους εμπόρους σκλάβων ή ιδιοκτήτες φυτειών, που αγόραζαν καραβιές σκλάβων από τους πρώτους και υπηρέτησε όσο ελάχιστα ιδρύματα την μεσσιανική ιδεολογία της αμερικανικής λευκής ελίτ, καθώς διάσημοι καθηγητές και μέλη της ερευνητικής του κοινότητας προώθησαν την ευγονική και το καθεστώς των διακρίσεων σε ολόκληρο τον 19ο και 20ο αιώνα.

Τα χρόνια πέρασαν και ο Λευκός Οίκος πλέον θυμίζει την καταρρέουσα ΕΣΣΔ των αρχών του '80, με τους υπέργηρους ηγέτες που δεν μπορούσαν ούτε να σταθούν όρθιοι και να διαβάσουν σωστά μια ομιλία. Καθημερινά δημοσιεύονται στις γνωστές πλατφόρμες βίντεο με τις γκάφες του παππούλη Biden, ο οποίος χαιρετά το κενό, χάνει διαρκώς το δρόμο για το πόντιουμ και μιλάει δημοσίως με πεθαμένους. Ο ηγέτης του «ελεύθερου κόσμου» πάσχει εμφανώς από άνοια, αλλά είναι αποφασισμένος να διεκδικήσει και δεύτερη θητεία. Το Νο 2 του Λευκού Οίκου, η πολλά υποσχόμενη Καμάλα Χάρρις, αν και κατά πολύ νεότερη από τον Biden, διασκεδάζει και αυτή το κοινό με τις ασυνάρτητες δηλώσεις της (word salads). Η 80+ εκπρόσωπος του Λευκού Οίκου, η γνωστή μας Νάνσι Πελόσι, είναι ο άνθρωπος των ειδικών αποστολών, όπως στην πρόσφατη επίσκεψή της στην Ταϊβάν, καταλαβαίνετε δηλαδή… Ο εκρηκτικός και απρόβλεπτος δισεκατομμυριούχος Ντόναλντ Τραμπ, που διαθέτει το μεγαλύτερο φαν κλαμπ από φτωχούς ανά τον πλανήτη, ως το 2024 που θα γίνουν οι αμερικανικές προεδρικές εκλογές θα έχει πατήσει τα 80.

****

Αυτές είναι οι σπουδαίες αμερικανικές πολιτικές ελίτ, που τροφοδοτούν τον ρωσο-ΝΑΤΟϊκό πόλεμο μέσω Ουκρανίας (ας μην κρυβόμαστε πιά πίσω από τις λέξεις) με πακτωλό δισεκατομμυρίων κάθε μήνα προς την ουκρανική κλεπτοκρατία, προηγμένο εξοπλισμό και δεκάδες χιλιάδες μισθοφόρους και ουκρανούς οπλίτες ως κρέας για τα κανόνια. Χωρίς καμία ντροπή, αμερικανοί statesmen λένε πως η τελευταία μεγάλη αντεπίθεση των ουκρανικών δυνάμεων στα νέα εδάφη της Ρωσίας –αντεπίθεση που κατέληξε σε οδυνηρή ήττα και εκατόμβη νεκρών ουκρανών και μισθοφόρων– προγραμματίστηκε να συμπέσει με τις αμερικανικές ενδιάμεσες εκλογές, καθώς οι Δημοκρατικοί πιέζονται αφόρητα από τους ρεπουμπλικάνους και αναμένεται να χάσουν την πλειοψηφία στο Κογκρέσο.

Στο νέο «ιερό πόλεμο», που διευθύνεται από τις ΗΠΑ, αναλώσιμοι δεν είναι μόνο οι Ουκρανοί, αλλά ολόκληρη η γηραιά Ήπειρος. Οι παλιές αποικιοκρατικές ευρωπαϊκές δυνάμεις, ως υποτελείς των ΗΠΑ από την εποχή του σχεδίου Μάρσαλ, καλούνται να ξεπληρώσουν τις συμμαχικές τους υποχρεώσεις δίνοντας το μερίδιο τους προς την ουκρανική κλεπτοκρατία. Κανόνια, δισεκατομμύρια, προσεχώς και άντρες για τα ναπολεόντεια σχέδια. Είναι πολύ διασκεδαστικό να εξευτελίζει ο Ουκρανός ΥΠΕΞ ή ο πρέσβης του στο Βερολίνο τον γερμανικό εθνικισμό, κάθε φορά που διστάζει η Καγκελαρία να υπογράψει νέες παραδόσεις

συνέχεια στη σελ. 4

«ΠΟΛΕΜΟΣ ΠΑΤΗΡ ΠΑΝΤΩΝ»: Η ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ ΑΝΤΕΠΙΤΙΘΕΤΑΙ...

«Την αυγή του επόμενου πρωϊνού οι Καρχηδόνιοι αφοσιώθηκαν στην περισυλλογή των λαφύρων και στην παρατήρηση των αποτελεσμάτων της σφαγής, τα οποία ακόμη και για τα μάτια ενός εχθρού ήταν συγκλονιστικό θέαμα. Σε όλο το πεδίο κείτονταν Ρωμαίοι στρατιώτες, νεκροί κατά χιλιάδες, ιππείς και πεζοί ανάμεσα, καθώς οι εναλλασσόμενες φάσεις της μάχης ή κάποια προσπάθεια διαφυγής τους είχε σωρεύσει όλους μαζί. Εδώ κι εκεί άνδρες τραυματισμένοι, βουτηγμένοι στο αίμα, που είχαν ανακτήσει τις αισθήσεις από την πρωινή ψύχρα, θανατώνονταν συνοπτικά με ένα χτύπημα, καθώς έκαναν κάποια προσπάθεια να ανασυρθούν μέσα από τα πτώματα. Άλλους τους έβρισκαν ακόμη ζωντανούς, με τους τένοντες πίσω από τους μηρούς και τα γόνατα, κομμένους. Γύμνωναν τον λαιμό ή το λαρύγγι τους εκλιπαρώντας όποιον ήθελε να δείξει οίκτο να χύσει και το ελάχιστο αίμα που τους απέμενε. Μερικοί είχαν θάψει το κεφάλι τους στο χώμα· προφανώς είχαν σκάψει τρύπες και αλείφοντας το πρόσωπό τους με χώμα, είχαν αυτοκτονήσει με ασφυξία».

Τίτος Πατρίκιος, περιγραφή της επομένης της μάχης των Καννών το 216 π.χ., όπου «θριάμβευσαν» οι Καρχηδόνιοι υπό την ηγεσία του Αννίβα

«Το τρομακτικό θέαμα του πεδίου της μάχης, οι σωροί των νεκρών και των τραυματισμένων και συνάμα το βάρος στο κεφάλι του, τα νέα ότι κάπου είκοσι στρατηγοί που τους γνώριζε καλά ήταν ανάμεσα στους νεκρούς και τους τραυματίες και η αίσθηση της ανικανότητας του κάποτε ανίκητου στρατού του, άφηναν μιαν απροσδόκητη εντύπωση στον Ναπολέοντα, που του άρεσε να βλέπει τους νεκρούς και τους τραυματίες μιας μάχης, γιατί έτσι, όπως νόμιζε, αποδείκνυε το ακατάβλητο πνεύμα του. Την ημέρα εκείνη, το φρικτό θέαμα στο πεδίο της μάχης νίκησε

Τα στρατεύματα του Αννίβα λαφυραγωγούν τα πτώματα των νεκρών αντιπάλων τους μετά τη μάχη των Καννών. Εικόνα από την έκδοση Illustrated History of the World (Ward Lock, Λονδίνο, c 1880)

Όμως, τι σημαίνει τελικά «***κλιμάκωση***» ενός πολέμου ή μιας πολεμικής σύγκρουσης; Μπορεί, λόγου χάριν, να ***σημαίνει, ότι ένας από τους εμπλεκόμενους χρησιμοποιεί πιο σκληρές τακτικές απ' ότι προηγουμένως***, ασκώντας μεγαλύτερη πίεση, ανθρώπινες απώλειες, προκαλώντας μεγαλύτερες καταστροφές στις υποδομές, ή στον στρατιωτικό εξοπλισμό. Το γεγονός, φυσικά, ότι ένας ή περισσότεροι εμπλεκόμενοι χρεώνονται την χρήση σκληρότερων τακτικών, που ευθύνονται, λόγου χάρη, για την εξόντωση μεγάλου

συνεπάγεται επικοινωνιακά και σε σχέση με την ***νομιμοποιητική διαδικασία*** που ενδιαφέρει ιδιαίτερα, έστω και υποκριτικά, τα εμπλεκόμενα κράτη ή τους διεθνείς οργανισμούς. Αυτή ακριβώς η νομιμοποιητική διαδικασία εμπεριέχει, και μάλιστα σε περίοπτη θέση, την αναγωγή της αντίπαλης ηγεσίας, του προσώπου του αντίπαλου ηγέτη ως το απόλυτο κακό (χαρακτηριστική είναι η ταύτιση του ***Σαντάμ Χουσεΐν*** με τον ***Αδόλφο Χίτλερ***, που έκανε ο ***αμερικανός πρόεδρος Τζορτζ Μπους*** στην διάρκεια του Πρώτου πολέμου

Η ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ ΑΝΤΕΠΙΤΙΘΕΤΑΙ...

«Την αυγή του επόμενου πρωϊνού οι Καρχηδόνιοι αφοσιώθηκαν στην περισυλλογή των λαφύρων και στην παρατήρηση των αποτελεσμάτων της σφαγής, τα οποία ακόμη και για τα μάτια ενός εχθρού ήταν συγκλονιστικό θέαμα. Σε όλο το πεδίο κείτονταν Ρωμαίοι στρατιώτες, νεκροί κατά χιλιάδες, ιππείς και πεζοί ανάμεσα, καθώς οι εναλλασσόμενες φάσεις της μάχης ή κάποια προσπάθεια διαφυγής τους είχε σωρεύσει όλους μαζί. Εδώ κι εκεί άνδρες τραυματισμένοι, βουτηγμένοι στο αίμα, που είχαν ανακτήσει τις αισθήσεις από την πρωινή ψύχρα, θανατώνονταν συνοπτικά με ένα χτύπημα, καθώς έκαναν κάποια προσπάθεια να ανασυρθούν μέσα από τα πτώματα. Άλλους τους έβρισκαν ακόμη ζωντανούς, με τους τένοντες πίσω από τους μηρούς και τα γόνατα, κομμένους. Γύμνωναν τον λαιμό ή το λαρύγγι τους εκλιπαρώντας όποιον ήθελε να δείξει οίκτο να χύσει και το ελάχιστο αίμα που τους απέμενε. Μερικοί είχαν θάψει το κεφάλι τους στο χώμα· προφανώς είχαν σκάψει τρύπες και αλείφοντας το πρόσωπό τους με χώμα, είχαν αυτοκτονήσει με ασφυξία».

Τίτος Πατρίκιος, περιγραφή της επομένης της μάχης των Καννών το 216 π.χ., όπου *«θριάμβευσαν»* οι Καρχηδόνιοι υπό την ηγεσία του Αννίβα

Τα στρατεύματα του Αννίβα λαφυραγωγούν τα πτώματα των νεκρών αντιπάλων τους μετά τη μάχη των Καννών. Εικόνα από την έκδοση Illustrated History of the World (Ward Lock, Λονδίνο, c 1880)

«Το τρομακτικό θέαμα του πεδίου της μάχης, οι σωροί των νεκρών και των τραυματισμένων και συνάμα το βάρος στο κεφάλι του, τα νέα ότι κάπου είκοσι στρατηγοί που τους γνώριζε καλά ήταν ανάμεσα στους νεκρούς και τους τραυματίες και η αίσθηση της ανικανότητας του κάποτε ανίκητου στρατού του, άφηναν μιαν απροσδόκητη εντύπωση στον Ναπολέοντα, που του άρεσε να βλέπει τους νεκρούς και τους τραυματίες μιας μάχης, γιατί έτσι, όπως νόμιζε, αποδείκνυε το ακατάβλητο πνεύμα του. Την ημέρα εκείνη, το φρικτό θέαμα στο πεδίο της μάχης νίκησε το ακατάβλητο πνεύμα του, που το θεωρούσε τη μεγαλύτερη αρετή και απόδειξη μεγαλοσύνης».

Λέων Τολστόι, *Πόλεμος και Ειρήνη*

Σύμφωνα με την τελευταία έκθεση ενός οργανισμού που ανήκει στο *αμερικανικό think tank* και συγκεκριμένα του *Ινστιτούτου για την Μελέτη του Πολέμου*

Όμως, τι σημαίνει τελικά «***κλιμάκωση***» ενός πολέμου ή μιας πολεμικής σύγκρουσης; Μπορεί, λόγου χάριν, να ***σημαίνει, ότι ένας από τους εμπλεκόμενους χρησιμοποιεί πιο σκληρές τακτικές απ' ότι προηγουμένως***, ασκώντας μεγαλύτερη πίεση, ανθρώπινες απώλειες, προκαλώντας μεγαλύτερες καταστροφές στις υποδομές, ή στον στρατιωτικό εξοπλισμό. Το γεγονός, φυσικά, ότι ένας ή περισσότεροι εμπλεκόμενοι χρεώνονται την χρήση σκληρότερων τακτικών, που ευθύνονται, λόγου χάρη, για την εξόντωση μεγάλου αριθμού αμάχων, νομιμοποιεί και επαυξάνει συνολικά την κλιμάκωση, εφ' όσον θεωρείται «δίκαιη» και «αναλογική» η απάντηση και μάλιστα με τα ίδια μέσα.

Κλιμάκωση μπορεί εξίσου να σημαίνει, ότι αυξάνεται η ένταση της πολεμικής σύγκρουσης συνολικά, εξαιτίας ορισμένων μεταβολών (φανερών ή μη), που την επηρεάζουν μ' έναν τέτοιο τρόπο, που είναι αδύνατον ή πολύ δύσκολο να αναιρεθούν.

Η διάθεση ολοένα και περισσότερων πόρων είναι

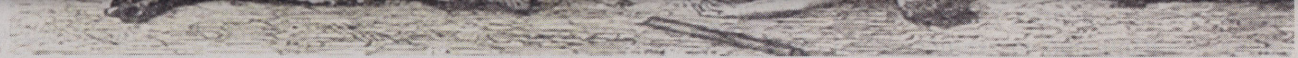
συνεπάγεται επικοινωνιακά και σε σχέση με την ***νομιμοποιητική διαδικασία*** που ενδιαφέρει ιδιαίτερα, έστω και υποκριτικά, τα εμπλεκόμενα κράτη ή τους διεθνείς οργανισμούς. Αυτή ακριβώς η νομιμοποιητική διαδικασία εμπεριέχει, και μάλιστα σε περίοπτη θέση, την αναγωγή της αντίπαλης ηγεσίας, του προσώπου του αντίπαλου ηγέτη ως το απόλυτο κακό (χαρακτηριστική είναι η ταύτιση του ***Σαντάμ Χουσεΐν*** με τον ***Αδόλφο Χίτλερ***, που έκανε ο ***αμερικανός πρόεδρος Τζορτζ Μπους*** στην διάρκεια του Πρώτου πολέμου του Κόλπου).

Εδώ πρέπει να προσέξουμε την περίπτωση, όπου οι «***σκληρές***» τακτικές σκοπεύουν να συμπαρασύρουν την αντίπαλη πλευρά στον ίδιο δρόμο, ώστε να εξασφαλιστεί η κλιμάκωση, να εξασφαλιστεί η χρονική επέκταση της πολεμικής σύγκρουσης, όχι σώνει και καλά στην γραμμή της επικράτησης, αλλά της εμπέδωσης της «νέας» κατάστασης.

Ορισμένες φάσεις του λεγόμενου ***Ψυχρού Πολέμου***

σκάψει τρύπες και αλείφοντας το πρόσωπό τους με χώμα, είχαν αυτοκτονήσει με ασφυξία».

Τίτος Πατρίκιος, περιγραφή της επομένης της μάχης των Καννών το 216 π.χ., όπου «θριάμβευσαν» οι Καρχηδόνιοι υπό την ηγεσία του Αννίβα

Τα στρατεύματα του Αννίβα λαφυραγωγούν τα πτώματα των νεκρών αντιπάλων τους μετά τη μάχη των Καννών. Εικόνα από την έκδοση Illustrated History of the World (Ward Lock, Λονδίνο, c 1880)

«Το τρομακτικό θέαμα του πεδίου της μάχης, οι σωροί των νεκρών και των τραυματισμένων και συνάμα το βάρος στο κεφάλι του, τα νέα ότι κάπου είκοσι στρατηγοί που τους γνώριζε καλά ήταν ανάμεσα στους νεκρούς και τους τραυματίες και η αίσθηση της ανικανότητας του κάποτε ανίκητου στρατού του, άφηναν μιαν απροσδόκητη εντύπωση στον Ναπολέοντα, που του άρεσε να βλέπει τους νεκρούς και τους τραυματίες μιας μάχης, γιατί έτσι, όπως νόμιζε, αποδείκνυε το ακατάβλητο πνεύμα του. Την ημέρα εκείνη, το φρικτό θέαμα στο πεδίο της μάχης νίκησε το ακατάβλητο πνεύμα του, που το θεωρούσε τη μεγαλύτερη αρετή και απόδειξη μεγαλοσύνης».

Λέων Τολστόι, *Πόλεμος και Ειρήνη*

Σύμφωνα με την τελευταία έκθεση ενός οργανισμού που ανήκει στο *αμερικανικό think tank* και συγκεκριμένα του *Ινστιτούτου για την Μελέτη του Πολέμου* (ISW), η Ρωσία αντί να προετοιμάζεται να προσπαθήσει να τερματίσει τον πόλεμο με κλιμάκωση, με τη χρήση τακτικών πυρηνικών όπλων, φαίνεται ότι προετοιμάζεται να συνεχίσει να διεξάγει συμβατικές στρατιωτικές επιχειρήσεις μέχρι το 2023: «*Ο Ρώσος πρόεδρος Βλαντίμιρ Πούτιν πιθανότατα θα προσπαθήσει να συνεχίσει τις συμβατικές στρατιωτικές επιχειρήσεις στην Ουκρανία για να κρατήσει τα κατεχόμενα εδάφη, να κερδίσει νέο έδαφος και να θέσει όρους για την κατάρρευση της δυτικής υποστήριξης προς την Ουκρανία που πιθανότατα αναμένει να συμβεί αυτό το χειμώνα. Πιθανότατα δεν έχει εγκαταλείψει τις ελπίδες να επιτύχει τους μαξιμαλιστικούς του στόχους στην Ουκρανία μέσω συμβατικών στρατιωτικών μέσων, τα οποία επιδιώκει παράλληλα με τις προσπάθειες να σπάσει τη βούληση της Ουκρανίας να πολεμήσει και τη βούληση της Δύσης να συνεχίσει να υποστηρίζει το Κίεβο*».

Όμως, τι σημαίνει τελικά «***κλιμάκωση***» ενός πολέμου ή μιας πολεμικής σύγκρουσης; Μπορεί, λόγου χάριν, να ***σημαίνει, ότι ένας από τους εμπλεκόμενους χρησιμοποιεί πιο σκληρές τακτικές απ' ότι προηγουμένως***, ασκώντας μεγαλύτερη πίεση, ανθρώπινες απώλειες, προκαλώντας μεγαλύτερες καταστροφές στις υποδομές, ή στον στρατιωτικό εξοπλισμό. Το γεγονός, φυσικά, ότι ένας ή περισσότεροι εμπλεκόμενοι χρεώνονται την χρήση σκληρότερων τακτικών, που ευθύνονται, λόγου χάρη, για την εξόντωση μεγάλου αριθμού αμάχων, νομιμοποιεί και επαυξάνει συνολικά την κλιμάκωση, εφ' όσον θεωρείται «δίκαιη» και «αναλογική» η απάντηση και μάλιστα με τα ίδια μέσα.

Κλιμάκωση μπορεί εξίσου να σημαίνει, ότι αυξάνεται η ένταση της πολεμικής σύγκρουσης συνολικά, εξαιτίας ορισμένων μεταβολών (φανερών ή μη), που την επηρεάζουν μ' έναν τέτοιο τρόπο, που είναι αδύνατον ή πολύ δύσκολο να αναιρεθούν.

Η διάθεση ολοένα και περισσότερων πόρων είναι, επίσης, ένας πολύ σημαντικός παράγοντας στην κατεύθυνση της «κλιμάκωσης» ενός πολέμου. Πολύ περισσότερο δε, όταν η προέλευση της διάθεσης σημαντικών πόρων αφορά περισσότερους εμπλεκόμενους με συμφέροντα που συγκλίνουν, αλλά και αποκλίνουν, σύμφωνα με τις εξελίξεις των πραγμάτων.

Η ***μετακίνηση από τις απειλές στην πράξη*** εκφράζει την αλλαγή από το «ήπιο» στο «σκληρό», προσδιορίζει εξίσου κατά περίπτωση τις αιχμές, ορίζει «*κόκκινες γραμμές*», αλλά και δεσμεύει σ' ένα δρόμο μη υποχώρησης, αλλά και μη επιστροφής στην προηγούμενη κατάσταση.

Η ***κλιμάκωση***, πολλές φορές, ορίζεται και από την σχέση επιτιθέμενου-αμυνόμενου (χαρακτηρισμοί που δεν εξασφαλίζουν το «*δίκαιο*» ή το «*άδικο*» κάθε πλευράς) και με τον τρόπο που αυτή αμφισβητείται, μεταβάλλεται ή ακόμα και ανατρέπεται μ' ό,τι αυτό συνεπάγεται επικοινωνιακά και σε σχέση με την ***νομιμοποιητική διαδικασία*** που ενδιαφέρει ιδιαίτερα, έστω και υποκριτικά, τα εμπλεκόμενα κράτη ή τους διεθνείς οργανισμούς. Αυτή ακριβώς η νομιμοποιητική διαδικασία εμπεριέχει, και μάλιστα σε περίοπτη θέση, την αναγωγή της αντίπαλης ηγεσίας, του προσώπου του αντίπαλου ηγέτη ως το απόλυτο κακό (χαρακτηριστική είναι η ταύτιση του ***Σαντάμ Χουσεΐν*** με τον ***Αδόλφο Χίτλερ***, που έκανε ο ***αμερικανός πρόεδρος Τζορτζ Μπους*** στην διάρκεια του Πρώτου πολέμου του Κόλπου).

Εδώ πρέπει να προσέξουμε την περίπτωση, όπου οι «***σκληρές***» τακτικές σκοπεύουν να συμπαρασύρουν την αντίπαλη πλευρά στον ίδιο δρόμο, ώστε να εξασφαλιστεί η κλιμάκωση, να εξασφαλιστεί η χρονική επέκταση της πολεμικής σύγκρουσης, όχι σώνει και καλά στην γραμμή της επικράτησης, αλλά της εμπέδωσης της «νέας» κατάστασης.

Ορισμένες φάσεις του λεγόμενου ***Ψυχρού Πολέμου*** παραμένουν ιδιαίτερα διδακτικές.

Την περίοδο που οι ***Σοβιετικοί*** έθεσαν ως στόχο να παρεμποδίσουν την ενοποίηση της ***Δυτικής Γερμανίας***, αρχικά στράφηκαν στην ήπια μορφή της διαμαρτυρίας, όμως όταν αυτό δεν κατέστη δυνατόν μετακινήθηκαν σε σκληρότερη τακτική επιχειρώντας την σποραδική διακοπή της επικοινωνίας ανάμεσα στο ***Βερολίνο*** και την Δυτική Γερμανία. Η αποτυχία και αυτής της τακτικής, καθώς οι ***Δυτικοί*** εισήγαγαν κοινό νόμισμα στη ***Δυτική Γερμανία***, οδήγησε τους Σοβιετικούς να επιλέξουν τον πλήρη αποκλεισμό του Βερολίνου. Οι Δυτικοί με την σειρά τους ίδρυσαν το ΝΑΤΟ και εξόπλισαν την Δυτική Γερμανία.

Μ' άλλα λόγια, εδώ παρατηρούμε ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα κυκλικής διαδικασίας, μιας ελικοει-

συνέχεια στη σελ 5

εξοπλισμού ή δάνεια δισεκατομμυρίων.

Αυτοί, λοιπόν, που έκλειναν μέχρι πριν λίγους μήνες εκατοντάδες εκατομμύρια ανθρώπων στα σπίτια τους με το μουσκεμένο από δάκρυα «αν είναι να σωθεί έστω και μία ζωή ηλικιωμένου», με τί χαρά ρίχνουν τους πληθυσμούς τους στη φωτιά, με πόσο πείσμα προσπαθούν να προκαλέσουν πυρηνικό ατύχημα στα παλιά πυρηνικά εργοστάσια της νότιας Ουκρανίας, βάζοντας τα ουκρανικά πιόνια τους να βομβαρδίζουν επί μήνες τις μονάδες αυτές.

Θα το γράψουμε και ας μην αρέσει. Αν υπάρχει ακόμα Ουκρανία, Πολωνία και Ρουμανία οφείλεται στις ρωσικές στρατιωτικές δυνάμεις, που απέκρουσαν και εξουδετέρωσαν –προς ώρας– αυτή την τρομακτική απειλή.

Κάπως έτσι, λοιπόν, στον «ιδανικό κήπο» κατά τον ***Ζοζέ Μπορέλ***, τον επικεφαλής της Ενωσιακής διπλωματίας που κινδυνεύει από τον υπόλοιπο κόσμο, τη «ζούγκλα», όπως τη χαρακτήρισε με τον γνωστό αποικιοκρατικό στόμφο, ένα μπαράζ από τηλεοπτικά σποτ στις βόρειες χώρες προετοιμάζουν τον πληθυσμό να εκπαιδευτεί να τρώει νέες τροφές, όπως ορθόπτερα, να θερμαίνεται με κεριά, να πλένεται με ένα ποτήρι νερό, να βλέπει στο σκοτάδι και άλλες χρήσιμες οδηγίες επιβίωσης. (Στην Ελλάδα ο αποχαυνωμένος πληθυσμός, βοηθούσης της παρατεταμένης καλοκαιρίας και των κρατικών επιδομάτων, δεν έχει πάρει ακόμα μυρωδιά).

Ξαφνικά θυμήθηκαν κάποιοι, πως η οικονομική ευημερία της Γερμανο-Ολλανδίας και σε δεύτερο βαθμό της Γαλλίας οφειλόταν κατά κύριο λόγο στο φτηνό ρωσικό φυσικό αέριο, που έφτασε στη Γερμανία μέσω των ***αγωγών Nord Stream***. Ο ενεργειακός ομφάλιος λώρος, ο οποίος συνδέει τη Μόσχα με το Βερολίνο για πάνω από

Να προσπαθούμε, να αντιστεκόμαστε, να επιμένουμε, να μην το βάζουμε κάτω, να είμαστε πιστοί, να αντιπαλεύουμε σώμα με σώμα τη μοίρα, να εκπλήσσουμε την καταστροφή με την αφοβία που δείχνουμε μπρος της, να αντιμαχόμαστε κατά μέτωπο την άδικη δύναμη και να λοιδωρούμε την κούφια νίκη, να στεκόμαστε ακλόνητοι, να βαστάμε ταμπούρι· από τέτοιο παράδειγμα έχουν οι λαοί ανάγκη, τέτοιο φως πρέπει να τους ηλεκτρίζει. (Β. ΟΥΓΚΩ)

μουλιάζει μέσα σε πέντε λεπτά και πρέπει να το πετάξεις και να πιείς τον καφέ απ' ευθείας από το ποτήρι. Ή επιτέλους, να αναζητήσουν πελάτες και έμποροι το «παράνομο κύκλωμα» με κανονικά, υπέροχα στιλπνά καλαμάκια παραγωγής Brics; Δεν είναι πολύ συμβολικό;

Αν οι ΗΠΑ θυμίζουν τη Σοβιετία στην παρακμή της, η Ελλάδα είναι εδώ και μια δεκαετία μια μετασοβιετική «δημοκρατία», όπου η εγχώρια κλεπτοκρατία, έχοντας πάρει και τύποις τα κλειδιά από όλους τους θεσμούς, παρτάρει ασταμάτητα και οχληρά, σπαταλά, καταπατά, καταστρέφει, ξεπουλά, εξαγοράζει και φροντίζει να μάθουν όλοι πόσο μαύρο χρήμα έχει και πόσο ξέρει να το σπαταλά σε εξωφρενικές επιδείξεις χλιδής. «*Έσκασε το πορτοφόλι απ' τα πενηντάρικα - θέλω κότερα, ελικόπτερα, θέλω οικόπεδα*», όπως τραγουδά υπνωτιστικά ο ταλαντούχος τράπερ Mad Clip.

«Πλουτίστε!», είναι το σύνθημα που θα μπορούσε να λανσάρει ο Μητσοτάκης με μεγάλη επιτυχία.

Ούτως ειπείν, ο «επιτυχημένος δικηγόρόν, ας πούμε μόνο πως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σκέπτεται πολύ σοβαρά να εντάξει στο δημόσιο χρέος τις κρατικές εγγυήσεις του κακόφημου σχεδίου «Ηρακλής». Περισσότερα σε νεότερο σημείωμα!

Όταν οι Συμφωνίες γίνονται για να μην τηρούνται

Στην αρχή ο Λαβρόφ υπενθύμισε της δεσμεύσεις της Δύσης σχετικά με τη συμφωνία του περασμένου Ιουλίου για τη μεταφορά σιτηρών, στη συνέχεια εκπρόσωπος του ΟΗΕ έκανε λόγο για «επείγοντα» μέτρα που πρέπει να ληφθούν για να λειτουργήσει η εφοδιαστική αλυσίδα και στο τέλος έγινε πράξη αυτό που εξαρχής ήταν ορατό. Τα σιτηρά της Ουκρανίας και Ρωσίας που συγκομίζονται από την άνοιξη του 2022 και ένθεν δεν θα προμηθεύουν ομαλά τις αγορές και τις χώρες που τα έχουν ανάγκη. Αφορμή στάθηκε η επίθεση που δέχθηκε με drones ο ρωσικός στόλος στη Κριμαία. Όπως δήλωσε ο μόνιμος εκπρόσωπος της Ρωσίας στον ΟΗΕ, Βασίλι Νεμπέζνια, τα πλοία και οι υποδομές που

η παροιμία «όποιος δεν θέλει να ζυμώσει δέκα ημέρες κοσκινίζει».

Και οι ευρωπαίοι συζητούν … και συζητούν… και …

Ακόμη ένα Συμβούλιο Υπουργών Ενέργειας της Ε.Ε. πραγματοποιήθηκε τον Οκτώβριο, χωρίς να λάβει καμία απόφαση. Ή μάλλον ελήφθη η απόφαση να γίνει νέο συμβούλιο στις 24 Νοεμβρίου, όπου και θα ληφθούν αποφάσεις. Προφανώς ο χειμώνας για τους υπουργούς Ενέργειας ξεκινά σε 5-6 μήνες. Τέλη Νοεμβρίου θα συζητήσουν, άντε και να αποφασίσουν, οι αποφάσεις τους για να επικαιροποιηθούν και να περάσουν στον τελικό καταναλωτή έφθασε το 2023. Δεν μπορούν να αποφασίσουν για το πλαφόν, μωρέ τα καλόπαιδα, φοβούνται ότι θα εξάγεται φθηνό επιδοτούμενο ρεύμα σε Βρετανία και Ελβετία και προτιμούν να «παγώσει» όλη η υπόλοιπη Ευρώπη. Σοφή απόφαση, ικανών ευρωπαίων ηγετών. Στο ελλάδα, ο παραγωγός ενέργειας Μυτιληναίος ανακοίνωσε 5πλάσια κέρδη από πέρσι, ενώ, ταυτόχρονα, το ελληνικό κράτος κατέφυγε

ακλόνητοι, να βαστάμε ταμπούρι· από τέτοιο παράδειγμα έχουν οι λαοί ανάγκη, τέτοιο φως πρέπει να τους ηλεκτρίζει. (Β. ΟΥΓΚΩ)

βάζοντας τα ουκρανικά πιόνια τους να βομβαρδίζουν επί μήνες τις μονάδες αυτές.

Θα το γράψουμε και ας μην αρέσει. Αν υπάρχει ακόμα Ουκρανία, Πολωνία και Ρουμανία οφείλεται στις ρωσικές στρατιωτικές δυνάμεις, που απέκρουσαν και εξουδετέρωσαν –προς ώρας– αυτή την τρομακτική απειλή.

Κάπως έτσι, λοιπόν, στον «ιδανικό κήπο» κατά τον ***Ζοζέ Μπορέλ***, τον επικεφαλής της Ενωσιακής διπλωματίας που κινδυνεύει από τον υπόλοιπο κόσμο, τη «ζούγκλα», όπως τη χαρακτήρισε με τον γνωστό αποικιοκρατικό στόμφο, ένα μπαράζ από τηλεοπτικά σποτ στις βόρειες χώρες προετοιμάζουν τον πληθυσμό να εκπαιδευτεί να τρώει νέες τροφές, όπως ορθόπτερα, να θερμαίνεται με κεριά, να πλένεται με ένα ποτήρι νερό, να βλέπει στο σκοτάδι και άλλες χρήσιμες οδηγίες επιβίωσης. (Στην Ελλάδα ο αποχαυνωμένος πληθυσμός, βοηθούσης της παρατεταμένης καλοκαιρίας και των κρατικών επιδομάτων, δεν έχει πάρει ακόμα μυρωδιά).

Ξαφνικά θυμήθηκαν κάποιοι, πως η οικονομική ευημερία της Γερμανο-Ολλανδίας και σε δεύτερο βαθμό της Γαλλίας οφειλόταν κατά κύριο λόγο στο φτηνό ρωσικό φυσικό αέριο, που έφτασε στη Γερμανία μέσω των ***αγωγών Nord Stream***. Ο ενεργειακός ομφάλιος λώρος, ο οποίος συνδέει τη Μόσχα με το Βερολίνο για πάνω από είκοσι χρόνια και έκανε αρκετά διστακτική την Καγκελαρία απέναντι στο Κίεβο, ανατινάχτηκε «τυχαία» μια μέρα και εκατομμύρια κυβικά αερίου –αποτελείται κυρίως από μεθάνιο– απελευθερώθηκαν πάνω από τη θάλασσα της Βαλτικής. Η Ενωση πάγωσε, κυριολεκτικά και μεταφορικά.

Και ο ***Κουλέμπα***, ο ουκρανός ΥΠΕΞ το διασκεδάζει: «Όταν ακούω πως οι Ευρωπαίοι δεν μπορούν να ζήσουν χωρίς βενζίνη και αέριο, μία μόνο ερώτηση μου έρχεται στο νου: Ποιά ήταν τα σχέδια σας για να κάνετε την οικονομία σας πράσινη;»

Έχει άδικο;

Τελικά η ***Ευρωπαϊκή Ένωση*** μοιάζει πολύ με τα χάρτινα καλαμάκια που επέβαλε για να πίνουν τον παγωμένο καφέ τους τα πεντακόσια εκατομμύρια κατοίκων της Ε.Ε.. μουλιάζει μέσα σε πέντε λεπτά και πρέπει να το πετάξεις και να πιείς τον καφέ απ' ευθείας από το ποτήρι. Ή επιτέλους, να αναζητήσουν πελάτες και έμποροι το «παράνομο κύκλωμα» με κανονικά, υπέροχα στιλπνά καλαμάκια παραγωγής Brics; Δεν είναι πολύ συμβολικό;

Αν οι ΗΠΑ θυμίζουν τη Σοβιετία στην παρακμή της, η Ελλάδα είναι εδώ και μια δεκαετία μια μετασοβιετική «δημοκρατία», όπου η εγχώρια κλεπτοκρατία, έχοντας πάρει και τύποις τα κλειδιά από όλους τους θεσμούς, παρτάρει ασταμάτητα και οχληρά, σπαταλά, καταπατά, καταστρέφει, ξεπουλά, εξαγοράζει και φροντίζει να μάθουν όλοι πόσο μαύρο χρήμα έχει και πόσο ξέρει να το σπαταλά σε εξωφρενικές επιδείξεις χλιδής. «*Έσκασε το πορτοφόλι απ' τα πενηντάρικα - θέλω κότερα, ελικόπτερα, θέλω οικόπεδα*», όπως τραγουδά υπνωτιστικά ο ταλαντούχος τράπερ Mad Clip.

«Πλουτίστε!», είναι το σύνθημα που θα μπορούσε να λανσάρει ο Μητσοτάκης με μεγάλη επιτυχία.

Ούτως ειπείν, ο «επιτυχημένος δικηγόρος - επιχειρηματίας - servicer - βουλευτής» Πάτσης δεν είναι τίποτα καλύτερο από κομματικός χλέμπουρας, που όλους αυτούς ο Κωνσταντίνος Καραμανλής τους αποκαλούσε «κυρίους Βολευτές». Ο Πάτσης είναι μια φάτσα σχεδόν άγνωστη στο ευρύ κοινό μέχρι χθες, ούτε το όνομα του λέει κάτι ιδιαίτερο, εκτός του ότι είναι πολύ συνηθισμένο.

Άγνωστος σχετικά και στην αθηναϊκή κομματική πιάτσα. Ε, αυτός έστησε από το 2012, εισπρακτική εταιρεία μέσω τραπέζης Πειραιώς, με σκοπό να αγοράσει κόκκινα δάνεια με ενέχυρο κατοικίες στο 1/20 της τιμής τους. Παράλληλα φρόντισε, μέσα από τον κεντρικό κομματικό μηχανισμό, να βάλει το γιο του πρόεδρο σε μια επιτροπή της ΝΔ για τα δάνεια (οι επιτροπόν, ας πούμε μόνο πως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σκέπτεται πολύ σοβαρά να εντάξει στο δημόσιο χρέος τις κρατικές εγγυήσεις του κακόφημου σχεδίου «Ηρακλής». Περισσότερα σε νεότερο σημείωμα!

Όταν οι Συμφωνίες γίνονται για να μην τηρούνται

Στην αρχή ο Λαβρόφ υπενθύμισε της δεσμεύσεις της Δύσης σχετικά με τη συμφωνία του περασμένου Ιουλίου για τη μεταφορά σιτηρών, στη συνέχεια εκπρόσωπος του ΟΗΕ έκανε λόγο για «επείγοντα» μέτρα που πρέπει να ληφθούν για να λειτουργήσει η εφοδιαστική αλυσίδα και στο τέλος έγινε πράξη αυτό που εξαρχής ήταν ορατό. Τα σιτηρά της Ουκρανίας και Ρωσίας που συγκομίζονται από την άνοιξη του 2022 και ένθεν δεν θα προμηθεύουν ομαλά τις αγορές και τις χώρες που τα έχουν ανάγκη. Αφορμή στάθηκε η επίθεση που δέχθηκε με drones ο ρωσικός στόλος στη Κριμαία. Όπως δήλωσε ο μόνιμος εκπρόσωπος της Ρωσίας στον ΟΗΕ, Βασίλι Νεμπέζνια, τα πλοία και οι υποδομές που δέχτηκαν επίθεση στη Σεβαστούπολη, βρίσκονταν πάνω στη διαδρομή που ακολουθούν τα πλοία που μεταφέρουν τα σιτηρά από την Ουκρανία. Ουσιαστικά η ρωσική κυβέρνηση κατηγορεί τις βρετανικές ειδικές στρατιωτικές δυνάμεις για τις επιθέσεις στη Μαύρη Θάλασσα αλλά και στους αγωγούς φυσικού αερίου Nord Stream 1-2 στη Βαλτική. Η συμφωνία του καλοκαιριού ουσιαστικά επέτρεπε τόσο στην Ουκρανία όσο και στη Ρωσία να εξαγάγουν τα σιτηρά τους μέσω ενός συγκεκριμένου διαδρόμου μεταφοράς. Τα σημεία της συμφωνίας που περιέγραφαν τη λειτουργία της εφοδιαστικής αλυσίδας, την ασφάλιση φορτίων και τη διαθεσιμότητα πλοίων και πληρωμάτων έδειχναν εξαρχής την μεγάλη δυσκολία για την μακροπρόθεσμη προη παροιμία «όποιος δεν θέλει να ζυμώσει δέκα ημέρες κοσκινίζει».

Και οι ευρωπαίοι συζητούν ... και συζητούν... και ...

Ακόμη ένα Συμβούλιο Υπουργών Ενέργειας της Ε.Ε. πραγματοποιήθηκε τον Οκτώβριο, χωρίς να λάβει καμία απόφαση. Ή μάλλον ελήφθη η απόφαση να γίνει νέο συμβούλιο στις 24 Νοεμβρίου, όπου και θα ληφθούν αποφάσεις. Προφανώς ο χειμώνας για τους υπουργούς Ενέργειας ξεκινά σε 5-6 μήνες. Τέλη Νοεμβρίου θα συζητήσουν, άντε και να αποφασίσουν, οι αποφάσεις τους για να επικαιροποιηθούν και να περάσουν στον τελικό καταναλωτή έφθασε το 2023. Δεν μπορούν να αποφασίσουν για το πλαφόν, μωρέ τα καλόπαιδα, φοβούνται ότι θα εξάγεται φθηνό επιδοτούμενο ρεύμα σε Βρετανία και Ελβετία και προτιμούν να «παγώσει» όλη η υπόλοιπη Ευρώπη. Σοφή απόφαση, ικανών ευρωπαίων ηγετών. Στο ελλάδα, ο παραγωγός ενέργειας Μυτιληναίος ανακοίνωσε 5πλάσια κέρδη από πέρσι, ενώ, ταυτόχρονα, το ελληνικό κράτος κατέφυγε στις αγορές, ομόλογα το λέμε τώρα, για να δανειστεί μερικά δις. Γιατί; Για να επιδοτήσει τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις ως προς την ενέργεια. Όχι πλαφόν και ανώτατη τιμή, επιδότηση με δανεικά. Αυτή είναι η συνταγή. Αλλά εάν το ελλαδικό κράτος δανείζεται για να πάει το πολιτικό σύστημα όρθιο στις εκλογές, η Ε.Ε. εξαγοράζει τα Δυτικά Βαλκάνια με 500 εκατομμύρια για να ενισχύσει ευάλωτα νοικοκυριά και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις που πλήττονται από την ενεργειακή κρίση. Η Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν επισκέφθηκε τη Σερβία και έταξε πολλά και διάφορα στον πρόεδρο της Σερβίας Αλεξάνταρ Βούτσιτς. Για αρχή δίνει «κάβα» 165 εκατομμύρια για την αντιμετώπιση της ενεργειακής

οπτικά σποτ στις βόρειες χώρες προετοιμάζουν τον πληθυσμό να εκπαιδευτεί να τρώει νέες τροφές, όπως ορθόπτερα, να θερμαίνεται με κεριά, να πλένεται με ένα ποτήρι νερό, να βλέπει στο σκοτάδι και άλλες χρήσιμες οδηγίες επιβίωσης. (Στην Ελλάδα ο αποχαυνωμένος πληθυσμός, βοηθούσης της παρατεταμένης καλοκαιρίας και των κρατικών επιδομάτων, δεν έχει πάρει ακόμα μυρωδιά).

Ξαφνικά θυμήθηκαν κάποιοι, πως η οικονομική ευημερία της Γερμανο-Ολλανδίας και σε δεύτερο βαθμό της Γαλλίας οφειλόταν κατά κύριο λόγο στο φτηνό ρωσικό φυσικό αέριο, που έφτασε στη Γερμανία μέσω των ***αγωγών Nord Stream***. Ο ενεργειακός ομφάλιος λώρος, ο οποίος συνδέει τη Μόσχα με το Βερολίνο για πάνω από είκοσι χρόνια και έκανε αρκετά διστακτική την Καγκελαρία απέναντι στο Κίεβο, ανατινάχτηκε «τυχαία» μια μέρα και εκατομμύρια κυβικά αερίου –αποτελείται κυρίως από μεθάνιο– απελευθερώθηκαν πάνω από τη θάλασσα της Βαλτικής. Η Ενωση πάγωσε, κυριολεκτικά και μεταφορικά.

Και ο ***Κουλέμπα***, ο ουκρανός ΥΠΕΞ το διασκεδάζει: «Όταν ακούω πως οι Ευρωπαίοι δεν μπορούν να ζήσουν χωρίς βενζίνη και αέριο, μία μόνο ερώτηση μου έρχεται στο νου: Ποιά ήταν τα σχέδια σας για να κάνετε την οικονομία σας πράσινη;»

Έχει άδικο;

Τελικά η ***Ευρωπαϊκή Ένωση*** μοιάζει πολύ με τα χάρτινα καλαμάκια που επέβαλε για να πίνουν τον παγωμένο καφέ τους τα πεντακόσια εκατομμύρια κατοίκων της Ε.Ε.. Ο μεγαλοϊδεατισμός της σωτηρίας του περιβάλλοντος ήρθε να συναντήσει τη ματαιότητα και την αναποτελεσματικότητα σε ένα πανάκριβο προϊόν, που περιέχει ΚΑΙ αυτό πλαστικό. Μα δείτε κατάσταση, να επικρέμεται μια πυρηνική προβοκάτσια πάνω από το κεφάλι σου και εσύ να πιστεύεις ότι με το χάρτινο καλαμάκι θα σώσεις τον πλανήτη! Μα πόσο EU project είναι αυτό! Το χειρότερο, φυσικά, είναι ότι ρακιμή της, η Ελλάδα είναι εδώ και μια δεκαετία μια μετασοβιετική «δημοκρατία», όπου η εγχώρια κλεπτοκρατία, έχοντας πάρει και τύποις τα κλειδιά από όλους τους θεσμούς, παρτάρει ασταμάτητα και σχληρά, σπαταλά, καταπατά, καταστρέφει, ξεπουλά, εξαγοράζει και φροντίζει να μάθουν όλοι πόσο μαύρο χρήμα έχει και πόσο ξέρει να το σπαταλά σε εξωφρενικές επιδείξεις χλιδής. «*Έσκασε το πορτοφόλι απ' τα πενηντάρικα - θέλω κότερα, ελικόπτερα, θέλω οικόπεδα*», όπως τραγουδά υπνωτιστικά ο ταλαντούχος τράπερ Mad Clip.

«Πλουτίστε!», είναι το σύνθημα που θα μπορούσε να λανσάρει ο Μητσοτάκης με μεγάλη επιτυχία.

Ούτως ειπείν, ο «επιτυχημένος δικηγόρος - επιχειρηματίας - servicer - βουλευτής» Πάτσης δεν είναι τίποτα καλύτερο από κομματικός χλέμπουρας, που όλους αυτούς ο Κωνσταντίνος Καραμανλής τους αποκαλούσε «κυρίους Βολευτές». Ο Πάτσης είναι μια φάτσα σχεδόν άγνωστη στο ευρύ κοινό μέχρι χθες, ούτε το όνομα του λέει κάτι ιδιαίτερο, εκτός του ότι είναι πολύ συνηθισμένο.

Άγνωστος σχετικά και στην αθηναϊκή κομματική πιάτσα. Ε, αυτός έστησε από το 2012, εισπρακτική εταιρεία μέσω τραπέζης Πειραιώς, με σκοπό να αγοράσει κόκκινα δάνεια με ενέχυρο κατοικίες στο 1/20 της τιμής τους. Παράλληλα φρόντισε, μέσα από τον κεντρικό κομματικό μηχανισμό, να βάλει το γιο του πρόεδρο σε μια επιτροπή της ΝΔ για τα δάνεια (οι επιτροπές αυτές υπάρχουν μόνο στα χαρτιά). Τελικά μάθαμε και ποιοι ήταν οι «εθνικοί λόγοι», που παρακολουθείτο ο δημοσιογράφος Θ. Κουκάκης: η έρευνα σχετικά με την τράπεζα Πειραιώς και τον τότε τραπεζίτη Σάλλα.

Αυτό είναι το τελευταίο «σκανδαλάκι» της κυβέρνησης, ωστόσο μην απορήσετε αν μάθετε ότι κάτι περίεργο σέρνεται με τα κόκκινα δάνεια γενικότερα: Προς το πα-

Στην αρχή ο Λαβρόφ υπενθύμισε της δεσμεύσεις της Δύσης σχετικά με τη συμφωνία του περασμένου Ιουλίου για τη μεταφορά σιτηρών, στη συνέχεια εκπρόσωπος του ΟΗΕ έκανε λόγο για «επείγοντα» μέτρα που πρέπει να ληφθούν για να λειτουργήσει η εφοδιαστική αλυσίδα και στο τέλος έγινε πράξη αυτό που εξαρχής ήταν ορατό. Τα σιτηρά της Ουκρανίας και Ρωσίας που συγκομίζονται από την άνοιξη του 2022 και ένθεν δεν θα προμηθεύουν ομαλά τις αγορές και τις χώρες που τα έχουν ανάγκη. Αφορμή στάθηκε η επίθεση που δέχθηκε με drones ο ρωσικός στόλος στη Κριμαία. Όπως δήλωσε ο μόνιμος εκπρόσωπος της Ρωσίας στον ΟΗΕ, Βασίλι Νεμπέζνια, τα πλοία και οι υποδομές που δέχτηκαν επίθεση στη Σεβαστούπολη, βρίσκονταν πάνω στη διαδρομή που ακολουθούν τα πλοία που μεταφέρουν τα σιτηρά από την Ουκρανία. Ουσιαστικά η ρωσική κυβέρνηση κατηγορεί τις βρετανικές ειδικές στρατιωτικές δυνάμεις για τις επιθέσεις στη Μαύρη Θάλασσα αλλά και στους αγωγούς φυσικού αερίου Nord Stream 1-2 στη Βαλτική. Η συμφωνία του καλοκαιριού ουσιαστικά επέτρεπε τόσο στην Ουκρανία όσο και στη Ρωσία να εξαγάγουν τα σιτηρά τους μέσω ενός συγκεκριμένου διαδρόμου μεταφοράς. Τα σημεία της συμφωνίας που περιέγραφαν τη λειτουργία της εφοδιαστικής αλυσίδας, την ασφάλιση φορτίων και τη διαθεσιμότητα πλοίων και πληρωμάτων έδειχναν εξαρχής την μεγάλη δυσκολία για την μακροπρόθεσμη προμήθεια ουκρανικών σιτηρών στις «φτωχές χώρες» για τις οποίες τάχα κόπτονταν οι δυτικές δυνάμεις. Από την άλλη πλευρά η Ρωσία αποχωρεί 20 ημέρες πριν τη λήξη της καταληκτικής ημερομηνίας της 19ης Νοεμβρίου και ενώ εκατοντάδες πλοία είναι μπλοκαρισμένα στα στενά του Βοσπόρου, διότι οι ομάδες επιθεωρήσεων του ΟΗΕ που είχαν αναλάβει τον έλεγχο των πλοίων είναι ολιγομελείς! Ή όπως λέει

βριο, χωρίς να λάβει καμία απόφαση. Η μάλλον ελήφθη η απόφαση να γίνει νέο συμβούλιο στις 24 Νοεμβρίου, όπου και θα ληφθούν αποφάσεις. Προφανώς ο χειμώνας για τους υπουργούς Ενέργειας ξεκινά σε 5-6 μήνες. Τέλη Νοεμβρίου θα συζητήσουν, άντε και να αποφασίσουν, οι αποφάσεις τους για να επικαιροποιηθούν και να περάσουν στον τελικό καταναλωτή έφθασε το 2023. Δεν μπορούν να αποφασίσουν για το πλαφόν, μωρέ τα καλόπαιδα, φοβούνται ότι θα εξάγεται φθηνό επιδοτούμενο ρεύμα σε Βρετανία και Ελβετία και προτιμούν να «παγώσει» όλη η υπόλοιπη Ευρώπη. Σοφή απόφαση, ικανών ευρωπαίων ηγετών. Στο ελλάδα, ο παραγωγός ενέργειας Μυτιληναίος ανακοίνωσε 5πλάσια κέρδη από πέρσι, ενώ, ταυτόχρονα, το ελληνικό κράτος κατέφυγε στις αγορές, ομόλογα το λέμε τώρα, για να δανειστεί μερικά δις. Γιατί; Για να επιδοτήσει τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις ως προς την ενέργεια. Όχι πλαφόν και ανώτατη τιμή, επιδότηση με δανεικά. Αυτή είναι η συνταγή. Αλλά εάν το ελλαδικό κράτος δανείζεται για να πάει το πολιτικό σύστημα όρθιο στις εκλογές, η Ε.Ε. εξαγοράζει τα Δυτικά Βαλκάνια με 500 εκατομμύρια για να ενισχύσει ευάλωτα νοικοκυριά και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις που πλήττονται από την ενεργειακή κρίση. Η Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν επισκέφθηκε τη Σερβία και έταξε πολλά και διάφορα στον πρόεδρο της Σερβίας Αλεξάνταρ Βούτσιτς. Για αρχή δίνει «κάβα» 165 εκατομμύρια για την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης και έπεται συνέχεια. Άλλωστε λεφτά για εξαγορές απολωλώτων πρόβατων πάντα υπήρχαν και θα υπάρχουν στο άψε-σβήσε. Όχι, αυτό το θέμα δεν θα πάει για τις 24 Νοέμβρη... Απόφαση ελήφθη!

Λεόν

συνέχεια από τη σελ 3

δούς σύγκρουσης, με τα εμπλεκόμενα μέρη να αλληλοαντιδρούν έξω από το κλασικό μοντέλο επιτιθέμενου-αμυνόμενου.

Ο Ρώσος πρόεδρος ***Βλαντιμίρ Πούτιν***, σε πρόσφατη ομιλία του στο διεθνές Φόρουμ της ***Λέσχης Βαλντάι*** στις 27 Οκτωβρίου με θέμα, «*Ένας μετα-ηγεμονικός κόσμος: Το θέμα είναι: Δικαιοσύνη και ασφάλεια για όλους: Η ηγεμονική κυριαρχία: Δικαιοσύνη και ασφάλεια για όλους*», μεταξύ άλλων ανέφερε από το βήμα του ξενοδοχείου ***Imperial***: «*Η λεγόμενη Δύση, η οποία είναι, φυσικά, ένα θεωρητικό κατασκεύασμα, καθώς δεν είναι ενιαία και σαφώς είναι ένα εξαιρετικά πολύπλοκο σύμπλεγμα, αλλά θα πω και πάλι ότι η Δύση έχει λάβει μια σειρά από μέτρα τα τελευταία χρόνια και ιδιαίτερα τους τελευταίους μήνες, που αποσκοπούν στην κλιμάκωση της κατάστασης. Για την ακρίβεια, πάντα επιδιώκουν να οξύνουν τα πράγματα, κάτι που δεν είναι επίσης κάτι καινούργιο. Αυτό περιλαμβάνει την υποδαύλιση του πολέμου στην Ουκρανία, τις προκλήσεις γύρω από την Ταϊβάν και την αποσταθεροποίηση των παγκόσμιων αγορών τροφίμων και ενέργειας. Σίγουρα, το τελευταίο δεν έγινε, φυσικά, επίτηδες, δεν υπάρχει καμία αμφιβολία γι' αυτό. Η αποσταθεροποίηση της αγοράς ενέργειας ήταν αποτέλεσμα μιας σειράς συστημικών λανθασμένων χειρισμών των δυτικών αρχών που ανέφερα παραπάνω. Όπως βλέπουμε τώρα, η κατάσταση επιδεινώθηκε περαιτέρω από την καταστροφή των πανευρωπαϊκών αγωγών φυσικού αερίου. Αυτό είναι κάτι εντελώς απόκοσμο, αλλά παρ' όλα αυτά γινόμαστε μάρτυρες αυτών των θλιβερών εξελίξεων*».

Ο ***Πούτιν*** περιγράφει μια «απόκοσμη» κλιμάκωση, χαρακτηρίζει τις εξελίξεις «θλιβερές», επιρρίπτει τις ευθύνες για την όξυνση της αντιπαράθεσης στους ***Δυτικούς***, και μάλιστα με όρους ιστορικότητας και ουσιαστικά προαναγγέλλει την συνέχεια μιλώντας για την «***πιο επικίνδυνη και απρόβλεπτη δεκαετία που μας περιμένει από το τέλος του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου***». Προειδοποιεί (ή μήπως προαναγγέλλει) ότι ***αυτή η κατάσταση είναι γεμάτη με παγκόσμιες συγκρούσεις ή μια ολόκληρη αλυσίδα συγκρούσεων***, η οποία αποτελεί απειλή για την ανθρωπότητα, συμπεριλαμβανομένης της ίδιας της Δύσης, θέτοντας ως κύριο ιστορικό καθήκον σήμερα την επίλυση αυτής της αντίφασης με τρόπο εποικοδομητικό και θετικό.

Η ιστορικότητα, σύμφωνα με τον ***Πούτιν***, εδράζεται στην αλλαγή των εποχών, η οποία αποτελεί «*μια επώδυνη αν και φυσική και αναπόφευκτη διαδικασία*», ενώ τονίζει ότι «*Μια μελλοντική παγκόσμια ρύθμιση διαμορφώνεται μπροστά στα μάτια μας. Σε αυτή την παγκόσμια διευθέτηση, πρέπει να ακούσουμε τους πάντες, να λάβουμε υπ' όψη μας κάθε άποψη, κάθε έθνος, κοινωνία, πολιτισμό και κάθε σύστημα παγκό-*

ευχαρίστως ή μη, ελέω ενεργειακής, η επισιτιστικής «κρίσης»;

Ο Παγκόσμιος πόλεμος συνεχίζεται, μόλις άρχισε, και θα συνεχιστεί: αυτή είναι η νέα κανονικότητα, διαβεβαιώνουν οι θεράποντες ιατροί της «νέας» διευθέτησης των πολλαπλών «κρίσεων», της παγκόσμιας οικονομικής αναδιάρθρωσης, της παγκόσμιας επιτήρησης με το πρόσχημα την αντιμετώπιση ορατών και αοράτων εχθρών, της όξυνσης της πολιτισμικής αντιπαράθεσης Δύσης-Ανατολής.

Η «*κλιμάκωση*», λοιπόν, είναι επιθυμία όλων τους: με ουκρανικές αντεπιθέσεις, με εξοπλισμούς κάθε είδους που παρέχονται από 40 χώρες της Δύσης, με την αποστολή χιλιάδων μισθοφορικών καθαρμάτων, ανατινάξεις γεφυρών (Κριμαία) ή αγωγών φυσικού αερίου (Nord Stream) εκ μέρους των Δυτικών για να «κλιμακωθεί» ο ενεργειακός πόλεμος, επιστρατεύσεις, ρωσικούς βομβαρδισμούς ουκρανικών πόλεων και καταστροφή ζωτικών υποδομών (ύδρευση, ηλεκτρισμός, μεταφορές κ.ά.), με ουκρανικο-βρετανικούς

στις 27 Οκτωβρίου με θέμα, «Ένας μετα-ηγεμονικός κόσμος: Το θέμα είναι: Δικαιοσύνη και ασφάλεια για όλους: Η ηγεμονική κυριαρχία: Δικαιοσύνη και ασφάλεια για όλους», μεταξύ άλλων ανέφερε από το βήμα του ξενοδοχείου **Imperial**: «*Η λεγόμενη Δύση, η οποία είναι, φυσικά, ένα θεωρητικό κατασκεύασμα, καθώς δεν είναι ενιαία και σαφώς είναι ένα εξαιρετικά πολύπλοκο σύμπλεγμα, αλλά θα πω και πάλι ότι η Δύση έχει λάβει μια σειρά από μέτρα τα τελευταία χρόνια και ιδιαίτερα τους τελευταίους μήνες, που αποσκοπούν στην κλιμάκωση της κατάστασης. Για την ακρίβεια, πάντα επιδιώκουν να οξύνουν τα πράγματα, κάτι που δεν είναι επίσης κάτι καινούργιο. Αυτό περιλαμβάνει την υποδαύλιση του πολέμου στην Ουκρανία, τις προκλήσεις γύρω από την Ταϊβάν και την αποσταθεροποίηση των παγκόσμιων αγορών τροφίμων και ενέργειας. Σίγουρα, το τελευταίο δεν έγινε, φυσικά, επίτηδες, δεν υπάρχει καμία αμφιβολία γι' αυτό. Η αποσταθεροποίηση της αγοράς ενέργειας ήταν αποτέλεσμα μιας σειράς συστημικών λανθασμένων χειρισμών των δυτικών αρχών που ανέφερα παραπάνω. Όπως βλέπουμε τώρα, η κατάσταση επιδεινώθηκε περαιτέρω από την καταστροφή των πανευρωπαϊκών αγωγών φυσικού αερίου. Αυτό είναι κάτι εντελώς απόκοσμο, αλλά παρ' όλα αυτά γινόμαστε μάρτυρες αυτών των θλιβερών εξελίξεων*».

Ο **Πούτιν** περιγράφει μια «απόκοσμη» κλιμάκωση, ***μας περιμένει από το τέλος του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου***». Προειδοποιεί (ή μήπως προαναγγέλλει) ότι ***αυτή η κατάσταση είναι γεμάτη με παγκόσμιες συγκρούσεις ή μια ολόκληρη αλυσίδα συγκρούσεων***, η οποία αποτελεί απειλή για την ανθρωπότητα, συμπεριλαμβανομένης της ίδιας της Δύσης, θέτοντας ως κύριο ιστορικό καθήκον σήμερα την επίλυση αυτής της αντίφασης με τρόπο εποικοδομητικό και θετικό.

Η ιστορικότητα, σύμφωνα με τον **Πούτιν**, εδράζεται στην αλλαγή των εποχών, η οποία αποτελεί «*μια επώδυνη αν και φυσική και αναπόφευκτη διαδικασία*», ενώ τονίζει ότι «*Μια μελλοντική παγκόσμια ρύθμιση διαμορφώνεται μπροστά στα μάτια μας. Σε αυτή την παγκόσμια διευθέτηση, πρέπει να ακούσουμε τους πάντες, να λάβουμε υπ' όψη μας κάθε άποψη, κάθε έθνος, κοινωνία, πολιτισμό και κάθε σύστημα παγκόσμιων προοπτικών, ιδεών και θρησκευτικών αντιλήψεων, χωρίς να επιβάλλουμε σε κανέναν μια και μόνη αλήθεια. Μόνο σε αυτό το θεμέλιο, κατανοώντας την ευθύνη μας για τις τύχες των εθνών και του πλανήτη μας, θα δημιουργήσουμε μια συμφωνία ανθρώπινου πολιτισμού*».

Και για όποιον δεν κατάλαβε, η «*νέα εποχή*» κουβαλάει και πάλι πολέμους, αίμα, δάκρυα, δυστυχία, προσφυγιά, φτώχεια και εξαθλίωση, η «νέα» παγκόσμια διευθέτηση, θα σημαδέψει την επόμενη δεκαετία, η «νέα» παγκόσμια ρύθμιση θα ζωντανέψει εθνικισμούς, μίση, διχόνοιες ανάμεσα στις ανθρώπινες κοινωνίες και νέες διαιρέσεις στ' όνομα, πάντα, του ανθρώπινου πολιτισμού.

Και η Δύση;

θέτησης των πολλαπλών «κρίσεων», της παγκόσμιας οικονομικής αναδιάρθρωσης, της παγκόσμιας επιτήρησης με το πρόσχημα την αντιμετώπιση ορατών και αοράτων εχθρών, της όξυνσης της πολιτισμικής αντιπαράθεσης Δύσης-Ανατολής.

Η «*κλιμάκωση*», λοιπόν, είναι επιθυμία όλων τους: με ουκρανικές αντεπιθέσεις, με εξοπλισμούς κάθε είδους που παρέχονται από 40 χώρες της Δύσης, με την αποστολή χιλιάδων μισθοφορικών καθαρμάτων, ανατινάξεις γεφυρών (Κριμαία) ή αγωγών φυσικού αερίου (Nord Stream) εκ μέρους των Δυτικών για να «κλιμακωθεί» ο ενεργειακός πόλεμος, επιστρατεύσεις, ρωσικούς βομβαρδισμούς ουκρανικών πόλεων και καταστροφή ζωτικών υποδομών (ύδρευση, ηλεκτρισμός, μεταφορές κ.ά.), με ουκρανικο-βρετανικούς βομβαρδισμούς λιμανιών (Σεβαστούπολης) για να διακόπουν οι μεταφορές σιτηρών και λιπασμάτων και να... κλιμακωθεί η «κλιμάκωση», και ας γιγαντώνεται ο επισιτιστικός τρόμος για μεγάλους πληθυσμούς της Αφρικής και όχι μόνον.

Σ' ένα, λοιπόν, συμφωνούν άπαντες οι εμπλεκόμενοι. Η αποκλιμάκωση θ' αργήσει, θα υποφέρει πρώτα λίγο ή πολύ το σύνολο του παγκόσμιου πληθυσμού, αλλά το «Σχέδιο» τελικά θα προχωρήσει. Αν δεν το πιστεύετε, είστε απλά ή έτσι κι αλλιώς συνωμοσιολόγοι.

Ή μήπως αμετανόητοι ανατροπείς;

Συσπείρωση Αναρχικών

ΜΗΝΙΑΙΑ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

ΧΡΟΝΟΣ 21ος, Φύλλο 231
Νοέμβριος 2022
ΕΚΔΟΣΗ: ΑΡΧΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ Α.Μ.Κ.
ΣΑΡΙΠΟΛΟΥ 8, ΑΘΗΝΑ, Τ.Κ. 106 82
Τηλέφωνο: **69 32 65 17 40**
Υπεύθυνος Έκδοσης
Παναγιώτης Ι. Λιόλιος
Συνδρομή (για 10 τεύχη)
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: 30 ευρώ, ΕΥΡΩΠΗΣ: 40 ευρώ.
Με κατάθεση του αντίστοιχου ποσού
στον αριθμό λογαριασμού: (Τράπεζα Πειραιώς)

επίτηδες, δεν υπάρχει καμία αμφιβολία γι' αυτό. Η αποσταθεροποίηση της αγοράς ενέργειας ήταν αποτέλεσμα μιας σειράς συστημικών λανθασμένων χειρισμών των δυτικών αρχών που ανέφερα παραπάνω. Όπως βλέπουμε τώρα, η κατάσταση επιδεινώθηκε περαιτέρω από την καταστροφή των πανευρωπαϊκών αγωγών φυσικού αερίου. Αυτό είναι κάτι εντελώς απόκοσμο, αλλά παρ' όλα αυτά γινόμαστε μάρτυρες αυτών των θλιβερών εξελίξεων».

Ο ***Πούτιν*** περιγράφει μια «απόκοσμη» κλιμάκωση, ***μας περιμένει από το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου***». Προειδοποιεί (ή μήπως προαναγγέλλει) ότι ***αυτή η κατάσταση είναι γεμάτη με παγκόσμιες συγκρούσεις ή μια ολόκληρη αλυσίδα συγκρούσεων***, η οποία αποτελεί απειλή για την ανθρωπότητα, συμπεριλαμβανομένης της ίδιας της Δύσης, θέτοντας ως κύριο ιστορικό καθήκον σήμερα την επίλυση αυτής της αντίφασης με τρόπο εποικοδομητικό και θετικό.

Η ιστορικότητα, σύμφωνα με τον ***Πούτιν***, εδράζεται στην αλλαγή των εποχών, η οποία αποτελεί «*μια επώδυνη αν και φυσική και αναπόφευκτη διαδικασία*», ενώ τονίζει ότι «*Μια μελλοντική παγκόσμια ρύθμιση διαμορφώνεται μπροστά στα μάτια μας. Σε αυτή την παγκόσμια διευθέτηση, πρέπει να ακούσουμε τους πάντες, να λάβουμε υπ' όψη μας κάθε άποψη, κάθε έθνος, κοινωνία, πολιτισμό και κάθε σύστημα παγκόσμιων προοπτικών, ιδεών και θρησκευτικών αντιλήψεων, χωρίς να επιβάλλουμε σε κανέναν μια και μόνη αλήθεια. Μόνο σε αυτό το θεμέλιο, κατανοώντας την ευθύνη μας για τις τύχες των εθνών και του πλανήτη μας, θα δημιουργήσουμε μια συμφωνία ανθρώπινου πολιτισμού*».

Και για όποιον δεν κατάλαβε, η «*νέα εποχή*» κουβαλάει και πάλι πολέμους, αίμα, δάκρυα, δυστυχία, προσφυγιά, φτώχεια και εξαθλίωση, η «νέα» παγκόσμια διευθέτηση, θα σημαδέψει την επόμενη δεκαετία, η «νέα» παγκόσμια ρύθμιση θα ζωντανέψει εθνικισμούς, μίση, διχόνοιες ανάμεσα στις ανθρώπινες κοινωνίες και νέες διαιρέσεις στ' όνομα, πάντα, του ανθρώπινου πολιτισμού.

Και η Δύση;

Την ίδια ώρα που «παραπατά», είτε αναζητώντας το χαμένο αμερικανικό «όνειρο», είτε την δήθεν ακλόνητη ευρωπαϊκή ευημερία και ολοκλήρωση, δείχνει και πάλι τα δόντια της στους προφήτες της «παρακμής» της: Πόλεμος μέχρις εσχάτων απέναντι στο απόλυτο «κακό», τον «τρελό» δικτάτορα, που θα φέρει τον πυρηνικό Αρμαγεδδώνα, επιβολή σιδερένιας πειθαρχίας στο «εσωτερικό» ελέω πολεμικής συνθήκης «πριν» και «μετά» την «πανδημία».

Άλλωστε, αφού οι κοινωνίες κλειδώθηκαν μέσα μ' αφορμή την «πανδημία», γιατί να μην το κάνουν, θέτησης των πολλαπλών «κρίσεων», της παγκόσμιας οικονομικής αναδιάρθρωσης, της παγκόσμιας επιτήρησης με το πρόσχημα την αντιμετώπιση ορατών και αοράτων εχθρών, της όξυνσης της πολιτισμικής αντιπαράθεσης Δύσης-Ανατολής.

Η «*κλιμάκωση*», λοιπόν, είναι επιθυμία όλων τους: με ουκρανικές αντεπιθέσεις, με εξοπλισμούς κάθε είδους που παρέχονται από 40 χώρες της Δύσης, με την αποστολή χιλιάδων μισθοφορικών καθαρμάτων, ανατινάξεις γεφυρών (Κριμαία) ή αγωγών φυσικού αερίου (Nord Stream) εκ μέρους των Δυτικών για να «κλιμακωθεί» ο ενεργειακός πόλεμος, επιστρατεύσεις, ρωσικούς βομβαρδισμούς ουκρανικών πόλεων και καταστροφή ζωτικών υποδομών (ύδρευση, ηλεκτρισμός, μεταφορές κ.ά.), με ουκρανικο-βρετανικούς βομβαρδισμούς λιμανιών (Σεβαστούπολης) για να διακοπούν οι μεταφορές σιτηρών και λιπασμάτων και να... κλιμακωθεί η «κλιμάκωση», και ας γιγαντώνεται ο επισιτιστικός τρόμος για μεγάλους πληθυσμούς της Αφρικής και όχι μόνον.

Σ' ένα, λοιπόν, συμφωνούν άπαντες οι εμπλεκόμενοι. Η αποκλιμάκωση θ' αργήσει, θα υποφέρει πρώτα λίγο ή πολύ το σύνολο του παγκόσμιου πληθυσμού, αλλά το «Σχέδιο» τελικά θα προχωρήσει. Αν δεν το πιστεύετε, είστε απλά ή έτσι κι αλλιώς συνωμοσιολόγοι.

Ή μήπως αμετανόητοι ανατροπείς;

Συσπείρωση Αναρχικών

ΜΗΝΙΑΙΑ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

ΧΡΟΝΟΣ 21ος, Φύλλο 231

Νοέμβριος 2022

ΕΚΔΟΣΗ: ΑΡΧΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ Α.Μ.Κ.

ΣΑΡΙΠΟΛΟΥ 8, ΑΘΗΝΑ, Τ.Κ. 106 82

Τηλέφωνο: 69 32 65 17 40

Υπεύθυνος Έκδοσης

Παναγιώτης Ι. Λιόλιος

Συνδρομή (για 10 τεύχη)

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: 30 ευρώ, ΕΥΡΩΠΗΣ: 40 ευρώ.

Με κατάθεση του αντίστοιχου ποσού στον αριθμό λογαριασμού: (Τράπεζα Πειραιώς)

IBAN: GR77 0172 0260 0050 2601 4503 410

bic: PIRBGRAA

Σε περίπτωση συνδρομής είναι απαραίτητη η αποστολή των στοιχείων σας (Ονοματεπώνυμο, διεύθυνση, ταχυδρομικός κώδικας, τηλέφωνο) μέσω του ταχυδρομείου (ηλεκτρονικού ή κανονικού) ή τηλεφωνικά.

Επίσης συστημένες επιστολές και δέματα θα πρέπει να στέλλονται προς:

Παναγιώτη Ι. Λιόλιο

Σαριπόλου 8, Αθήνα, Τ.Κ. 106 82

Για ηλεκτρονική επικοινωνία:

diadromi@anarchy.gr

Διαδρομές ΑΝΑΡΧΙΚΗΣ ΘΕΩΡΗΣΗΣ

Η στήλη αυτή είναι αφιερωμένη στη μνήμη του συντρόφου και αδελφού μας Γιώργου Βλασσόπουλου

> «Οι αναρχικοί, δεν είναι ένα απλό όνομα ή μια ταμπέλα μέσα στον κοινωνικό χώρο. Όσοι αποφασίζουν να ακολουθήσουν το δρόμο του αγώνα και της πάλης για την αναρχία θεωρούν πως έχουν επιφορτιστεί με συγκεκριμένες ευθύνες, τόσο αντικειμενικά όσο και υποκειμενικά. Ας το επαναλάβουμε για μια ακόμη φορά. Η απελευθέρωση των ανθρώπων δεν είναι ένα νεανικό παιχνιδάκι. Ούτε ένα γεροντικό καπρίτσιο. Πολύ περισσότερο δεν είναι η εκτόνωση κάποιων θυμωμένων για τη θέση που τους επιφύλαξε το σύστημα κυριαρχίας κι εκμετάλλευσης. Αυτή η υπεύθυνη στάση των αναρχικών έρχεται να καθορίσει τη διαρκή αναζήτηση, την επίμονη προσπάθεια, το ξεκαθάρισμα απόψεων, την εμβάθυνση και την διάδοση των λειτουργικών εμπειριών, το κόψιμο των οποιωνδήποτε ορατών ή αόρατων δεσμών με τις εξουσιαστικές ιδεολογίες και πρακτικές. Πρόκειται για όλα αυτά τα συστατικά που συμπεριλαμβάνονται στην Αναρχική Θεώρηση».
>
> (Γιώργος Βλασσόπουλος, Μάρτιος 2009, *Περί πράξης ή οι παρενέργειες του ακτιβισμού*)

Κράτος, έθνος, πατρίδα, πατριωτισμός

Η έννοια ***πατρίδα*** και ***πατριωτισμός*** δίνουν μια ψεύτικη αίσθηση ιδιοκτησίας σε σχέση με τον χώρο ή την περιοχή που γεννιούνται κάποιοι άνθρωποι, έννοιες οι οποίες, δυστυχώς, συγχέονται με το φυσιολογικό δέσιμο μ' έναν ορισμένο τόπο, την αγάπη και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, τις μνήμες, τα συναισθήματα, τις ανθρώπινες σχέσεις και τους ισχυρούς δεσμούς που αναπτύσσονται στο πέρασμα του χρόνου. Πρόκειται για έννοιες που αποσυνδέουν τους ανθρώπους από τις πραγματικές κοινωνικές ανάγκες και επιθυμίες με τέτοιο τρόπο, ώστε να οδηγούμαστε στην ταύτιση και ενοποίηση των συμφερόντων καταπιεστών και καταπιεζόμενων, εκμεταλλευτών και εκμεταλλευόμενων. Ως γνήσιος πατριωτισμός θεωρείται η συνειδητή σύμπραξη με το πολιτικό σώμα, αλλά και η προσκόλληση στα προγονικά επιτεύγματα, καθώς και η μετάδοσή τους στις επόμενες γενεές.

Οι υποτελείς, όμως, δεν επιλέγουν και δεν αποφασίζουν για τις ζωές τους, δεν ζουν σε συνθήκες ελευθερίας, αλλά, αντίθετα, σε συνθήκες καταδυνάστευσης. Αυτές τις συνθήκες διασφαλίζει το ***κράτος*** ως, πρωτίστως, εκείνο το σύστημα θεσμών και μηχανισμών, που διαχωρίζονται από την υπόλοιπη κοινωνική ζωή με σκοπό να επιβάλλουν την τήρηση της τάξης.

Έθνος θεωρείται, σε γενικές γραμμές, μια κατάσταση με βάση την οποία επιχειρείται να προσδιοριστεί ένα μεγάλο σύνολο ανθρώπων, οι οποίοι τρέφουν αισθήματα συμπάθειας και αλληλεγγύης σύμφωνα με κάποια κοινά πολιτισμικά χαρακτηριστικά, είτε υπαρκτά είτε επινοημένα· μια κοινότητα χαρακτήρα η οποία έθνους, μιας υποτίθεται άφθαρτης και αιώνιας οντότητας, ενώ η απουσία του από την ιστορία εμφανίζεται ως αποτέλεσμα ενός λήθαργου, που προκαλείται ή ενθαρρύνεται από τους εχθρούς του. Σύμφωνα με τον Χέγκελ, «*τα έθνη μπορεί να έχουν διανύσει μια μακραίωνη ιστορία, πριν φθάσουν στον προορισμό τους –δηλαδή το σχηματισμό τους σε κράτη*». Μ' άλλα λόγια, με τον τρόπο αυτό υποδεικνύεται ευθέως, ότι αυτή η προ-κρατική περίοδος είναι στην πραγματικότητα «προ-ιστορική» και από την σκοπιά αυτή φαίνεται πως η αληθινή ιστορία του έθνους αρχίζει μόνον όταν αυτό αποκτήσει το κράτος του. Το ψεύδος είναι ολοφάνερο, καθώς ταυτόχρονα (!!!) αναγνωρίζεται μια «προ-πολιτική» ενότητα και ομοιογένεια, αλλά και πεποίθηση ότι το έθνος υφίσταται χάριν της μοναδικής του πολιτισμικής ταυτότητας, η οποία μάλιστα είναι ασυμβίβαστη προς όλες τις υπόλοιπες. Η προβολή μιας αδιαίρετης έννοιας του έθνους, παρ' ότι θεωρείται αδιαμφισβήτητη, την υπαρκτή ή ζώσα κατάσταση και όχι ως έννοια ή μνήμη ή νοητική εικόνα; «*Η παράδοση θα μπορούσε σχηματικά να οριστεί ότι είναι η απεριόριστη και αυθόρμητη επανάληψη πράξεων, που νομιμοποιούνται και επικυρώνονται το ίδιο αυθόρμητα και φυσικά, επειδή ακριβώς η ανέκαθεν ισχύς τους δεν έχει αμφισβητηθεί. Η υπέρβαση της παράδοσης (η απέκδυση, δηλαδή, του παραδοσιακού χαρακτήρα της κοινωνίας) αρχίζει όταν η παράδοση γίνεται αντιληπτή ως παράδοση. Η παράδοση υπάρχει ως κυρίαρχη κατάσταση μόνον σε εκείνες τις κοινωνίες στις οποίες εκλαμβάνεται με απλό και ασύνειδο τρόπο ότι είναι η προαιώνια και αδιαφιλονίκητη τάξη πραγμάτων. Αλλά η αναδρομική συμπύκνωση αντιλήψεων και πράξεων (ιδεών, ηθών, εθίμων, στάσεων, ενεργειών, κ.λπ.) ως συστατικών της παράδοσης, ο ίδιος ο χαρακτηρισμός ως παραδοσιακών, σημαίνουν αυτόματα πως η ζώσα παράδοση έχει πλέον χάσει την ισχύ της ως το μόνο και αποκλειστικό κριτήριο για την*

Γιώργου Βλασσόπουλου

ξεκαθάρισμα απόψεων, την εμβάθυνση και την διάδοση των λειτουργικών εμπειριών, το κόψιμο των οποιωνδήποτε ορατών ή αόρατων δεσμών με τις εξουσιαστικές ιδεολογίες και πρακτικές. Πρόκειται για όλα αυτά τα συστατικά που συμπεριλαμβάνονται στην Αναρχική Θεώρηση».

(Γιώργος Βλασσόπουλος, Μάρτιος 2009, *Περί πράξης ή οι παρενέργειες του ακτιβισμού*)

Κράτος, έθνος, πατρίδα, πατριωτισμός

Η έννοια **πατρίδα** και **πατριωτισμός** δίνουν μια ψεύτικη αίσθηση ιδιοκτησίας σε σχέση με τον χώρο ή την περιοχή που γεννιούνται κάποιοι άνθρωποι, έννοιες οι οποίες, δυστυχώς, συγχέονται με το φυσιολογικό δέσιμο μ' έναν ορισμένο τόπο, την αγάπη και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, τις μνήμες, τα συναισθήματα, τις ανθρώπινες σχέσεις και τους ισχυρούς δεσμούς που αναπτύσσονται στο πέρασμα του χρόνου. Πρόκειται για έννοιες που αποσυνδέουν τους ανθρώπους από τις πραγματικές κοινωνικές ανάγκες και επιθυμίες με τέτοιο τρόπο, ώστε να οδηγούμαστε στην ταύτιση και ενοποίηση των συμφερόντων καταπιεστών και καταπιεζόμενων, εκμεταλλευτών και εκμεταλλευόμενων. Ως γνήσιος πατριωτισμός θεωρείται η συνειδητή σύμπραξη με το πολιτικό σώμα, αλλά και η προσκόλληση στα προγονικά επιτεύγματα, καθώς και η μετάδοσή τους στις επόμενες γενεές.

Οι υποτελείς, όμως, δεν επιλέγουν και δεν αποφασίζουν για τις ζωές τους, δεν ζουν σε συνθήκες ελευθερίας, αλλά, αντίθετα, σε συνθήκες καταδυνάστευσης. Αυτές τις συνθήκες διασφαλίζει το **κράτος** ως, πρωτίστως, εκείνο το σύστημα θεσμών και μηχανισμών, που διαχωρίζονται από την υπόλοιπη κοινωνική ζωή με σκοπό να επιβάλλουν την τήρηση της τάξης.

Έθνος θεωρείται, σε γενικές γραμμές, μια κατάσταση με βάση την οποία επιχειρείται να προσδιοριστεί ένα μεγάλο σύνολο ανθρώπων, οι οποίοι τρέφουν αισθήματα συμπάθειας και αλληλεγγύης σύμφωνα με κάποια κοινά πολιτισμικά χαρακτηριστικά, είτε υπαρκτά είτε επινοημένα· μια κοινότητα χαρακτήρα η οποία υποστηρίζεται ότι πηγάζει από μια κοινότητα πεπρωμένου. Πρόκειται, λοιπόν, για ένα άθροισμα ανθρώπων το οποίο στην πραγματικότητα χαρακτηρίζεται από μια μεγάλη ανομοιογένεια (γένος, φυλή, γλώσσα κ.ά.). Προκειμένου, μάλιστα, να διαχωριστεί ή, όπως γίνεται συνήθως, να κατοχυρωθεί η διαφοροποίησή του από ένα άλλο μεγάλο σύνολο ανθρώπων, αναζητείται ένα κοινό στοιχείο που πιθανόν υπάρχει μέσα σ' αυτό ή κατασκευάζεται.

Όπως έχουμε γράψει παλαιότερα, «*Άσχετα, λοιπόν, από τα όσα προσπαθούν να υποστηρίζουν και να κάνουν θεωρίες, οι διάφοροι υποστηρικτές της ιδεολογίας της κυριαρχίας, το έθνος στην πραγματικότητα είναι ένα λάστιχο που τεντώνεται ή μαζεύεται ανάλογα με τα συμφέροντα των κατασκευαστών και χειριστών του. Θα πρέπει ακόμα να τονιστεί πως δεν έχει καμία σημασία,*

έθνους, μιας υποτίθεται άφθαρτης και αιώνιας οντότητας, ενώ η απουσία του από την ιστορία εμφανίζεται ως αποτέλεσμα ενός λήθαργου, που προκαλείται ή ενθαρρύνεται από τους εχθρούς του. Σύμφωνα με τον Χέγκελ, «*τα έθνη μπορεί να έχουν διανύσει μια μακραίωνη ιστορία, πριν φθάσουν στον προορισμό τους –δηλαδή το σχηματισμό τους σε κράτη*». Μ' άλλα λόγια, με τον τρόπο αυτό υποδεικνύεται ευθέως, ότι αυτή η προ-κρατική περίοδος είναι στην πραγματικότητα «προ-ιστορική» και από την σκοπιά αυτή φαίνεται πως η αληθινή ιστορία του έθνους αρχίζει μόνον όταν αυτό αποκτήσει το κράτος του. Το ψεύδος είναι ολοφάνερο, καθώς ταυτόχρονα (!!!) αναγνωρίζεται μια «προ-πολιτική» ενότητα και ομοιογένεια, αλλά και πεποίθηση ότι το έθνος υφίσταται χάριν της μοναδικής του πολιτισμικής ταυτότητας, η οποία μάλιστα είναι ασυμβίβαστη προς όλες τις υπόλοιπες. Η προβολή μιας αδιαίρετης έννοιας του έθνους, παρ' ότι θεωρείται αδιαμφισβήτητη, την ίδια στιγμή κλονίζεται από την παραδοχή ότι αυτό που το έθνος «ήταν» μπορεί να μην ταυτίζεται με αυτό που «είναι», αλλά ο αγώνας θ' αποδείξει την συγγένεια τους και θα εξασφαλίσει την ενότητα τους με αυτό που «θα είναι».

Πρέπει να τονίσουμε, σ' αυτό το σημείο, την λειτουργική θέση που κατέχει για κάθε εθνικισμό το ανακατασκευασμένο παρελθόν, καθώς όχι μόνο ορίζει την έννοια του έθνους στο χρόνο ανακαλώντας συνεχώς και αναπλάθοντας το «περασμένο μεγαλείο», αλλά συντείνει στην προβολή του έθνους στο μέλλον.

Αυτή ακριβώς η «μυθική» λειτουργία είναι μια κατ' εξοχήν δυναμική λειτουργία, δεν την χαρακτηρίζει ούτε η απάθεια ούτε η αδράνεια. Η εθνικιστική ιδεολογία είναι μια ιδεολογία σε κίνηση, γεγονός που δεν πρέπει ούτε να υποτιμούμε ούτε να υποβιβάζουμε. Η νοσταλ-

υπαρκτή ή ζώσα κατάσταση και όχι ως έννοια ή μνήμη ή νοητική εικόνα; «*Η παράδοση θα μπορούσε σχηματικά να οριστεί ότι είναι η απεριόριστη και αυθόρμητη επανάληψη πράξεων, που νομιμοποιούνται και επικυρώνονται το ίδιο αυθόρμητα και φυσικά, επειδή ακριβώς η ανέκαθεν ισχύς τους δεν έχει αμφισβητηθεί. Η υπέρβαση της παράδοσης (η απέκδυση, δηλαδή, του παραδοσιακού χαρακτήρα της κοινωνίας) αρχίζει όταν η παράδοση γίνεται αντιληπτή ως παράδοση. Η παράδοση υπάρχει ως κυρίαρχη κατάσταση μόνον σε εκείνες τις κοινωνίες στις οποίες εκλαμβάνεται με απλό και ασύνειδο τρόπο ότι είναι η προαιώνια και αδιαφιλονίκητη τάξη πραγμάτων. Αλλά η αναδρομική συμπύκνωση αντιλήψεων και πράξεων (ιδεών, ηθών, εθίμων, στάσεων, ενεργειών, κ.λπ.) ως συστατικών της παράδοσης, ο ίδιος ο χαρακτηρισμός ως παραδοσιακών, σημαίνουν αυτόματα πως η ζώσα παράδοση έχει πλέον χάσει την ισχύ της ως το μόνο και αποκλειστικό κριτήριο για την νομιμοποίηση της κοινωνικής ζωής*» (Παντελής Λέκκας, *Η εθνικιστική ιδεολογία, Πέντε υποθέσεις εργασίας στην ιστορική κοινωνιολογία, Παράδοση και εκσυγχρονισμός*).

Πράγματι, λοιπόν, η εμφάνιση και η απήχηση του φαινομένου του εθνικισμού κατά τους τρεις τελευταίους αιώνες δεν μπορεί παρά να ειδωθεί και υπό το πρίσμα της πολυεπίπεδης εκσυγχρονιστικής διαδικασίας.

Η εμφάνιση του εθνικισμού τον 18ο και 19ο αιώνα, ιστορικά, όχι μόνον συνέπεσε αλλά και συμπορεύτηκε με τα αιτήματα για λαϊκή κυριαρχία και ανθρώπινα δικαιώματα του Διαφωτισμού και της Γαλλικής επανάστασης, ***κατορθώνοντας, ως αρχή των ομοιογενών πολιτισμικών οντοτήτων (ως θεμελίων της πολιτικής εξουσίας), να αποκτήσει κρατική οντότητα***.

Δεν έχουμε αυταπάτες.

εστών και καταπιεζομένων, εκμεταλλευτών και εκμεταλλευόμενων. Ως γνήσιος πατριωτισμός θεωρείται η συνειδητή σύμπραξη με το πολιτικό σώμα, αλλά και η προσκόλληση στα προγονικά επιτεύγματα, καθώς και η μετάδοσή τους στις επόμενες γενεές.

Οι υποτελείς, όμως, δεν επιλέγουν και δεν αποφασίζουν για τις ζωές τους, δεν ζουν σε συνθήκες ελευθερίας, αλλά, αντίθετα, σε συνθήκες καταδυνάστευσης. Αυτές τις συνθήκες διασφαλίζει το ***κράτος*** ως, πρωτίστως, εκείνο το σύστημα θεσμών και μηχανισμών, που διαχωρίζονται από την υπόλοιπη κοινωνική ζωή με σκοπό να επιβάλλουν την τήρηση της τάξης.

Έθνος θεωρείται, σε γενικές γραμμές, μια κατάσταση με βάση την οποία επιχειρείται να προσδιοριστεί ένα μεγάλο σύνολο ανθρώπων, οι οποίοι τρέφουν αισθήματα συμπάθειας και αλληλεγγύης σύμφωνα με κάποια κοινά πολιτισμικά χαρακτηριστικά, είτε υπαρκτά είτε επινοημένα· μια κοινότητα χαρακτήρα η οποία υποστηρίζεται ότι πηγάζει από μια κοινότητα πεπρωμένου. Πρόκειται, λοιπόν, για ένα άθροισμα ανθρώπων το οποίο στην πραγματικότητα χαρακτηρίζεται από μια μεγάλη ανομοιογένεια (γένος, φυλή, γλώσσα κ.ά.). Προκειμένου, μάλιστα, να διαχωριστεί ή, όπως γίνεται συνήθως, να κατοχυρωθεί η διαφοροποίησή του από ένα άλλο μεγάλο σύνολο ανθρώπων, αναζητείται ένα κοινό στοιχείο που πιθανόν υπάρχει μέσα σ' αυτό ή κατασκευάζεται.

Όπως έχουμε γράψει παλαιότερα, «*Άσχετα, λοιπόν, από τα όσα προσπαθούν να υποστηρίζουν και να κάνουν θεωρίες, οι διάφοροι υποστηρικτές της ιδεολογίας της κυριαρχίας, το έθνος στην πραγματικότητα είναι ένα λάστιχο που τεντώνεται ή μαζεύεται ανάλογα με τα συμφέροντα των κατασκευαστών και χειριστών του. Θα πρέπει ακόμα να τονιστεί πως δεν έχει καμία σημασία, στη βάση και την προοπτική της κοινωνικής κι ατομικής απελευθέρωσης, η αποδοχή και αναγνώριση της έννοιας του έθνους. Το έθνος σαν μια ακαθόριστη συνεύρεση μεγάλων και ανομοιογενών μεταξύ τους ομάδων ανθρώπων δεν μπορεί να αποτελέσει από μόνο του στοιχείο αντιπαλότητας. Η αντιπαλότητα του «έθνους», ενεργοποιείται μέσω της τεχνικής της κυριαρχίας, της πολιτικής*» (Αναρχική Θεώρηση, τχ. 8-9, Εθνικισμός, Διεθνισμός, Αντιεθνικισμός, Ιούνιος 1994).

Ο ***εθνικισμός*** είναι εκείνη η ιδεολογία, που ενσαρκώνει την πολιτική αυτονομία της μοναδικότητας ενός έθνους, μιας υποτίθεται άφθαρτης και αιώνιας οντότητας, ενώ η απουσία του από την ιστορία εμφανίζεται ως αποτέλεσμα ενός λήθαργου, που προκαλείται ή ενθαρρύνεται από τους εχθρούς του. Σύμφωνα με τον Χέγκελ, «*τα έθνη μπορεί να έχουν διανύσει μια μακραίωνη ιστορία, πριν φθάσουν στον προορισμό τους –δηλαδή το σχηματισμό τους σε κράτη*». Μ' άλλα λόγια, με τον τρόπο αυτό υποδεικνύεται ευθέως, ότι αυτή η προ-κρατική περίοδος είναι στην πραγματικότητα «προ-ιστορική» και από την σκοπιά αυτή φαίνεται πως η αληθινή ιστορία του έθνους αρχίζει μόνον όταν αυτό αποκτήσει το κράτος του. Το ψεύδος είναι ολοφάνερο, καθώς ταυτόχρονα (!!!) αναγνωρίζεται μια «προ-πολιτική» ενότητα και ομοιογένεια, αλλά και πεποίθηση ότι το έθνος υφίσταται χάριν της μοναδικής του πολιτισμικής ταυτότητας, η οποία μάλιστα είναι ασυμβίβαστη προς όλες τις υπόλοιπες. Η προβολή μιας αδιαίρετης έννοιας του έθνους, παρ' ότι θεωρείται αδιαμφισβήτητη, την ίδια στιγμή κλονίζεται από την παραδοχή ότι αυτό που το έθνος «ήταν» μπορεί να μην ταυτίζεται με αυτό που «είναι», αλλά ο αγώνας θ' αποδείξει την συγγένεια τους και θα εξασφαλίσει την ενότητα τους με αυτό που «θα είναι».

Πρέπει να τονίσουμε, σ' αυτό το σημείο, την λειτουργική θέση που κατέχει για κάθε εθνικισμό το ανακατασκευασμένο παρελθόν, καθώς όχι μόνο ορίζει την έννοια του έθνους στο χρόνο ανακαλώντας συνεχώς και αναπλάθοντας το «περασμένο μεγαλείο», αλλά συντείνει στην προβολή του έθνους στο μέλλον.

Αυτή ακριβώς η «μυθική» λειτουργία είναι μια κατ' εξοχήν δυναμική λειτουργία, δεν την χαρακτηρίζει ούτε η απάθεια ούτε η αδράνεια. Η εθνικιστική ιδεολογία είναι μια ιδεολογία σε κίνηση, γεγονός που δεν πρέπει ούτε να υποτιμούμε ούτε να υποβιβάζουμε. Η νοσταλγία παρακινεί σε δράση, οι χρόνοι συγχωνεύονται, το ίδιο και οι κώδικες συμπεριφοράς, οι «αλήθειες» του εθνικισμού θεωρούνται δεδομένες και εδραιώνουν την έλευση του μέλλοντος εφ' όσον το εθνικιστικό σώμα βρίσκεται σε δράση.

Αυτή ακριβώς η παρακίνηση σε δράση συμπλέκεται με την προσήλωση στο εξειδικευμένο παρελθόν, στην παραδοσιακή τάξη πραγμάτων, την νοσταλγία και την εξαφανισμένη ασφάλεια που, εννοείται, παρείχε η παραδοσιακή κοινότητα.

Ορίζεται, όμως, και πως ορίζεται η «παράδοση» ως υπαρκτή η ζώσα κατάσταση και όχι ως έννοια ή μνήμη ή νοητική εικόνα; «*Η παράδοση θα μπορούσε σχηματικά να οριστεί ότι είναι η απεριόριστη και αυθόρμητη επανάληψη πράξεων, που νομιμοποιούνται και επικυρώνονται το ίδιο αυθόρμητα και φυσικά, επειδή ακριβώς η ανέκαθεν ισχύς τους δεν έχει αμφισβητηθεί. Η υπέρβαση της παράδοσης (η απέκδυση, δηλαδή, του παραδοσιακού χαρακτήρα της κοινωνίας) αρχίζει όταν η παράδοση γίνεται αντιληπτή ως παράδοση. Η παράδοση υπάρχει ως κυρίαρχη κατάσταση μόνον σε εκείνες τις κοινωνίες στις οποίες εκλαμβάνεται με απλό και ασύνειδο τρόπο ότι είναι η προαιώνια και αδιαφιλονίκητη τάξη πραγμάτων. Αλλά η αναδρομική συμπύκνωση αντιλήψεων και πράξεων (ιδεών, ηθών, εθίμων, στάσεων, ενεργειών, κ.λπ.) ως συστατικών της παράδοσης, ο ίδιος ο χαρακτηρισμός ως παραδοσιακών, σημαίνουν αυτόματα πως η ζώσα παράδοση έχει πλέον χάσει την ισχύ της ως το μόνο και αποκλειστικό κριτήριο για την νομιμοποίηση της κοινωνικής ζωής*» (Παντελής Λέκκας, *Η εθνικιστική ιδεολογία, Πέντε υποθέσεις εργασίας στην ιστορική κοινωνιολογία, Παράδοση και εκσυγχρονισμός*).

Πράγματι, λοιπόν, η εμφάνιση και η απήχηση του φαινομένου του εθνικισμού κατά τους τρεις τελευταίους αιώνες δεν μπορεί παρά να ειδωθεί και υπό το πρίσμα της πολυεπίπεδης εκσυγχρονιστικής διαδικασίας.

Η εμφάνιση του εθνικισμού τον 18ο και 19ο αιώνα, ιστορικά, όχι μόνον συνέπεσε αλλά και συμπορεύτηκε με τα αιτήματα για λαϊκή κυριαρχία και ανθρώπινα δικαιώματα του Διαφωτισμού και της Γαλλικής επανάστασης, ***κατορθώνοντας, ως αρχή των ομοιογενών πολιτισμικών οντοτήτων (ως θεμελίων της πολιτικής εξουσίας), να αποκτήσει κρατική οντότητα***.

Δεν έχουμε αυταπάτες.

Η διαβρωτική δύναμη του εθνικισμού παραμένει τεράστια. Παρά το ότι ***στηρίζεται ολοφάνερα στο ψεύδος μιας ιδεολογίας, που εμφανίζει τα έθνη να προϋπάρχουν και να αφυπνίζονται για να εδραιωθούν σ' ένα ήδη ανεξάρτητο κράτος ή να συγκροτηθούν σε κράτος***. Παρά το ότι η υποχρεωτική πολιτισμική ενότητα αρχόντων και αρχομένων μοιάζει αδιανόητο να βρίσκεται στα μυαλά και στις καρδιές των ανθρώπων, οι προφήτες του εθνικισμού εξακολουθούν να βρίσκουν ευήκοα ώτα.

«*Δεν υπάρχει τίποτα πιο παράλογο και συνάμα πιο βλαβερό, πιο θανατηφόρο για τον λαό από το να υπο-*

στηρίζει την πλασματική αρχή της εθνικότητας, σαν το ιδανικό όλων των λαϊκών πόθων», ανέφερε ο ***Μιχαήλ Μπακούνιν*** δείχνοντας τον δρόμο της εγκατάλειψης μια για πάντα της ψευδούς αρχής της εθνικότητας, που επινοήθηκε, όπως έλεγε, με σκοπό να συντριβεί η κυρίαρχη αρχή της ελευθερίας.

Η εθνική ομογενοποίηση, η κατασκευή μιας εθνικής ιστορίας, η ιστορία μιας αιώνιας εθνικής υπόστασης οφείλει να εδαφικοποιείται, και τα σύνορα περιφράσσουν πρώτα απ' όλα αυτό το «έδαφος», από το οποίο αποκλείονται τα «ξένα» σώματα. Μικρή σημασία έχει εάν τα σύνορα τα υπερασπίζονται επιθετικοί ή, οι λεγόμενοι, ήπιοι εθνικισμοί. Ούτε το γεγονός αυτό αναιρείται από την χαλάρωση των κριτηρίων εθνικής ένταξης χάριν της πολυπολιτισμικότητας ή όταν, λόγου χάριν, ορισμένα κριτήρια, όπως η γλώσσα ή το χρώμα του δέρματος, παραμερίζονται.

Το πρόβλημα του εθνικισμού σαφώς ανακύπτει μόνον όταν τα κράτη θεωρούνται δεδομένα και απαραίτητα: «*Πρέπει, λοιπόν, να υπογραμμίσουμε ότι το πρόβλημα του εθνικισμού κατά κανόνα ανακύπτει μόνο σ' έναν κόσμο στον οποίο τα κράτη θεωρούνται δεδομένα και απαραίτητα, κι αυτό είναι κάτι που δεν ισχύει για όλη την ανθρωπότητα. Εάν όμως το κράτος δεν είναι οικουμενικό φαινόμενο, σίγουρα ούτε ο εθνικισμός είναι. Απλούστατα δεν ισχύει η θέση ότι οι άνθρωποι σ' όλες τις εποχές και σε όλους τους τόπους, ήθελαν τα σύνορα των κοινωνικών μονάδων να συμπίπτουν με τα σύνορα των πολιτισμών ή, για να το πούμε κατά το πλησιέστερο προς το δικό τους ύφος, ότι ήθελαν να είναι με τους δικούς τους, αποκλείοντας τους «άλλους». Αντίθετα, οι άνθρωποι παρά πολύ συχνά έζησαν σε μονάδες οι οποίες παραβίαζαν αυτή την αρχή και στις περισσότερες περιπτώσεις αποδέχθηκαν αυτή τη παραβίαση χωρίς διαμαρτυρία ή αντίσταση, χωρίς μάλιστα καμία επίγνωση ότι παραβίαζαν μια ζωτική, υποτιθέμενα οικουμενική αρχή*» (Ernest Gelner, Εθνικισμός, Πολιτισμός, Πίστη και Εξουσία).

Οφείλουμε να είμαστε ξεκάθαροι.

Για εμάς δεν υπάρχουν «καλοί» και «κακοί» εθνικισμοί, βλαβερές και «αβλαβείς» εθνικιστικές αξιώσεις και αιτιάσεις, και ως εκ τούτου δεν δεχόμαστε την μαρ-κισμού, για να αποδεχθούμε τις «αβλαβείς» του όψεις (π.χ. του θεσμικού πατριωτισμού), για να δικαιολογήσουμε ή να υπερασπιστούμε το δικαίωμα της «αυτοδιάθεσης και αυτοκαθορισμού των λαών» και το δικαίωμα ύπαρξης ή συγκρότησης νέων κρατών σ' έναν κόσμο εθνών-κρατών.

Μ' άλλα λόγια, δεν έχει σημασία εάν το δηλητήριο του εθνικισμού χύνεται σε «μικρές» ή μεγάλες δόσεις, ούτε με ποιες προθέσεις, αλλά οι καταστροφικές συνέπειες για τις κοινωνίες εξαιτίας της αφοσίωσης προς αυτόν.

Μπορεί, όπως λέγεται, η εθνικιστική ιδεολογία να υποφέρει από μια διάχυτα ψευδή συνείδηση, μπορεί οι μύθοι της να αντιστρέφουν κατάφωρα την πραγματικότητα, αλλά η επιρροή της παραμένει τεράστια, ακόμη και εκεί που φαντάζει έωλη.

Οι ένθερμοι θιασώτες της «*Παγκοσμιοποίησης*» ανησυχούν τάχα για τα «προβλήματα» που προκαλούν οι προστατευτισμοί του αποκαλούμενου νέο-εθνικισμού, που υποτίθεται έρχεται σε αντίθεση, λόγου χάριν, με την ***Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση***, τη θέσμιση ευρωπαϊκής υπηκοότητας, τη συγκρότηση ευρωπαϊκής συνείδησης, ευρωπαϊκής ταυτότητας, ενός κοινού ευρωπαϊκού πολιτισμού με κοινές παραδόσεις, ρίζες, αξίες, σύμβολα, κοινό προορισμό, κοινή πνευματική κληρονομιά κ.ο.κ.. «*Ποιος θα πεθάνει για την Ευρώπη*», αναρωτιούνται, εάν δεν αφομοιωθεί η «*νέα ευρωπαϊκή ταυτότητα*»;

Μ' άλλα λόγια, όχι μόνον δεν εξοβελίζονται τα βασικά γνωρίσματα του εθνικισμού, όπως η αφοσίωση και η ταύτιση, αλλά ακριβώς στα *εθνικιστικά πρότυπα* αναζητείται η συνέχεια της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, στην εθνικιστική διαδικασία αναζητείται η εξέλιξη, ενώ χαρακτηριστικό είναι το επιχείρημα περί δημιουργίας ευρωστρατού, ο οποίος θα εξασφαλίσει και θα επιταχύνει την πολιτική ολοκλήρωση ακριβώς στα πρότυπα συγκρότησης ενός εθνικού κράτους.

Διαρκής κατάσταση έκτακτης ανάγκης, ενδυνάμωση

κανονικότητα» αλληλοδιαδεχόμενων και αλληλοσυμπλεκόμενων «κρίσεων» υγειονομικών, ενεργειακών, επισιτιστικών, πολεμικών, προσφυγικών, πληθωριστικών κ.ο.κ.. Η ψηφιακή επιτήρηση μπορεί να μην ανακαλύφθηκε τώρα, ωστόσο η γιγάντωσή της είναι η νέα κανονικότητα. Οι αμφισβητίες έχουν το στίγμα του χειρότερου εχθρού, του χειρότερου προδότη, αφού απεκδύονται τον μανδύα της συγκατάβασης και της δουλοφροσύνης.

Η καπιταλιστική κρεατομηχανή δούλευε πάντα, αλλά, τώρα πια, ποιος θα έχει την έγνοια για τους «αναλώσιμους» του χθες, αφού δεν υπάρχει καμία βεβαιότητα ούτε για πολλούς από τους μέχρι πρότινος, με κάθε τρόπο, βολεμένους;!...

Αυτή ακριβώς η διαρκής κατάσταση συναγερμού, ή συνεχής επιφυλακή για να αντιμετωπισθεί το χειρότερο, η κοινωνική εμπέδωση της «αναγκαιότητας» του πολέμου ανεξάρτητα από το κόστος, απαιτεί την ***εθνική ομοψυχία***, πρώτα απ' όλα, για την διατήρηση της κοινωνικής ειρήνης και της διαφύλαξης του πολιτισμικού παρελθόντος, παρόντος και μέλλοντος για τις κοινωνίες και τους πληθυσμούς της Δύσης.

Αυτή ακριβώς η πολιτισμική επιβίωση, που προβάλλεται ως ζήτημα ζωής και θανάτου, αποδεικνύεται δήθεν από την προβολή στοιχείων πολιτισμικής αντίθεσης Δύσης και Ανατολής. Η άνευ προηγούμενου εκστρατεία αποβολής της Ρωσίας από τον ευρωπαϊκό χώρο, πρώτα απ' όλα, διεξάγεται σ' αυτό το πεδίο.

Συσπείρωση Αναρχικών

ιστορίας, η ιστορία μιας αιώνιας εθνικής υπόστασης οφείλει να εδαφικοποιείται, και τα σύνορα περιφράσσουν πρώτα απ' όλα αυτό το «έδαφος», από το οποίο αποκλείονται τα «ξένα» σώματα. Μικρή σημασία έχει εάν τα σύνορα τα υπερασπίζονται επιθετικοί ή, οι λεγόμενοι, ήπιοι εθνικισμοί. Ούτε το γεγονός αυτό αναιρείται από την χαλάρωση των κριτηρίων εθνικής ένταξης χάριν της πολυπολιτισμικότητας ή όταν, λόγου χάριν, ορισμένα κριτήρια, όπως η γλώσσα ή το χρώμα του δέρματος, παραμερίζονται.

Το πρόβλημα του εθνικισμού σαφώς ανακύπτει μόνον όταν τα κράτη θεωρούνται δεδομένα και απαραίτητα: «*Πρέπει, λοιπόν, να υπογραμμίσουμε ότι το πρόβλημα του εθνικισμού κατά κανόνα ανακύπτει μόνο σ' έναν κόσμο στον οποίο τα κράτη θεωρούνται δεδομένα και απαραίτητα, κι αυτό είναι κάτι που δεν ισχύει για όλη την ανθρωπότητα. Εάν όμως το κράτος δεν είναι οικουμενικό φαινόμενο, σίγουρα ούτε ο εθνικισμός είναι. Απλούστατα δεν ισχύει η θέση ότι οι άνθρωποι σ' όλες τις εποχές και σε όλους τους τόπους, ήθελαν τα σύνορα των κοινωνικών μονάδων να συμπίπτουν με τα σύνορα των πολιτισμών ή, για να το πούμε κατά το πλησιέστερο προς το δικό τους ύφος, ότι ήθελαν να είναι με τους δικούς τους, αποκλείοντας τους «άλλους». Αντίθετα, οι άνθρωποι παρά πολύ συχνά έζησαν σε μονάδες οι οποίες παραβίαζαν αυτή την αρχή και στις περισσότερες περιπτώσεις αποδέχθηκαν αυτή τη παραβίαση χωρίς διαμαρτυρία ή αντίσταση, χωρίς μάλιστα καμία επίγνωση ότι παραβίαζαν μια ζωτική, υποτιθέμενα οικουμενική αρχή*» (Ernest Gelner, Εθνικισμός, Πολιτισμός, Πίστη και Εξουσία).

Οφείλουμε να είμαστε ξεκάθαροι.

Για εμάς δεν υπάρχουν «καλοί» και «κακοί» εθνικισμοί, βλαβερές και «αβλαβείς» εθνικιστικές αξιώσεις και αιτιάσεις, και ως εκ τούτου δεν δεχόμαστε την μαρξική θέση περί της εμφάνισης του εθνικισμού ως μέρος «*της κίνησης της ιστορίας*» και ως «*αναγκαίο στάδιο στην εξέλιξη της ανθρώπινης ιστορίας*»: «*[...] μια που το προλεταριάτο πρέπει πριν απ' όλα να πάρει την πολιτική εξουσία, να υψωθεί σε εθνική τάξη και να συνταχθεί ακόμα σε έθνος, μένει και το ίδιο ακόμα εθνικό, όχι βέβαια με το νόημα που δίνει στη λέξη τούτη η αστική τάξη*» (Κομμουνιστικό Μανιφέστο).

Η διγλωσσία, βέβαια, είναι δεδομένη, όταν χρειάζεται να πεισθούν ορισμένοι δύσπιστοι. Σ' αυτήν την κατεύθυνση συντείνει η ***τεχνητή διάκριση, που διαφοροποιεί τον εθνικισμό από τον πατριωτισμό, σύμφωνα με την οποία ο πατριωτισμός εκφράζει τον λαό ή την εργατική τάξη, ενώ ο εθνικισμός εκφράζει την αστική τάξη ή την άρχουσα τάξη κλπ.***

εθνικισμού χύνεται σε «μικρές» ή μεγάλες δόσεις, ούτε με ποιες προθέσεις, αλλά οι καταστροφικές συνέπειες για τις κοινωνίες εξαιτίας της αφοσίωσης προς αυτόν.

Μπορεί, όπως λέγεται, η εθνικιστική ιδεολογία να υποφέρει από μια διάχυτα ψευδή συνείδηση, μπορεί οι μύθοι της να αντιστρέφουν κατάφωρα την πραγματικότητα, αλλά η επιρροή της παραμένει τεράστια, ακόμη και εκεί που φαντάζει έωλη.

Οι ένθερμοι θιασώτες της «*Παγκοσμιοποίησης*» ανησυχούν τάχα για τα «προβλήματα» που προκαλούν οι προστατευτισμοί του αποκαλούμενου νέο-εθνικισμού, που υποτίθεται έρχεται σε αντίθεση, λόγου χάριν, με την ***Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση***, τη θέσμιση ευρωπαϊκής υπηκοότητας, τη συγκρότηση ευρωπαϊκής συνείδησης, ευρωπαϊκής ταυτότητας, ενός κοινού ευρωπαϊκού πολιτισμού με κοινές παραδόσεις, ρίζες, αξίες, σύμβολα, κοινό προορισμό, κοινή πνευματική κληρονομιά κ.ο.κ.. «*Ποιος θα πεθάνει για την Ευρώπη*», αναρωτιούνται, εάν δεν αφομοιωθεί η «*νέα ευρωπαϊκή ταυτότητα*»;

Μ' άλλα λόγια, όχι μόνον δεν εξοβελίζονται τα βασικά γνωρίσματα του εθνικισμού, όπως η αφοσίωση και η ταύτιση, αλλά ακριβώς στα *εθνικιστικά πρότυπα* αναζητείται η συνέχεια της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, στην εθνικιστική διαδικασία αναζητείται η εξέλιξη, ενώ χαρακτηριστικό είναι το επιχείρημα περί δημιουργίας ευρωστρατού, ο οποίος θα εξασφαλίσει και θα επιταχύνει την πολιτική ολοκλήρωση ακριβώς στα πρότυπα συγκρότησης ενός εθνικού κράτους.

Διαρκής κατάσταση έκτακτης ανάγκης, ενδυνάμωση της εθνικής αφήγησης, κοινωνική πειθάρχηση

Η πρόσφατη κρατική διαχείριση της υγειονομικής «*κρίσης*» είναι αναμφισβήτητα διδακτική. Η εθνική αφήγηση των όρων διαχείρισης συμπλέχτηκε με τις κατευθυντήριες γραμμές υπερεθνικών οργανισμών (ΠΟΥ, ΕΕ κ.ά.) με μοναδικό τρόπο. Η κήρυξη ενός παγκόσμιου πολέμου ενάντια στον «*αόρατο εχθρό*» (covid-19) επέτρεψε ταυτόχρονα την κήρυξη ενός παγκόσμιου στρατιωτικού νόμου, τον ταυτόχρονο εγκλεισμό δισεκατομ-

δίδονται τον μανδύα της συγκατάβασης και της δουλοφροσύνης.

Η καπιταλιστική κρεατομηχανή δούλευε πάντα, αλλά, τώρα πια, ποιος θα έχει την έγνοια για τους «αναλώσιμους» του χθες, αφού δεν υπάρχει καμία βεβαιότητα ούτε για πολλούς από τους μέχρι πρότινος, με κάθε τρόπο, βολεμένους;!...

Αυτή ακριβώς η διαρκής κατάσταση συναγερμού, η συνεχής επιφυλακή για να αντιμετωπισθεί το χειρότερο, η κοινωνική εμπέδωση της «αναγκαιότητας» του πολέμου ανεξάρτητα από το κόστος, απαιτεί την ***εθνική ομοψυχία***, πρώτα απ' όλα, για την διατήρηση της κοινωνικής ειρήνης και της διαφύλαξης του πολιτισμικού παρελθόντος, παρόντος και μέλλοντος για τις κοινωνίες και τους πληθυσμούς της Δύσης.

Αυτή ακριβώς η πολιτισμική επιβίωση, που προβάλλεται ως ζήτημα ζωής και θανάτου, αποδεικνύεται δήθεν από την προβολή στοιχείων πολιτισμικής αντίθεσης Δύσης και Ανατολής. Η άνευ προηγούμενου εκστρατεία αποβολής της Ρωσίας από τον ευρωπαϊκό χώρο, πρώτα απ' όλα, διεξάγεται σ' αυτό το πεδίο.

Συσπείρωση Αναρχικών

μενικό φαινόμενο, σίγουρα ούτε ο εθνικισμός είναι. Απλούστατα δεν ισχύει η θέση ότι οι άνθρωποι σ' όλες τις εποχές και σε όλους τους τόπους, ήθελαν τα σύνορα των κοινωνικών μονάδων να συμπίπτουν με τα σύνορα των πολιτισμών ή, για να το πούμε κατά το πλησιέστερο προς το δικό τους ύφος, ότι ήθελαν να είναι με τους δικούς τους, αποκλείοντας τους «άλλους». Αντίθετα, οι άνθρωποι παρά πολύ συχνά έζησαν σε μονάδες οι οποίες παραβίαζαν αυτή την αρχή και στις περισσότερες περιπτώσεις αποδέχθηκαν αυτή τη παραβίαση χωρίς διαμαρτυρία ή αντίσταση, χωρίς μάλιστα καμία επίγνωση ότι παραβίαζαν μια ζωτική, υποτιθέμενα οικουμενική αρχή» (Ernest Gelner, Εθνικισμός, Πολιτισμός, Πίστη και Εξουσία).

Οφείλουμε να είμαστε ξεκάθαροι.

Για εμάς δεν υπάρχουν «καλοί» και «κακοί» εθνικισμοί, βλαβερές και «αβλαβείς» εθνικιστικές αξιώσεις και αιτιάσεις, και ως εκ τούτου δεν δεχόμαστε την μαρξική θέση περί της εμφάνισης του εθνικισμού ως μέρος *«της κίνησης της ιστορίας»* και ως *«αναγκαίο στάδιο στην εξέλιξη της ανθρώπινης ιστορίας»*: «[...] *μια που το προλεταριάτο πρέπει πριν απ' όλα να πάρει την πολιτική εξουσία, να υψωθεί σε εθνική τάξη και να συνταχθεί ακόμα σε έθνος, μένει και το ίδιο ακόμα εθνικό, όχι βέβαια με το νόημα που δίνει στη λέξη τούτη η αστική τάξη»* (Κομμουνιστικό Μανιφέστο).

Η διγλωσσία, βέβαια, είναι δεδομένη, όταν χρειάζεται να πεισθούν ορισμένοι δύσπιστοι. Σ' αυτήν την κατεύθυνση συντείνει η ***τεχνητή διάκριση, που διαφοροποιεί τον εθνικισμό από τον πατριωτισμό, σύμφωνα με την οποία ο πατριωτισμός εκφράζει τον λαό ή την εργατική τάξη, ενώ ο εθνικισμός εκφράζει την αστική τάξη ή την άρχουσα τάξη κλπ***.

Σημασία, λοιπόν, από αναρχικής σκοπιάς, δεν έχει ο αγώνας ενάντια σε ένα επιμέρους στοιχείο της ιδεολογίας της κυριαρχίας (τον εθνικισμό ή το μιλιταρισμό), σε μια συγκεκριμένη πολιτική επιλογή των κυρίαρχων, αλλά στο σύνολο των δομών και θεσμών, ειδάλλως άθελα μας παίρνουμε μέρος στην ενδοεξουσιαστική διαπάλη για το λύσιμο διαφορών ή την διευθέτηση αντιθέσεων, οι οποίες δεν μας αφορούν. Άλλο τόσο δεν μας αγγίζουν οι προτροπές για «κοινωνική ειρήνη» λόγω «εθνικών κινδύνων», ούτε φυσικά τα γενικά και αόριστα κελεύσματα για «ειρήνη».

Δεν πολεμούμε, λοιπόν, τις ακραίες εκδοχές του εθνι-

«Ποιος θα πεθάνει για την Ευρώπη», αναρωτιούνται, εάν δεν αφομοιωθεί η *«νέα ευρωπαϊκή ταυτότητα»*;

Μ' άλλα λόγια, όχι μόνον δεν εξοβελίζονται τα βασικά γνωρίσματα του εθνικισμού, όπως η αφοσίωση και η ταύτιση, αλλά ακριβώς στα *εθνικιστικά πρότυπα* αναζητείται η συνέχεια της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, στην εθνικιστική διαδικασία αναζητείται η εξέλιξη, ενώ χαρακτηριστικό είναι το επιχείρημα περί δημιουργίας ευρωστρατού, ο οποίος θα εξασφαλίσει και θα επιταχύνει την πολιτική ολοκλήρωση ακριβώς στα πρότυπα συγκρότησης ενός εθνικού κράτους.

Διαρκής κατάσταση έκτακτης ανάγκης, ενδυνάμωση της εθνικής αφήγησης, κοινωνική πειθάρχηση

Η πρόσφατη κρατική διαχείριση της υγειονομικής *«κρίσης»* είναι αναμφισβήτητα διδακτική. Η εθνική αφήγηση των όρων διαχείρισης συμπλέχτηκε με τις κατευθυντήριες γραμμές υπερεθνικών οργανισμών (ΠΟΥ, ΕΕ κ.ά.) με μοναδικό τρόπο. Η κήρυξη ενός παγκόσμιου πολέμου ενάντια στον *«αόρατο εχθρό»* (covid-19) επέτρεψε ταυτόχρονα την κήρυξη ενός παγκόσμιου στρατιωτικού νόμου, τον ταυτόχρονο εγκλεισμό δισεκατομμυρίων ανθρώπων με δυστοπικούς όρους, ένα πείραμα μαζικής πειθάρχησης, δίχως προηγούμενο, με κάθε τομέα της κοινωνικής ζωής να επηρεάζεται με πρωτόγνωρο τρόπο.

Η επικαιροποίηση της κήρυξης ενός παγκόσμιου πολέμου μ' αφορμή την ρωσική εισβολή στην Ουκρανία ξεκαθάρισε, πρώτα απ' όλα, ότι οι πολεμικές κοινωνίες θα παραμείνουν ως τέτοιες επ' αόριστον, εν όσω εξελίσσεται η παγκοσμιοποιημένη «νέα

λεται ως ζήτημα ζωής και θανάτου, αποδεικνύεται σηθεν από την προβολή στοιχείων πολιτισμικής αντίθεσης Δύσης και Ανατολής. Η άνευ προηγούμενου εκστρατεία αποβολής της Ρωσίας από τον ευρωπαϊκό χώρο, πρώτα απ' όλα, διεξάγεται σ' αυτό το πεδίο.

Συσπείρωση Αναρχικών

Οι ιστορίες των παππουδο-γιαγιάδων μας

Έχουν περάσει ογδόντα χρόνια περίπου από τη δεκαετία του 1940 και λιγοστεύουν οι άνθρωποι που βρίσκονται στη ζωή και έζησαν από κοντά τα έντονα γεγονότα της εποχής: πόλεμοι, αντίσταση, ένοπλοι ενδοεξουσιαστικοί ανταγωνισμοί και αντάρτικο. Ήταν πολύ ενδιαφέρον όσοι είχαν παππούδες και γιαγιάδες, που έζη-

καν άμεσα και δια παντός από το Κόμμα. Χάραξαν, όμως, διαφορετικές πορείες, εκ διαμέτρου αντίθετες. Και αυτό έχει ενδιαφέρον, να βλέπει και να παρατηρεί κάποιος το πως αντιδρά ο καθένας και η καθεμία στις επιδράσεις που δέχεται. Ο ένας από κομμουνιστής έγινε δεξιός και μπάτσος της υπαίθρου-αγροφύλακας- και ο άλλος παρέμεινε στην αριστερή όχθη ανένταχτος μεν αλλά τον πλάνεψε για έναν διάστημα ο Ανδρέας, έζησε και τη περίοδο 1989-'90, με οικουμενική κυβέρνηση να του θυμίζει «κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας» του Λιβάνου. Ο παππούς Σ., λοιπόν, αφού είχε πολεμήσει νεαρός στο αλβανικό μέτωπο στη πρώτη γραμμή και είχε επιστρέψει στο χωριό του τραυματίας με παράσημο μια σφαίρα στο γόνατο, η οποία δεν αφαιρέθηκε ποτέ από το σώμα του, εντάχθηκε στις τάξεις του ΕΛΑΣ Βοιωτίας. Όπως περιέγραφε στη σύζυγο του, η οποία τον απόπαιρνε γι' αυτά που πίστευε, όνειρο του ήταν να δει την Κωπαΐδα μοιρασμένη *δίκαια στον απλό κόσμο*. Πάντα δύσπιστη! Ο παππούς ανέβηκε στο βουνό, λοιπόν, αλλά δεν έκατσε για πολύ. Ένα συμβάν που έγινε στην ομάδα του τον ανάγκασε να πάρει το δρόμο της φυγής. Όπως μάς διηγούταν, λοιπόν, είχαν απαγάγει έναν αστυνομικό από μια κωμόπολη της Βοιωτίας με σκοπό να ασκηθεί πίεση προς την τοπική εξουσία και την αστυνομία. Οι μέρες περνούσαν όμως και ο καπετάνιος αποφάσισε ο αστυνομικός να εκτελεστεί. Μια απόφαση δική του και όχι συλλογική, που όταν τους τη μετέφερε, ο παππούς Σ. εξέφρασε τις αντιρρήσεις του. Για παραδειγματισμό, ο καπετάνιος ζήτησε την εκτέλεση να την κάνει ο παππούς Σ. αλλιώς θα ήταν ένας προδότης. Ο παππούς Σ. ζήτησε χρόνο για να το ξανασκεφτούν και αναρωτήθηκε «πως θα τον σκοτώσω αφού δεν έχει κάνει τίποτα;». Η απόφαση δεν άλλαξε και το ξημέρωμα θα έβρισκε τον παππού Σ. και τον αστυνομικό να έχουν αποδράσει από την ομάδα και το βουνό. Τι είχε γίνει; Όταν ο παππούς Σ. κατάλαβε ότι η απόφαση είναι ειλημμένη ενημέρωσε τον αστυνομικό για το μέλλον του. Εκείνος δεν τον πίστεψε και εξέφρασε κιόλας τη δυσπιστία του προς το πρόσωπο του. «δεν

σχεδόν μονολεκτικές. Ξέραμε τα βασικά. Ξαφνικά ο παππούς άλλαξε όταν διαπίστωσε ότι μπορεί να μιλάει πολιτικά με τα εγγόνια του. Το βλέμμα του σπινθηροβολούσε όταν άκουγε για μαθητικές καταλήψεις, πορείες και άλλα ωραία της εποχής εκείνης. Και αυτά που δεν είχε πει σε κανέναν παρά μονάχα στη γιαγιά σιγά-σιγά τα μοιράστηκε. Αν και πληγωμένος κομμουνιστής από το ΚΚΕ, έδωσε στα εγγόνια του να διαβάσουν το «Αλφαβητάρι του Κομμουνισμού» του Μπουχάριν. «*Πως σας φάνηκε;*» ρώτησε δήθεν αδιάφορα. «*Ρε παππού. Οι μπάτσοι πάντα και παντού ίδιοι είναι. Τι λέει αυτός εδώ ότι η αστυνομία στο αστικό καθεστώς είναι έτσι και στο σοσιαλιστικό γιουβέτσι. Δεν συμφωνούμε*». Ο παππούς κατάλαβε από νωρίς ότι δεν θα υπήρχαν άλλοι προδομένοι στην οικογένεια...

Με βάση το φωτογραφικό του άλμπουμ, μάς εξιστόρησε το τι έγινε στην Αίγυπτο το 1941-1944. Ο παππούς μαζί με άλλους συμμετείχε στην Αντιφασιστική Οργάνωση Ναυτικού (ΑΟΝ) ως μέλος μιας άλλης οργάνωσης, της ΑΣΟ (Αντιφασιστική Στρατιωτική Οργάνωση), εξέδιδαν εφημερίδα και γενικά ήθελαν να συμμετέχουν στα πολιτικά τεκταινόμενα, ορμώμενοι επί το πλείστον από αριστερές απόψεις. Όπως μάς έλεγε, έβλεπαν ξεκάθαρα τον ρόλο των βρετανών από νωρίς και δεν περίμεναν να «Δεκεμβριανά» για να επιβεβαιωθούν. Η σημαντικότερη τους στιγμή ήταν η ανταρσία που έκαναν τον Απρίλη του 1944 στα πλοία και τα στρατόπεδα· μια ανταρσία που για τους βρετανούς είχε τα χαρακτηριστικά επανάστασης. **«Τα όσα διαδραματίζονται δεν αποτελούν τίποτα λιγότερο από επανάσταση».** Είχαν τον πλήρη έλεγχο του στρατεύματος. Όλα τα πλοία ήταν υπό τη διοίκηση των ναυτών. Ο πρωθυπουργός Τσουδερός παραιτήθηκε. Τα Γενικά Επιτελεία και το Φρουραρχείο τελούσαν υπό κατάληψη. «*Δεν φοβόμασταν παρ' ότι ξέραμε ότι οι Άγγλοι θα επιτεθούν*», μας έλεγε ο παππούς. «*Μας περικύκλωσαν, μας απέκλεισαν μέσα στο πλοίο και μετά από πολλές μέρες μάς επιτέθηκαν οι Βρετανοί, με τις ευλογίες του Βασιλιά*». Ελληνικές και βρετανικές στρατιωτικές διοικήσεις οργάνωσαν την καταστο-

Έχουν περάσει ογδόντα χρόνια περίπου από τη δεκαετία του 1940 και λιγοστεύουν οι άνθρωποι που βρίσκονται στη ζωή και έζησαν από κοντά τα έντονα γεγονότα της εποχής: πόλεμοι, αντίσταση, ένοπλοι ενδοεξουσιαστικοί ανταγωνισμοί και αντάρτικο. Ήταν πολύ ενδιαφέρον όσοι είχαν παππούδες και γιαγιάδες, που έζησαν ενεργά εκείνες τις εποχές, να διηγούνται τις ιστορίες τους στα εγγόνια τους. Και ήταν ακόμη πιο συναρπαστικό όταν διαπιστώναμε ότι αυτά που μάς περιέγραφαν δεν τα είχαν εκμυστηρευτεί ούτε στα παιδιά τους. Ήταν οι εποχές που θεωρούσαν ότι έπρεπε τα παιδιά να «προστατευτούν» και να μην πολυξέρουν. Η γενιά που τα έζησε δεν πολυμιλούσε. Πολλά γεγονότα και ιστορίες δεν ήρθαν, σκοπίμως, ποτέ στο φως της αφήγησης. Τα «κρατούσαν» μέσα τους σαν φυλακτό αλλά όταν αποφάσιζαν, σπάνια, να μιλήσουν ήταν καθηλωτικοί. Οι προφορικές ιστορίες που συχνά δεν διαθέτουν τεκμηριώσεις και γραπτές πηγές αλλά τη ζωντάνια και την ένταση των ανθρώπων που ήταν μέσα στα γεγονότα, χωρίς να διαθέτουν θέσεις και θώκους, που πολλές φορές οι κάτοχοι τους συσκοτίζουν ή αποκρύπτουν στοιχεία γεγονότων. Ασφαλώς και η τεκμηρίωση των ιστοριών γίνεται σε ύστερο χρόνο από τους

διαφορετικές πορείες, εκ διαμέτρου αντίθετες. Και αυτό έχει ενδιαφέρον, να βλέπει και να παρατηρεί κάποιος το πως αντιδρά ο καθένας και η καθεμία στις επιδράσεις που δέχεται. Ο ένας από κομμουνιστής έγινε δεξιός και μπάτσος της υπαίθρου-αγροφύλακας- και ο άλλος παρέμεινε στην αριστερή όχθη ανένταχτος μεν αλλά τον πλάνεψε για έναν διάστημα ο Ανδρέας, έζησε και τη περίοδο 1989-'90, με οικουμενική κυβέρνηση να του θυμίζει «κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας» του Λιβάνου. Ο παππούς Σ., λοιπόν, αφού είχε πολεμήσει νεαρός στο αλβανικό μέτωπο στη πρώτη γραμμή και είχε επιστρέψει στο χωριό του τραυματίας με παράσημο μια σφαίρα στο γόνατο, η οποία δεν αφαιρέθηκε ποτέ από το σώμα του, εντάχθηκε στις τάξεις του ΕΛΑΣ Βοιωτίας. Όπως περιέγραφε στη σύζυγο του, η οποία τον απόπαιρνε γι' αυτά που πίστευε, όνειρο του ήταν να δει την Κωπαΐδα μοιρασμένη *δίκαια στον απλό κόσμο*. Πάντα δύσπιστη! Ο παππούς ανέβηκε στο βουνό, λοιπόν, αλλά δεν έκατσε για πολύ. Ένα συμβάν που έγινε στην ομάδα του τον ανάγκασε να πάρει το δρόμο της φυγής. Όπως μάς διηγούταν, λοιπόν, είχαν απαγάγει έναν αστυνομικό από μια κωμόπολη της Βοιωτίας με σκοπό να ασκηθεί πίεση προς την τοπική εξουσία και την αστυνομία. Οι μέρες περνούσαν όμως και ο καπετάνιος αποφάσισε ο αστυνομικός να εκτελεστεί. Μια απόφαση δική του και όχι συλλογική, που όταν τους τη μετέφερε, ο παππούς Σ. εξέφρασε τις αντιρρήσεις του. Για παραδειγματισμό, ο καπετάνιος ζήτησε την εκτέλεση να την κάνει ο παππούς Σ. αλλιώς θα ήταν ένας προδότης. Ο παππούς Σ. ζήτησε χρόνο για να το ξανασκεφτούν και αναρωτήθηκε «πως θα τον σκοτώσω αφού δεν έχει κάνει τίποτα;». Η απόφαση δεν άλλαξε και το ξημέρωμα θα έβρισκε τον παππού Σ. και τον αστυνομικό να έχουν αποδράσει από την ομάδα και το βουνό. Τι είχε γίνει; Όταν ο παππούς Σ. κατάλαβε ότι η απόφαση είναι ειλημμένη ενημέρωσε τον αστυνομικό για το μέλλον του. Εκείνος δεν τον πίστεψε και εξέφρασε κιόλας τη δυσπιστία του προς το πρόσωπο του, *«δεν είναι δυνατόν αφού δεν έχω κάνει κάτι κακό ή εναντίον σας»*. Πάρα ταύτα ο παππούς Σ. τον αποδέσμευσε και του ζήτησε να τρέξει όσο πιο γρήγορα μπορούσε μέσα στη πυκνή νύχτα. Το ίδιο έκανε και ο ίδιος. Κρύφτηκε για ένα μεγάλο διάστημα και μετά πήγε στην οικογένεια του. Ο καπετάνιος ήδη τον έψαχνε και τον αναζητούσε για αντίποινα. Πήγαινε συχνά-πυκνά στο σπίτι του όπου έβρισκε τη γιαγιά και της έκανε επίδειξη «ανδρισμού» και στυγερότητας, λέγοντας της: *«Είτε σφάζεις ένα κοτόπουλο είτε έναν χωροφύλακα το ίδιο είναι»*. Ο παππούς πάντως ήταν περήφανος που είχε γλιτώσει έναν άνθρωπο, τον οποίο χαρακτήριζε διαρκώς αθώο και αφελή, και ο οποίος θα πήγαινε *«σαν κοτόπουλο στη σφαγή»*. Ο παππούς δεν κατάφερε ένοπλα και με εξέγερση να δει την Κωπαΐδα δίκαια μοιρασμένη στους χωρικούς, απογοητεύθηκε πολύ από το ΚΚΕ, και για λόγους επιβίωσης, αφού την είχε «κοπανή-

τικά με τα εγγόνια του. Το βλέμμα του σπινθηροβολούσε όταν άκουγε για μαθητικές καταλήψεις, πορείες και άλλα ωραία της εποχής εκείνης. Και αυτά που δεν είχε πει σε κανέναν παρά μονάχα στη γιαγιά σιγά-σιγά τα μοιράστηκε. Αν και πληγωμένος κομμουνιστής από το ΚΚΕ, έδωσε στα εγγόνια του να διαβάσουν το «Αλφαβητάρι του Κομμουνισμού» του Μπουχάριν. *«Πως σας φάνηκε;»* ρώτησε δήθεν αδιάφορα. *«Ρε παππού. Οι μπάτσοι πάντα και παντού ίδιοι είναι. Τι λέει αυτός εδώ ότι η αστυνομία στο αστικό καθεστώς είναι έτσι και στο σοσιαλιστικό γιουβέτσι. Δεν συμφωνούμε»*. Ο παππούς κατάλαβε από νωρίς ότι δεν θα υπήρχαν άλλοι προδομένοι στην οικογένεια…

Με βάση το φωτογραφικό του άλμπουμ, μάς εξιστόρησε το τι έγινε στην Αίγυπτο το 1941-1944. Ο παππούς μαζί με άλλους συμμετείχε στην Αντιφασιστική Οργάνωση Ναυτικού (ΑΟΝ) ως μέλος μιας άλλης οργάνωσης, της ΑΣΟ (Αντιφασιστική Στρατιωτική Οργάνωση), εξέδιδαν εφημερίδα και γενικά ήθελαν να συμμετέχουν στα πολιτικά τεκταινόμενα, ορμώμενοι επί το πλείστον από αριστερές απόψεις. Όπως μάς έλεγε, έβλεπαν ξεκάθαρα τον ρόλο των βρετανών από νωρίς και δεν περίμεναν να «Δεκεμβριανά» για να επιβεβαιωθούν. Η σημαντικότερη τους στιγμή ήταν η ανταρσία που έκαναν τον Απρίλη του 1944 στα πλοία και τα στρατόπεδα· μια ανταρσία που για τους βρετανούς είχε τα χαρακτηριστικά επανάστασης. **«Τα όσα διαδραματίζονται δεν αποτελούν τίποτα λιγότερο από επανάσταση».** Είχαν τον πλήρη έλεγχο του στρατεύματος. Όλα τα πλοία ήταν υπό τη διοίκηση των ναυτών. Ο πρωθυπουργός Τσουδερός παραιτήθηκε. Τα Γενικά Επιτελεία και το Φρουραρχείο τελούσαν υπό κατάληψη. *«Δεν φοβόμασταν παρ' ότι ξέραμε ότι οι Άγγλοι θα επιτεθούν»*, μας έλεγε ο παππούς. *«Μας περικύκλωσαν, μας απέκλεισαν μέσα στο πλοίο και μετά από πολλές μέρες μάς επιτέθηκαν οι Βρετανοί, με τις ευλογίες του Βασιλιά»*. Ελληνικές και βρετανικές στρατιωτικές διοικήσεις οργάνωσαν την καταστολή των εξεγερμένων στρατιωτών. Ο Τσόρτσιλ, σε μήνυμα του στον στρατηγό Πάτζετ, έγραφε: *«Είμαστε έτοιμοι να χρησιμοποιήσουμε την βία, στον ανώτατο δυνατό βαθμό, αλλά θα ήταν καλύτερο να αποφευχθεί η σφαγή, εφ' όσον είναι δυνατόν. Λέτε ότι η ευθύνη θα βαρύνει τους Βρετανούς και όχι την αδύνατη και παραπαίουσα Ελληνική Κυβέρνηση. Η Κυβέρνηση της Αυτού Μεγαλειότητας είναι έτοιμη να το επωμισθεί αυτό…»*.

Αργά ή γρήγορα όλα σχεδόν τα πλοία που βρίσκονταν στα λιμάνια της Αιγύπτου κατεστάλησαν από τις ελληνικές και βρετανικές δυνάμεις. Οι συλληφθέντες μετακινήθηκαν σε πρόχειρους χώρους συγκέντρωσης όπου έγινε και η διαλογή τους: οι πρωταίτιοι και οι παρασυρθέντες. *«Μας ανέκριναν έλληνες αξιωματικοί αλλά πίσω από τον αξιωματικό στεκόταν κρυφά ο χαφιές τους που μάς ήξερε και αυτός αποφάσιζε. Όταν χωριστήκαμε άλλοι*

Έχουν περάσει ογδόντα χρόνια περίπου από τη δεκαετία του 1940 και λιγοστεύουν οι άνθρωποι που βρίσκονται στη ζωή και έζησαν από κοντά τα έντονα γεγονότα της εποχής: πόλεμοι, αντίσταση, ένοπλοι ενδοεξουσιαστικοί ανταγωνισμοί και αντάρτικο. Ήταν πολύ ενδιαφέρον όσοι είχαν παππούδες και γιαγιάδες, που έζησαν ενεργά εκείνες τις εποχές, να διηγούνται τις ιστορίες τους στα εγγόνια τους. Και ήταν ακόμη πιο συναρπαστικό όταν διαπιστώναμε ότι αυτά που μάς περιέγραφαν δεν τα είχαν εκμυστηρευτεί ούτε στα παιδιά τους. Ήταν οι εποχές που θεωρούσαν ότι έπρεπε τα παιδιά να «προστατευτούν» και να μην πολυξέρουν. Η γενιά που τα έζησε δεν πολυμιλούσε. Πολλά γεγονότα και ιστορίες δεν ήρθαν, σκοπίμως, ποτέ στο φως της αφήγησης. Τα «κρατούσαν» μέσα τους σαν φυλακτό αλλά όταν αποφάσιζαν, σπάνια, να μιλήσουν ήταν καθηλωτικοί. Οι προφορικές ιστορίες που συχνά δεν διαθέτουν τεκμηριώσεις και γραπτές πηγές αλλά τη ζωντάνια και την ένταση των ανθρώπων που ήταν μέσα στα γεγονότα, χωρίς να διαθέτουν θέσεις και θώκους, που πολλές φορές οι κάτοχοι τους συσκοτίζουν ή αποκρύπτουν στοιχεία γεγονότων. Ασφαλώς και η τεκμηρίωση των ιστοριών γίνεται σε ύστερο χρόνο από τους αυτήκοους δέκτες.

Πολλά εγγόνια είχαν την τύχη οι παππουδογιαγιάδες τους να τα μαζεύουν, έστω για μια και μοναδική φορά, για να αφηγηθούν τις ιστορίες τους από εκείνα τα χρόνια. Είχαμε και εμείς αυτή την τύχη και ευκαιρία και μάλιστα εις διπλούν. Ο παππούς Σ. από τη Βοιωτία μάς εξιστορούσε την ιστορία από το αντάρτικο και ο παππούς Γ. τις ιστορίες από το κίνημα της Μέσης Ανατολής. Ιστορίες εντελώς ξεχωριστές και διαφορετικές αλλά με κοινό στοιχείο τον εμετικό και προδοτικό ρόλο του ΚΚΕ και του ΕΑΜ. Και οι δυο παππούδες ένιωθαν προδομένοι από το ΚΚΕ για τα συγκεκριμένα γεγονότα που βίωσαν και απομακρύνθη-

λοιπόν, αλλά δεν έκατσε για πολύ. Ένα συμβάν που εγινε στην ομάδα του τον ανάγκασε να πάρει το δρόμο της φυγής. Όπως μάς διηγούνταν, λοιπόν, είχαν απαγάγει έναν αστυνομικό από μια κωμόπολη της Βοιωτίας με σκοπό να ασκηθεί πίεση προς την τοπική εξουσία και την αστυνομία. Οι μέρες περνούσαν όμως και ο καπετάνιος αποφάσισε ο αστυνομικός να εκτελεστεί. Μια απόφαση δική του και όχι συλλογική, που όταν τους τη μετέφερε, ο παππούς Σ. εξέφρασε τις αντιρρήσεις του. Για παραδειγματισμό, ο καπετάνιος ζήτησε την εκτέλεση να την κάνει ο παππούς Σ. αλλιώς θα ήταν ένας προδότης. Ο παππούς Σ. ζήτησε χρόνο για να το ξανασκεφτούν και αναρωτήθηκε «πως θα τον σκοτώσω αφού δεν έχει κάνει τίποτα;». Η απόφαση δεν άλλαξε και το ξημέρωμα θα έβρισκε τον παππού Σ. και τον αστυνομικό να έχουν αποδράσει από την ομάδα και το βουνό. Τι είχε γίνει; Όταν ο παππούς Σ. κατάλαβε ότι η απόφαση είναι ειλημμένη ενημέρωσε τον αστυνομικό για το μέλλον του. Εκείνος δεν τον πίστεψε και εξέφρασε κιόλας τη δυσπιστία του προς το πρόσωπο του, *«δεν είναι δυνατόν αφού δεν έχω κάνει κάτι κακό ή εναντίον σας».* Πάρα ταύτα ο παππούς Σ. τον αποδέσμευσε και του ζήτησε να τρέξει όσο πιο γρήγορα μπορούσε μέσα στη πυκνή νύχτα. Το ίδιο έκανε και ο ίδιος. Κρύφτηκε για ένα μεγάλο διάστημα και μετά πήγε στην οικογένεια του. Ο καπετάνιος ήδη τον έψαχνε και τον αναζητούσε για αντίποινα. Πήγαινε συχνά-πυκνά στο σπίτι του όπου έβρισκε τη γιαγιά και της έκανε επίδειξη «ανδρισμού» και στυγερότητας, λέγοντας της: *«Είτε σφάζεις ένα κοτόπουλο είτε έναν χωροφύλακα το ίδιο είναι».* Ο παππούς πάντως ήταν περήφανος που είχε γλιτώσει έναν άνθρωπο, τον οποίο χαρακτήριζε διαρκώς αθώο και αφελή, και ο οποίος θα πήγαινε *«σαν κοτόπουλο στη σφαγή».* Ο παππούς δεν κατάφερε ένοπλα και με εξέγερση να δει την Κωπαΐδα δίκαια μοιρασμένη στους χωρικούς, απογοητεύθηκε πολύ από το ΚΚΕ, και για λόγους επιβίωσης, αφού την είχε «κοπανήσει» από το αντάρτικο με αποδέσμευση ομήρου, έζησε μέχρι το τέλος του πολέμου ως φυγάς. Και μετά πέρασε στην αντίπερα όχθη δεξιός και αγροφύλακας. Που αλλού; Στην Κωπαΐδα! Εκεί, που την ήθελε μοιρασμένη δίκαια, τώρα είχε την εξουσία να προστατεύει τις ιδιοκτησίες, μικρές και μεγάλες.

Ο άλλος παππούς, ο Γ., κατά τη διάρκεια του πολέμου ήταν ναύτης στο πολεμικό ναυτικό και μαζί με το υπόλοιπο στράτευμα, μετά την κατάληψη του Ελλαδικού χώρου από τους ναζί, βρισκόταν στην Αίγυπτο. Στο φωτογραφικό του άλμπουμ είχε φωτογραφίες από εκείνη την εποχή αλλά οι απαντήσεις του στις ερωτήσεις συγγενών και φίλων ήταν

(Αντιφασιστική Στρατιωτική Οργάνωση), εξέδιδαν εφημερίδα και γενικά ήθελαν να συμμετέχουν στα πολιτικά τεκταινόμενα, ορμώμενοι επί το πλείστον από αριστερές απόψεις. Όπως μάς έλεγε, έβλεπαν ξεκάθαρα τον ρόλο των βρετανών από νωρίς και δεν περίμεναν να «Δεκεμβριανά» για να επιβεβαιωθούν. Η σημαντικότερη τους στιγμή ήταν η ανταρσία που έκαναν τον Απρίλη του 1944 στα πλοία και τα στρατόπεδα· μια ανταρσία που για τους βρετανούς είχε τα χαρακτηριστικά επανάστασης. **«Τα όσα διαδραματίζονται δεν αποτελούν τίποτα λιγότερο από επανάσταση».** Είχαν τον πλήρη έλεγχο του στρατεύματος. Όλα τα πλοία ήταν υπό τη διοίκηση των ναυτών. Ο πρωθυπουργός Τσουδερός παραιτήθηκε. Τα Γενικά Επιτελεία και το Φρουραρχείο τελούσαν υπό κατάληψη. *«Δεν φοβόμασταν παρ' ότι ξέραμε ότι οι Άγγλοι θα επιτεθούν»,* μας έλεγε ο παππούς. *«Μας περικύκλωσαν, μας απέκλεισαν μέσα στο πλοίο και μετά από πολλές μέρες μάς επιτέθηκαν οι Βρετανοί, με τις ευλογίες του Βασιλιά».* Ελληνικές και βρετανικές στρατιωτικές διοικήσεις οργάνωσαν την καταστολή των εξεγερμένων στρατιωτών. Ο Τσόρτσιλ, σε μήνυμα του στον στρατηγό Πάτζετ, έγραφε: *«Είμαστε έτοιμοι να χρησιμοποιήσουμε την βία, στον ανώτατο δυνατό βαθμό, αλλά θα ήταν καλύτερο να αποφευχθεί η σφαγή, εφ' όσον είναι δυνατόν. Λέτε ότι η ευθύνη θα βαρύνει τους Βρετανούς και όχι την αδύναμη και παραπαίουσα Ελληνική Κυβέρνηση. Η Κυβέρνηση της Αυτού Μεγαλειότης είναι έτοιμη να το επωμισθεί αυτό...».*

Αργά ή γρήγορα όλα σχεδόν τα πλοία που βρίσκονταν στα λιμάνια της Αιγύπτου κατεστάλησαν από τις ελληνικές και βρετανικές δυνάμεις. Οι συλληφθέντες μετακινήθηκαν σε πρόχειρους χώρους συγκέντρωσης όπου έγινε και η διαλογή τους: οι πρωταίτιοι και οι παρασυρθέντες. *«Μας ανέκριναν έλληνες αξιωματικοί αλλά πίσω από τον αξιωματικό στεκόταν κρυφά ο χαφιές τους που μάς ήξερε και αυτός αποφάσιζε. Όταν χωριστήκαμε άλλοι πήγανε στο Ντεκαμερέ άλλοι στην Ασμάρα και αλλού. Εμένα με έστειλαν στην Ασμάρα στην Αβησσυνία. Μέσα στην έρημο. Φθάσαμε εκεί στην ερημιά και μάς κλείσανε σε ένα πρόχειρο στρατόπεδο συγκέντρωσης φτιαγμένο από τσίγκους και σύρματα. Μέσα λιώναμε από τη ζέστη και έξω λιώναμε από τον ήλιο. Στα «Δεκεμβριανά» ήμασταν ακόμη αιχμάλωτοι. Πάλι θέλαμε να στασιάσουμε για να πολεμήσουμε εναντίον των Άγγλων αλλά δεν μπορούσαμε»,* διηγούνταν ο παππούς.

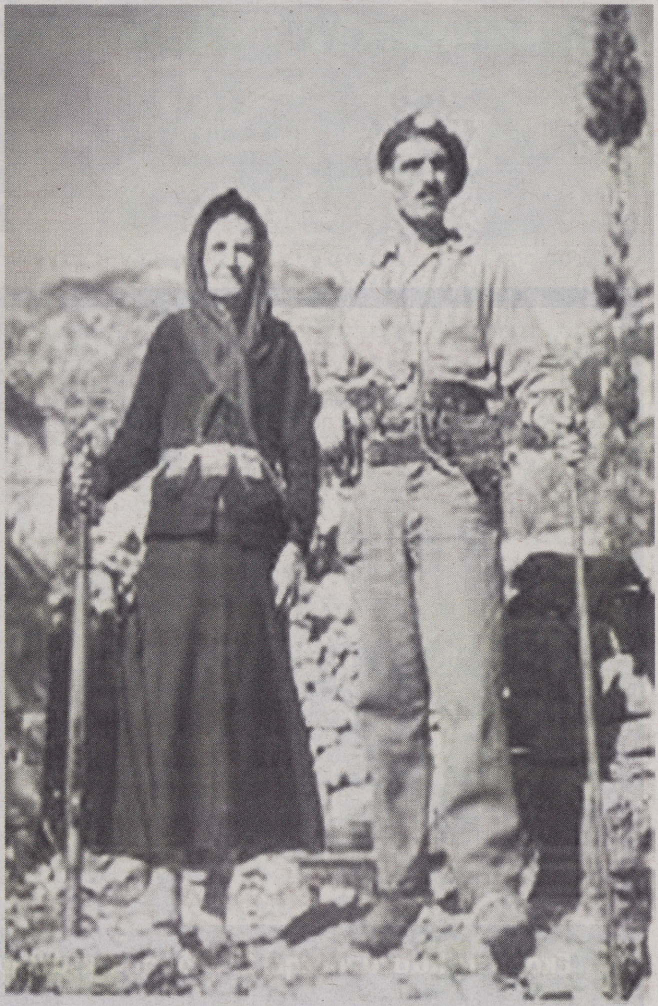
Έτσι και αλλιώς είχαν χάσει πλήρως το ηθικό τους και το κουράγιο τους από αυτά που μάθαιναν ότι έγιναν στο Συνέδριο του Λιβάνου, το Μάιο του 1944, όπου όλες μαζί οι

πολιτικές δυνάμεις και κόμματα καταδίκασαν απερίφραστα την «εξέγερση». Δεν περίμεναν κάτι διαφορετικό φυσικά από τον Γ. Παπανδρέου και το λοιπό σκυλολόι, αλλά έτρεφαν ελπίδες και σιγουριά από τη στάση του ΚΚΕ. Μάταια. Η απογοήτευσή τους ήταν τεράστια. Ο παππούς από τα «σύρματα» της Ασμάρα έσβησε, εν μια νυκτί, την όποια σχέση του με το ΚΚΕ. Προδομένος και αυτός όπως και χιλιάδες ακόμη... Σε κοινή δήλωση όλων των συνέδρων του Λιβάνου, συμπεριλαμβανομένου ΕΑΜ, ΠΕΕΑ, ΚΚΕ, σημειώνεται: *«Όλοι εμείναμε σύμφωνοι ότι η στάσις της Μέσης Ανατολής απετέλεσε έγκλημα εναντίον της Πατρίδος. Όλοι επίσης εμείναμε σύμφωνοι ότι η ανάκρισις πρέπει να συνεχισθή και ότι οι υποκινηταί της στάσεως πρέπει να τιμωρηθούν αναλόγως προς τα ευθύνας των. Το επιχείρημα ότι εκινήθησαν από το αίτημα της Κυβερνήσεως Εθνικής Ενότητος δεν είναι δυνατόν να τους απαλλάξη της ευθύνης διότι, εάν εις καιρόν πολέμου η διαφωνία περί την Κυβέρνησιν νομιμοποιή την στάσιν, τότε το Αλβανικό Έπος θα έπρεπε να μην είχε υπάρξει... Η στρατιωτική πειθαρχία θα είναι αμείλικτος και ό,τι πολιτικαί απόψεις δεν είναι δυνατόν να υπάρξουν εις τον στρατόν, διότι ο στρατός δεν βουλεύεται».*

Η συμφωνία του Λιβάνου ήταν απλά προάγγελος της συμφωνίας της Βάρκιζας, ένα χρόνο μετά. Η καταστολή του κινήματος της Μέσης Ανατολής ήταν, επίσης, προάγγελος των «Δεκεμβριανών» λίγους μήνες αργότερα. Όλα ήταν σχεδιασμένα από το σύνολο των εξουσιαστικών δυνάμεων ώστε η όποια λαϊκή προσδοκία για δομική κοινωνική αλλαγή να πάει... περίπατο. Ο παππούς όταν γύρισε από την Αβησσυνία στην Ελλάδα συνέχισε ανένταχτα αριστερά, έπιασε δουλειά στη «Χαλυβουργική» του Αγγελόπουλου από όπου απολύθηκε όταν προσπάθησε να φτιάξει σωματείο. Σιγά-σιγά κλείστηκε στο καβούκι του και έφτασε να ψηφίζει τον γιο του Γ. Παπανδρέου, Ανδρέα, πλανεμένος και αυτός από τη ρητορική του. Δεν ήθελε να ακούει κουβέντα για ΕΑΜ-ΕΛΑΣ και λοιπές δυνάμεις έχοντας νιώσει στο πετσί του το πλήρες «άδειασμα» που βίωσαν ως στασιαστές του στρατού, διότι εξεγέρθηκαν μέσα στο στράτευμα παραβιάζοντας πλήρως τις εντολές των ανωτέρων τους, τους οποίους σε ορισμένες περιπτώσεις, όπως έλεγε, τους πέταξαν στη θάλασσα. Δεν ήταν απλά η ματαίωση μιας προσδοκίας αλλά το «πούλημα» σε μια ενέργεια που συμμετείχαν, στο τέλος, πολλοί, που βρήκαν το θάρρος και τη δύναμη να σηκώσουν το ανάστημα τους. Γι' αυτό και πάρα πολλοί «έφυγαν τρέχοντας» από τις κομματικές κομμουνιστικές στοές.

Έτσι, λοιπόν, και οι δυο παππούδες εντάχθηκαν στα αριστερά κινήματα αντίστασης και έφυγαν και οι δυο άρον-άρον. Ο ένας προς τα δεξιά και ο άλλος προς το αγκυροβόλι του κέντρου. Το κόμμα είχε καταφέρει να μετατρέψει την ενέργεια σε αδράνεια, όπως πολύ καλά ξέρει να κάνει κάθε ιεραρχικός μηχανισμός και κάθε εξουσιαστική ιδεολογία. Από τις προφορικές και βιωματικές ιστορίες μπορούμε να διδαχθούμε και να αποφύγουμε κακοτοπιές που πάντα παραμονεύουν. Αρκεί να ακούμε υπομονετικά τις ιστορίες των ταπεινών ανθρώπων που έζησαν, αλλά δεν έγραψαν την ιστορία. Είναι εκείνοι που η ιστορία τους δεν χωρά ούτε στο κυρίαρχο αφήγημα ούτε στο, και καλά, ηττημένο. Γιατί η «ιστορία» δεν γράφεται μονάχα από τους νικητές, αλλά και από αυτούς που κάθονται μαζί τους ως «ηττημένοι» και συσκοτίζουν τα γεγονότα. Και οι δυο χτίζουν μια ιστορία με δυο όψεις που κατοπτρίζει διαθλαστικά η μια την άλλη. Από τις ιστορίες των απλών ανθρώπων που δεν εξαγόρασαν τίποτα και δεν έλαβαν τίποτα, μπορούμε να μάθουμε και να διδαχθούμε πολλά περισσότερα. Αρκεί να ακούμε και να ερευνούμε.

Αναρχικός Πυρήνας Χαλκίδας

συνέδρων του Λιβάνου, συμπεριλαμβανομένου ΕΑΜ, ΠΕΕΑ, ΚΚΕ, σημειώνεται: *«Όλοι εμείναμε σύμφωνοι ότι η στάσις της Μέσης Ανατολής απετέλεσε έγκλημα εναντίον της Πατρίδος. Όλοι επίσης εμείναμε σύμφωνοι ότι η ανάκρισις πρέπει να συνεχισθή και ότι οι υποκινηταί της στάσεως πρέπει να τιμωρηθούν αναλόγως προς τα ευθύνας των. Το επιχείρημα ότι εκινήθησαν από το αίτημα της Κυβερνήσεως Εθνικής Ενότητος δεν είναι δυνατόν να τους απαλλάξη της ευθύνης διότι, εάν εις καιρόν πολέμου η διαφωνία περί την Κυβέρνησιν νομιμοποιή την στάσιν, τότε το Αλβανικό Έπος θα έπρεπε να μην είχε υπάρξει... Η στρατιωτική πειθαρχία θα είναι αμείλικτος και ό,τι πολιτικαί απόψεις δεν είναι δυνατόν να υπάρξουν εις τον στρατόν, διότι ο στρατός δεν βουλεύεται».*

Η συμφωνία του Λιβάνου ήταν απλά προάγγελος της συμφωνίας της Βάρκιζας, ένα χρόνο μετά. Η καταστολή του κινήματος της Μέσης Ανατολής ήταν, επίσης, προάγγελος των «Δεκεμβριανών» λίγους μήνες αργότερα. Όλα ήταν σχεδιασμένα από το σύνολο των εξουσιαστικών δυνάμεων ώστε η όποια λαϊκή προσδοκία για δομική κοινωνική αλλαγή να πάει... περίπατο. Ο παππούς όταν γύρισε από την Αβησσυνία στην Ελλάδα συνέχισε ανένταχτα αριστερά, έπιασε δουλειά στη «Χαλυβουργική» του Αγγελόπουλου από όπου απολύθηκε όταν προσπάθησε να φτιάξει σωματείο. Σιγά-σιγά κλείστηκε στο καβούκι του και έφτασε να ψηφίζει τον γιο του Γ. Παπανδρέου, Ανδρέα, σε μια ενέργεια που συμμετείχαν, στο τέλος, πολλοί, που βρήκαν το θάρρος και τη δύναμη να σηκώσουν το ανάστημα τους. Γι' αυτό και πάρα πολλοί «έφυγαν τρέχοντας» από τις κομματικές κομμουνιστικές στοές.

Έτσι, λοιπόν, και οι δυο παππούδες εντάχθηκαν στα αριστερά κινήματα αντίστασης και έφυγαν και οι δυο άρον-άρον. Ο ένας προς τα δεξιά και ο άλλος προς το αγκυροβόλι του κέντρου. Το κόμμα είχε καταφέρει να μετατρέψει την ενέργεια σε αδράνεια, όπως πολύ καλά ξέρει να κάνει κάθε ιεραρχικός μηχανισμός και κάθε εξουσιαστική ιδεολογία. Από τις προφορικές και βιωματικές ιστορίες μπορούμε να διδαχθούμε και να αποφύγουμε κακοτοπιές που πάντα παραμονεύουν. Αρκεί να ακούμε υπομονετικά τις ιστορίες των ταπεινών ανθρώπων που έζησαν, αλλά δεν έγραψαν την ιστορία. Είναι εκείνοι που η ιστορία τους δεν χωρά ούτε στο κυρίαρχο αφήγημα ούτε στο, και καλά, ηττημένο. Γιατί η «ιστορία» δεν γράφεται μονάχα από τους νικητές, αλλά και από αυτούς που κάθονται μαζί τους ως «ηττημένοι» και συσκοτίζουν τα γεγονότα. Και οι δυο χτίζουν μια ιστορία με δυο όψεις που κατοπτρίζει διαθλαστικά η μια την άλλη. Από τις ιστορίες των απλών ανθρώπων που δεν εξαγόρασαν τίποτα και δεν έλαβαν τίποτα, μπορούμε να μάθουμε και να διδαχθούμε πολλά περισσότερα. Αρκεί να ακούμε και να ερευνούμε.

Αναρχικός Πυρήνας Χαλκίδας

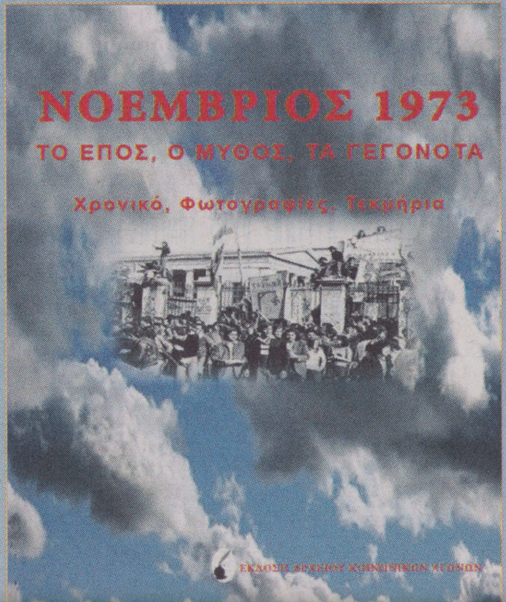

ΠΡΟΣΦΑΤΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ

Ἀν ἱστορία εἶναι συστηματική μελέτη τῶν ὅσων ἔχουν συμβεῖ μὲ ἐπίκεντρο τὴν ἀνθρώπινη δραστηριότητα καὶ τὰ γραπτά, τότε μία μικρὴ συμβολὴ στὴν ἀποκατάσταση τῶν στρεβλώσεων, εἶναι καὶ τὰ

ΠΡΟΣΦΑΤΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ

Ἡ ἐγκατάλειψις τοῦ σημαντικοῦ αὐτοῦ συμβάντος στὰ χέρια τῶν κάθε εἴδους είδικῶν τῆς χειραγωγήσεως, οἱ ὁποῖοι τὸ συσκοτίζουν μὲ τὶς πολιτικές τους σκοπιμότητες καὶ τὶς ἰδεολογικὲς ἀγκυλώσεις, εἶναι ἕνας ἀκόμη λόγος γιὰ τὸν ὁποῖο, οἱ μη επαναπαυόμενοι –στις ψευδαισθήσεις τις οποίες διασπείρει η εξουσία–, ἄνθρωποι ὀφείλουν νὰ γνωρίσουν ΕΚΕΙΝΑ τὰ πεπραγμένα. Νὰ τὰ γνωρίσουν μὲ ὅσον τὸ δυνατὸν

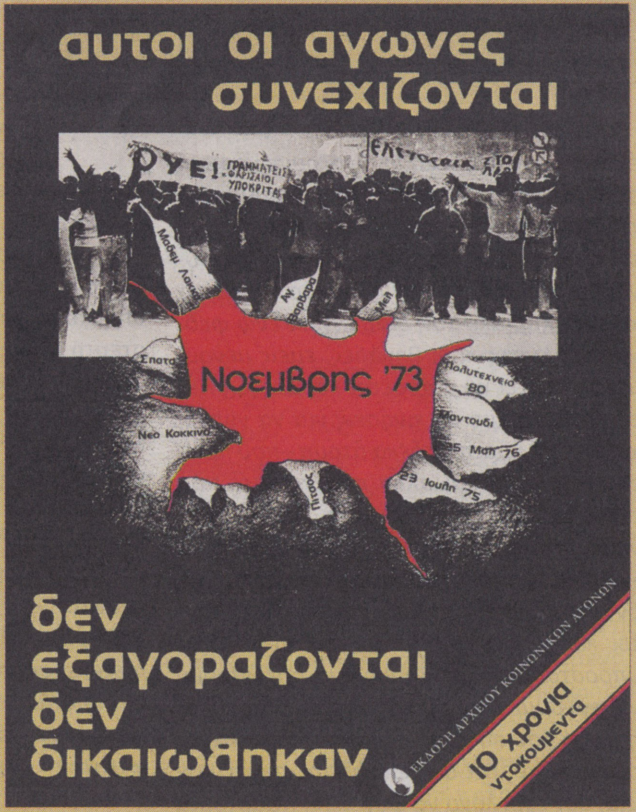
γελος των «Δεκεμβριανών» λίγους μήνες αργότερα. Όλα ήταν σχεδιασμένα από το σύνολο των εξουσιαστικών δυνάμεων ώστε η όποια λαϊκή προσδοκία για δομική κοινωνική αλλαγή να πάει... περίπατο. Ο παππούς όταν γύρισε από την Αβησσυνία στην Ελλάδα συνέχισε ανένταχτα αριστερά, έπιασε δουλειά στη «Χαλυβουργική» του Αγγελόπουλου από όπου απολύθηκε όταν προσπάθησε να φτιάξει σωματείο. Σιγά-σιγά κλείστηκε στο καβούκι του και έφτασε να ψηφίζει τον γιο του Γ. Παπανδρέου, Ανδρέα,

γράφεται μονάχα από τους νικητές, αλλά και από αυτούς που κάθονται μαζί τους ως «ηττημένοι» και συσκοτίζουν τα γεγονότα. Και οι δυο χτίζουν μια ιστορία με δυο όψεις που κατοπτρίζει διαθλαστικά η μια την άλλη. Από τις ιστορίες των απλών ανθρώπων που δεν εξαγόρασαν τίποτα και δεν έλαβαν τίποτα, μπορούμε να μάθουμε και να διδαχθούμε πολλά περισσότερα. Αρκεί να ακούμε και να ερευνούμε.

Αναρχικός Πυρήνας Χαλκίδας

ΠΡΟΣΦΑΤΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ

Ἄν ἱστορία εἶναι συστηματική μελέτη τῶν ὅσων ἔχουν συμβεῖ μέ ἐπίκεντρο τήν ἀνθρώπινη δραστηριότητα καί τά γραπτά, τότε μία μικρή συμβολή στήν ἀποκατάσταση τῶν στρεβλώσεων, εἶναι καί τά παρατιθέμενα τεκμήρια γιά τούς κοινωνικούς ἀγῶνες σέ αὐτήν τήν ἔκδοση. Τά ἀποδίδουμε, λοιπόν, ἄνευ οἱασδήποτε τροποποίησης, ὡς ἐλάχιστη συνεισφορά στήν διατήρηση τῆς μνήμης.

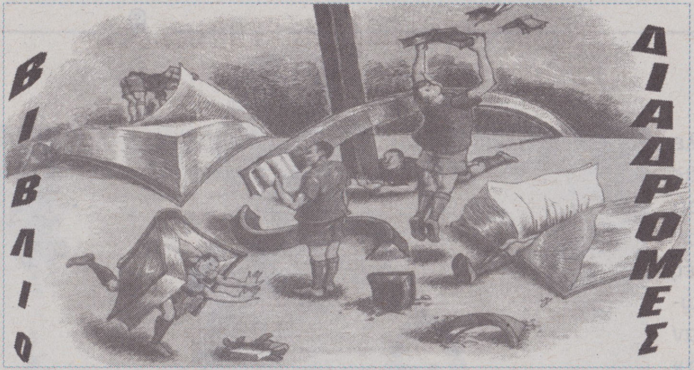
(Από τον πρόλογο της έκδοσης)

ΠΡΟΣΦΑΤΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ

Ἡ ἐγκατάλειψις τοῦ σημαντικοῦ αὐτοῦ συμβάντος στὰ χέρια τῶν κάθε εἴδους ειδικῶν τῆς χειραγωγήσεως, οἱ ὁποῖοι τὸ συσκοτίζουν μὲ τὶς πολιτικές τους σκοπιμότητες καὶ τὶς ἰδεολογικὲς ἀγκυλώσεις, εἶναι ἕνας ἀκόμη λόγος γιὰ τὸν ὁποῖο, οἱ μη επαναπαυόμενοι –στις ψευδαισθήσεις τις οποίες διασπείρει η εξουσία–, ἄνθρωποι ὀφείλουν νὰ γνωρίσουν ΕΚΕΙΝΑ τὰ πεπραγμένα. Νὰ τὰ γνωρίσουν μὲ ὅσον τὸ δυνατὸν διερευνητικό τρόπο. Εἶναι ἀποδεκτό ὅτι κάτι τέτοιο εἶναι δύσκολο. Δὲν εἶναι, ὅμως, ἀκατόρθωτο. Ἡ ἀποκάλυψις καὶ ἡ διαρκής ἀνάδειξις τῆς ἀλήθειας εἶναι ἕνα σοβαρὸ μέτωπο τῆς πάλης ἐναντίον κάθε ἐξουσίας. Ἡ ἐγκατάλειψις τῆς διαχειρίσεως, τῶν κατά καιροὺς συμβάντων, στὰ χέρια τῶν ἐξουσιαστῶν (αριστερῶν, δεξιῶν, κομμουνιστῶν, σοσιαλιστῶν, ἐθνικιστῶν κ.λπ.) συνιστᾶ την ἔμπρακτη ἀποδοχή τοῦ κύρους τῆς ἐξουσίας.

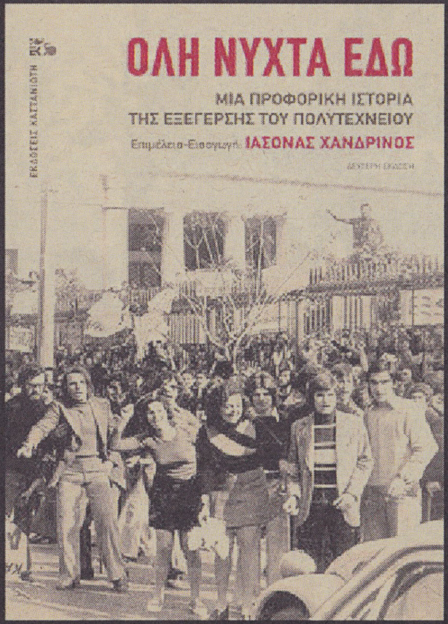
(Από τον πρόλογο)

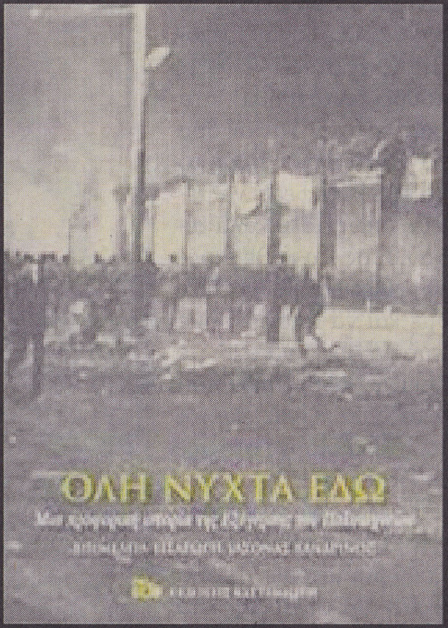

ΟΛΗ ΝΥΧΤΑ ΕΔΩ

Μια προφορική ιστορία της Εξέγερσης του Πολυτεχνείου

Επιμέλεια-Εισαγωγή Ιάσονας Χανδρινός

Εκδόσεις Καστανιώτης, 1η έκδοση Οκτώβριος 2019 - σελ. 780

«Το βιβλίο αυτό είναι μια συλλογή ατομικών βιωματικών αφηγήσεων με θέμα την Εξέγερση του Πολυτεχνείου (14-18 Νοεμβρίου 1973). Αποτελείται από ογδόντα τέσσερα απομαγνητοφωνημένα κείμενα προφορικών μαρτυριών-συνεντεύξεων με ισάριθμους αφηγητές, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν από τα τέλη του 2010 έως και το φθινόπωρο του 2019. Πρόκειται για μια συστηματική μελέτη προφορικής ιστορίας με βάση επάλληλα κριτήρια αντιπροσω-

ζουν –ή συνειδητά εξοστρακίζονται- πτυχές που εμπίπτουν στο πολιτικά μη ορθό, όπως η παρουσία αναρχικών (η οποία, στην καλύτερη περίπτωση, εξοστρακίζεται ως ακτιβισμός εκτός τόπου και χρόνου), η περίφημη «εργατική συνέλευση» (η οποία περιγράφεται ως κάτι ρομαντικό έως υπερφίαλο), οι σκέψεις για «δυναμικότερες» ενέργειες, ακόμα και η φόρτιση του εξεγερμένου πλήθους, συμπεριλαμβανομένων των απλούστερων εκδοχών της, για

όγκωση της κατάληψης, που, όμως, φαίνεται να αναπτύσσεται μάλλον «αμυντικά» σ' ό,τι την περιβάλλει: «την τελευταία νύχτα της μεγάλης κλιμάκωσης, οι έγκλειστοι στο πολιορκημένο Πολυτεχνείο αγνοούν τα τεκταινόμενα στην περίμετρο της εξέγερσης, ακόμα και σε απόσταση μερικών δεκάδων μέτρων πιο πέρα, όπου διεξάγονταν πραγματικές, αιματηρές συγκρούσεις πολιτών με τις αστυνομικές δυνάμεις».

Δεκάδες οι μαρτυρίες που συμπεριλαμβάνονται στην έκδοση για τις συνεχείς προσπάθειες Κνιτών και Ρηγάδων να εκκενωθεί ο χώρος, να μη προχωρήσει η κατάληψη, να ελεγχθούν τα συνθήματα, να σβήνονται «ακραία» συνθήματα από τους τοίχους, να απομονώνονται τα «ακραία στοιχεία», να καλούνται πραξικοπηματικά οι «παλαιοί» πολιτικοί να συνταχθούν (ή μάλλον να ηγηθούν) των καταληψιών.

«Κάποια στιγμή το απόγεμα, στις 16.00 ή 17.00 –οι μπάτσοι τίποτα, κάποια στιγμή

ΣΑΒΒΑΤΟ 17 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1973

ΤΑ ΝΕΑ 12 ΣΕΛΙΔΕΣ

3.30 ΤΟ ΠΡΩΙ

'Εξεκενώθη τό Πολυτεχνεῖο

ΕΠΕΝΕΒΗΣΑΝ ΑΡΜΑΤΑ ΜΑΧΗΣ

Θεωρεῖται πολύ πιθανή

ΑΙΦΝΙΔΙΑ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ

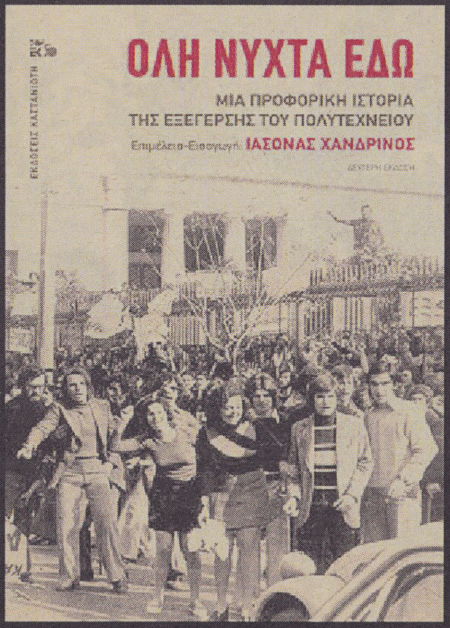
Προηγήθηκαν αἱματηρές ὁδομαχίες μέ ὁμάδες σπουδαστῶν καί πολιτῶν

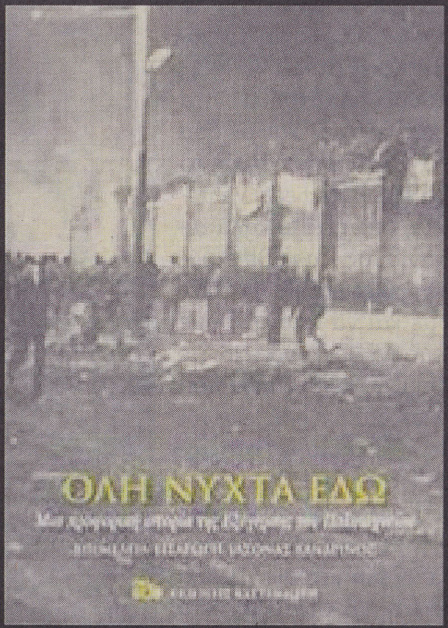
4 ΝΕΚΡΟΙ ΚΑΙ 130 ΤΡΑΥΜΑΤΙΕΣ

πάμε στο Πολυτεχνείο», περιγράφουν οι πάντες, «δεν γινόταν να φύγουμε ακόμα και αν διαφωνούσαμε» εξηγούν στο ίδιο κατηγορηματικό τόνο. Γιατί; Γιατί βίωναν πρώτα απ' όλα ως ντροπιαστική κατάσταση την χούντα, γιατί απλά δεν γινόταν διαφορετικά, και ας γνώριζαν τον κίνδυνο, και ας είχαν διαλυθεί πολλοί απ' αυτούς ψυχολογικά και σωματικά ήδη από τα βασανιστήρια σε προηγούμενες συλλήψεις.

Η «φιλελευθεροποίηση» του καθεστώτος, η «αισθητικοποίηση» του φάνταζε το ίδιο νοσηρή το ίδιο ανεπιθύμητη, η αποδοχή της σήμαινε συμβιβασμό και

Εκδόσεις Καστανιώτης, 1η έκδοση Οκτώβριος 2019 - σελ. 780

«Το βιβλίο αυτό είναι μια συλλογή ατομικών βιωματικών αφηγήσεων με θέμα την Εξέγερση του Πολυτεχνείου (14-18 Νοεμβρίου 1973). Αποτελείται από ογδόντα τέσσερα απομαγνητοφωνημένα κείμενα προφορικών μαρτυριών-συνεντεύξεων με ισάριθμους αφηγητές, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν από τα τέλη του 2010 έως και το φθινόπωρο του 2019. Πρόκειται για μια συστηματική μελέτη προφορικής ιστορίας με βάση επάλληλα κριτήρια αντιπροσωπευτικότητας όσον αφορά τη συμμετοχή στα γεγονότα, που τη συναπαρτίζουν μαρτυρίες από γυναίκες και άντρες, φοιτήτριες και φοιτητές, συνδικαλιστές του αντιδικτατορικού φοιτητικού κινήματος, μέλη παράνομων οργανώσεων, μαθητές, εργάτες, διαδηλωτές που τραυματίστηκαν από σφαίρες, αυτόπτες μάρτυρες και στρατιωτικούς. Βασικός στόχος του βιβλίου είναι να αποτελέσει ένα σώμα πληροφοριών, που θα καλύψει ορισμένα από τα κενά της έρευνας γύρω από την Εξέγερση του Πολυτεχνείου, και παράλληλα να συμβάλλει

ζουν –ή συνειδητά εξοστρακίζονται- πτυχές που εμπίπτουν στο πολιτικά μη ορθό, όπως η παρουσία αναρχικών (η οποία, στην καλύτερη περίπτωση, εξοστρακίζεται ως ακτιβισμός εκτός τόπου και χρόνου), η περίφημη «εργατική συνέλευση» (η οποία περιγράφεται ως κάτι ρομαντικό έως υπερφίαλο), οι σκέψεις για «δυναμικότερες» ενέργειες, ακόμα και η φόρτιση του εξεγερμένου πλήθους, συμπεριλαμβανομένων των απλούστερων εκδοχών της, για παράδειγμα των ύβρεων προς τους αστυνομικούς».

ΤΑΣ ΠΡΩΤΑΣ ΑΥΓΙΝΑΣ ΩΡΑΣ ΣΗΜΕΡΟΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

ΤΑ ΤΑΝΚΣ ΚΑΤΕΣΤΕΙΛΑΝ ΤΗΝ ΦΟΙΤΗΤΙΚΗΝ ΑΝΑΡΧΙΑ

ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ

όγκωση της κατάληψης, που, όμως, φαίνεται να αναπτύσσεται μάλλον «αμυντικά» σ' ό,τι την περιβάλλει: «την τελευταία νύχτα της μεγάλης κλιμάκωσης, οι έγκλειστοι στο πολιορκημένο Πολυτεχνείο αγνοούν τα τεκταινόμενα στην περίμετρο της εξέγερσης, ακόμα και σε απόσταση μερικών δεκάδων μέτρων πιο πέρα, όπου διεξάγονταν πραγματικές, αιματηρές συγκρούσεις πολιτών με τις αστυνομικές δυνάμεις».

Δεκάδες οι μαρτυρίες που συμπεριλαμβάνονται στην έκδοση για τις συνεχείς προσπάθειες Κνιτών και Ρηγάδων να εκκενωθεί ο χώρος, να μη προχωρήσει η κατάληψη, να ελεγχθούν τα συνθήματα, να σβήνονται «ακραία» συνθήματα από τους τοίχους, να απομονώνονται τα «ακραία στοιχεία», να καλούνται πραξικοπηματικά οι «παλαιοί» πολιτικοί να συνταχθούν (ή μάλλον να ηγηθούν) των καταληψιών.

«Κάποια στιγμή το απόγεμα, στις 16.00 ή 17.00 –οι μπάτσοι τίποτα, κάποια στιγμή

έφυγαν τελείως νομίζω, βγάζουνε γραμμή οι Κνίτες και οι Ρηγάδες να φύγουμε από το Πολυτεχνείο. Εκεί, στο προαύλιο, γίνεται φωναχτά μια αντιπαράθεση «να φύγουμε, να μείνουμε», ανάμεσα σ' εμένα και τον Κυριάκο τον Σταμέλο, κι ενώ φεύγουν οι Κνίτες κι οι Ρηγάδες, εμείς μένουμε. Κι αρχίζει να μαζεύεται κόσμος [...] Αυτοί που κάναμε τις κινήσεις για να γίνει η κατάληψη ήμασταν δέκα άτομα –που πρωτοστατήσαμε- και άλλα πενήντα περίπου

ΤΑ ΝΕΑ 12 ΣΕΛΙΔΕΣ 3.30 ΤΟ ΠΡΩΙ

ΣΑΒΒΑΤΟ 17 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1973

'Εξεκενώθη τό Πολυτεχνεῖο

ΕΠΕΝΕΒΗΣΑΝ ΑΡΜΑΤΑ ΜΑΧΗΣ

Θεωρεῖται πολύ πιθανή

ΑΙΦΝΙΔΙΑ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ

Προηγήθηκαν αἱματηρές ὁδομαχίες μέ ὁμάδες σπουδαστῶν καί πολιτῶν

4 ΝΕΚΡΟΙ ΚΑΙ 130 ΤΡΑΥΜΑΤΙΕΣ

πάμε στο Πολυτεχνείο», περιγράφουν οι πάντες, «δεν γινόταν να φύγουμε ακόμα και αν διαφωνούσαμε» εξηγούν στο ίδιο κατηγορηματικό τόνο. Γιατί; Γιατί βίωναν πρώτα απ' όλα ως ντροπιαστική κατάσταση την χούντα, γιατί απλά δεν γινόταν διαφορετικά, και ας γνώριζαν τον κίνδυνο, και ας είχαν διαλυθεί πολλοί απ' αυτούς ψυχολογικά και σωματικά ήδη από τα βασανιστήρια σε προηγούμενες συλλήψεις.

Η «φιλελευθεροποίηση» του καθεστώτος, η «αισθητικοποίηση» του φάνταζε το ίδιο νοσηρή το ίδιο ανεπιθύμητη, η αποδοχή της σήμαινε συμβιβασμό και προσαρμογή. Επέτρεψε, όμως, την επιστροφή φοιτητών, που είχαν στρατευθεί με αποτέλεσμα οι περισσότεροι να σπεύσουν στο Πολυτεχνείο.

Οι «300 προβοκάτορες» έκαναν το βήμα, ένα βήμα που θα έμενε μετέωρο, εάν δεν υπήρχε πίστη, θάρρος, όραμα, μια απίστευτη αίσθηση της συλλογικότητας, φροντίδας, της ανάγκης να βρίσκεται ο ένας με τον άλλον, μια αίσθηση αυταπάρνησης που έσβησε τις κομματικές γραμμές, τις προσωπικότητες με τα γαλόνια και το «ει-

Εκδόσεις Καστανιώτης, 1η έκδοση Οκτώβριος 2019 - σελ. 780

«Το βιβλίο αυτό είναι μια συλλογή ατομικών βιωματικών αφηγήσεων με θέμα την Εξέγερση του Πολυτεχνείου (14-18 Νοεμβρίου 1973). Αποτελείται από ογδόντα τέσσερα απομαγνητοφωνημένα κείμενα προφορικών μαρτυριών-συνεντεύξεων με ισάριθμους αφηγητές, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν από τα τέλη του 2010 έως και το φθινόπωρο του 2019. Πρόκειται για μια συστηματική μελέτη προφορικής ιστορίας με βάση επάλληλα κριτήρια αντιπροσωπευτικότητας όσον αφορά τη συμμετοχή στα γεγονότα, που τη συναπαρτίζουν μαρτυρίες από γυναίκες και άντρες, φοιτήτριες και φοιτητές, συνδικαλιστές του αντιδικτατορικού φοιτητικού κινήματος, μέλη παράνομων οργανώσεων, μαθητές, εργάτες, διαδηλωτές που τραυματίστηκαν από σφαίρες, αυτόπτες μάρτυρες και στρατιωτικούς. Βασικός στόχος του βιβλίου είναι να αποτελέσει ένα σώμα πληροφοριών, που θα καλύψει ορισμένα από τα κενά της έρευνας γύρω από την Εξέγερση του Πολυτεχνείου, και παράλληλα να συμβάλλει στη διατήρηση της μνήμης ενός από τα πιο εμβληματικά γεγονότα της νεότερης ελληνικής ιστορίας, το οποίο συνεχίζει να είναι αντικείμενο έντονων φορτίσεων αλλά και να υπόκειται σε διάφορες στρεβλώσεις και ποικίλες αναθεωρήσεις».

(Από το οπισθόφυλλο της έκδοσης)

Όπως παρατηρεί ο Ιάσονας Χανδρινός στην Εισαγωγή, «η σταθερή ταύτιση της ζωντανής μνήμης του Πολυτεχνείου με τις εμπειρίες των πρωταγωνιστών του φοιτητικού κινήματος έχει διαμορφώσει ένα λίγο πολύ σταθερό πλαίσιο πρόσληψης των γεγονότων, από το οποίο απουσιάζουν –ή συνειδητά εξοστρακίζονται- πτυχές που εμπίπτουν στο πολιτικά μη ορθό, όπως η παρουσία αναρχικών (η οποία, στην καλύτερη περίπτωση, εξοστρακίζεται ως ακτιβισμός εκτός τόπου και χρόνου), η περίφημη «εργατική συνέλευση» (η οποία περιγράφεται ως κάτι ρομαντικό έως υπερφίαλο), οι σκέψεις για «δυναμικότερες» ενέργειες, ακόμα και η φόρτιση του εξεγερμένου πλήθους, συμπεριλαμβανομένων των απλούστερων εκδοχών της, για παράδειγμα των ύβρεων προς τους αστυνομικούς».

ΤΑΣ ΠΡΩΤΑΣ ΑΥΓΙΝΑΣ ΩΡΑΣ ΣΗΜΕΡΟΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

ΤΑ ΤΑΝΚΣ ΚΑΤΕΣΤΕΙΛΑΝ

ΤΗΝ ΦΟΙΤΗΤΙΚΗΝ ΑΝΑΡΧΙΑ

ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ

ΑΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΤΟΥ ΜΕΣΑΝΑΤΟΛΙΚΟΥ

Ένα, επίσης, σημαντικό στοιχείο που καταγράφει ο Χανδρινός είναι η κλιμάκωση των γεγονότων μέσα από μια σταδιακή διστοιχεία», να καλούνται πραξικοπηματικά οι «παλαιοί» πολιτικοί να συνταχθούν (ή μάλλον να ηγηθούν) των καταληψιών.

«Κάποια στιγμή το απόγεμα, στις 16.00 ή 17.00 –οι μπάτσοι τίποτα, κάποια στιγμή

έφυγαν τελείως νομίζω, βγάζουνε γραμμή οι Κνίτες και οι Ρηγάδες να φύγουμε από το Πολυτεχνείο. Εκεί, στο προαύλιο, γίνεται φωναχτά μια αντιπαράθεση «να φύγουμε, να μείνουμε», ανάμεσα σ' εμένα και τον Κυριάκο τον Σταμέλο, κι ενώ φεύγουν οι Κνίτες κι οι Ρηγάδες, εμείς μένουμε. Κι αρχίζει να μαζεύεται κόσμος [...] Αυτοί που κάναμε τις κινήσεις για να γίνει η κατάληψη ήμασταν δέκα άτομα –που πρωτοστατήσαμε- και άλλα πενήντα περίπου συνεργήσανε [...] Πρέπει να 'καναν επανειλημμένες προσπάθειες οι Κνίτες κι οι Ρηγάδες [να το διαλύσουν]: Κάποια στιγμή βγαίνουν αργά το βράδυ, ενώ έχει μαζευτεί κόσμος, συγκεντρώνονται στην πύλη μπροστά και φωνάζουνε «να σηκωθούμε να φύγουμε» και τέτοια. Αλλά είναι τέτοια η ροπή του κόσμου που, στο κάτω κάτω, όταν βλέπει ότι δεν επιτίθεται η αστυνομία, δεν έχει λόγο να φύγει...». (Μαρτυρία Δημήτρη Κουμάνταρου, φοιτητή Οικονομικού Νομικής, 9-4-2011, 16-1-2012 σελ. 307-308).

Και όμως, η μέθη της εξέγερσης τα παρέσυρε όλα και όλους, «δεν γινόταν να μην πάμε στο Πολυτεχνείο», περιγράφουν οι πάντες, «δεν γινόταν να φύγουμε ακόμα και αν διαφωνούσαμε» εξηγούν στο ίδιο κατηγορηματικό τόνο. Γιατί; Γιατί βίωναν πρώτα απ' όλα ως ντροπιαστική κατάσταση την χούντα, γιατί απλά δεν γινόταν διαφορετικά, και ας γνώριζαν τον κίνδυνο, και ας είχαν διαλυθεί πολλοί απ' αυτούς ψυχολογικά και σωματικά ήδη από τα βασανιστήρια σε προηγούμενες συλλήψεις.

Η «φιλελευθεροποίηση» του καθεστώτος, η «αισθητικοποίηση» του φάνταζε το ίδιο νοσηρή το ίδιο ανεπιθύμητη, η αποδοχή της σήμαινε συμβιβασμό και προσαρμογή. Επέτρεψε, όμως, την επιστροφή φοιτητών, που είχαν στρατευθεί με αποτέλεσμα οι περισσότεροι να σπεύσουν στο Πολυτεχνείο.

Οι «300 προβοκάτορες» έκαναν το βήμα, ένα βήμα που θα έμενε μετέωρο, εάν δεν υπήρχε πίστη, θάρρος, όραμα, μια απίστευτη αίσθηση της συλλογικότητας, φροντίδας, της ανάγκης να βρίσκεται ο ένας με τον άλλον, μια αίσθηση αυταπάρνησης που έσβησε τις κομματικές γραμμές, τις προσωπικότητες με τα γαλόνια και το «ειδικό βάρος». Γι' αυτό τα αριστερά κόμματα πρώτα απ' όλα αποτιμούσαν αρνητικά την εξέγερση τα πρώτα μεταπολιτευτικά χρόνια.

«Τώρα υπό αυτούς τους όρους συνέβη η εξέγερση που λέγεται Νοέμβρης '73 και η οποία δεν ήταν μέσα. Με τα λεωφορεία που σταματάγανε εντελώς ευλαβικά και φεύγανε «στολισμένα» απ' το Πολυτεχνείο, μέχρι [τον πομπό] –πάντα ο πομπός και ο πολύγραφος- συνέβησαν αυτά τα οποία εγώ δεν τα 'χω ζήσει απ' έξω από το Πολυτεχνείο, ο κόσμος με τα οδοφράγματα και τα λοιπά, όπου εκεί ήταν οι περισσότεροι νεκροί και εκεί ήτανε, απ' ότι

έχω καταλάβει πια, η ανάληψη της βίαιας πρωτοβουλίας του κόσμου που δεν είχε αναφερθεί ούτε σε συλλογικότητες ούτε σε αποφάσεις ούτε σε τίποτα. Του την έδω-

σε και κατέβηκε στον δρόμο. Δεν μπορούσε να εκπροσωπηθεί από τίποτα ο κόσμος που κατέβηκε. Ούτε από το Πολυτεχνείο. Και αυτό είναι που δίνει στην εξέγερση το χαρακτήρα της: ότι δεν εκπροσωπούνταν από κανέναν. Αυτό ήταν που ελπίζαμε τόσο καιρό και για μένα ήταν κάτι μυθικό εκείνες τις μέρες. Ότι απ' έξω γίνεται κάτι. Και πάντα υπήρχε ο πειρασμός: «Γαμώ το, τι κάνουμε εδώ πέρα; Έξω γίνεται της πουτάνας!» Εντάξει, και μέσα γινόταν της πουτάνας, αλλά με άλλο χαρακτήρα. Ήταν ένας συγκροτημένος χώρος, υπήρχε κά-

λαδή πίσω ακριβώς από το Δημαρχείο, βλέπω κόσμο ο οποίος κατέβαζε ξύλα και υλικά και έφτιαχνε οδόφραγμα... Και τότε κυριάρχησε μέσα μου το «εδώ είμαστε». Το πράγμα συνεχίζεται [...] και αρχίζω να τρέχω προς το οδόφραγμα... Πέφτει τόση πέτρα που οπισθοχωρούν και το βανάκι και οι μπάτσοι. Χαμός, πανηγυρισμοί ο κόσμος, πανηγυρίζω κι εγώ κι εκεί ήταν η αποκάλυψη.

Γυρίζω τριγύρω και παθαίνω σοκ. Γιατί γύρω μου είναι πόσοι; Είκοσι; Τριάντα; Νέα παιδιά που είναι –τι να πω; - 20 με 25 χρονώ; Οι οποίοι έχουν το χαρακτηριστικό ότι δεν φοράνε το κλασικό φοιτητικό τζάκετ, δεν φοράνε τζιν, δεν έχουν γένια, δεν φοράνε αρβύλες ή ελβιέλα, αλλά φοράνε καμπάνα μισό μέτρο κάτω και καρέ μαλλάκι προς τα πίσω... Με λίγα λόγια, νέα παιδιά, εργατόπαιδα, μαθητές, τεχνικές σχολές, δεν ξέρω τι μπορεί να ήτανε, σίγουρα πάντως δεν ήταν φοιτητική διανόηση. Καμία διάθεση υποβάθμισης στους φοιτητές, αλλά αυτό ήταν το κάτι άλλο. Ένα νεολαιίστικο κράμα από, προφανώς, εργατογειτονιά, που μπορεί να ήταν και Πατήσια, αλλά εμένα μου έμοιαζε με Μπουρνάζι. Εκεί στο οδόφραγμα ήταν όλη εκείνη η πιτσιρικαρία που έβλεπε τηλεόραση, ειδικά με το Γουέμπλεϊ ήταν Παναθηναϊκός και τα μυαλά στα κάγκελα, που ακούγανε ελαφρολαϊκό και Καζαντζίδη, που το «μαλάκα» (όχι τόσο συνηθισμένη λέξη ανάμεσα στους φοιτητές εκείνη την εποχή) έδινε και έπαιρνε: «Πιάστ' το δοκάρι, ρε... Όχι αυτό, ρε μαλάκα, αυτό εί-

είχανε κάνει ένα οδόφραγμα που το προηγούμενο που είχα δει στην Κλεισθένους ήταν Μαίρη Πόπινς μπροστά του (γέλια). Μιλάμε για υπερπαραγωγή, με πινακίδες πλαίσια, σιδεριές, πέτρες, μπετόβεργες. Πεζοδρόμια δεξιά κι αριστερά ξηλωμένα από τις πλάκες και ξηλώνοντας ακόμα». Πήγα, θυμάμαι κατά κει, κάθισα και στο βάθος, και στο βάθος έβλεπες θωρακισμένα άρματα, εκεί περίπου στην Αγορά» (Μαρτυρία, Κώστα Πίττα, φοιτητή Πολυτεχνείου Πάτρας, 7-1-2016, σελ. 567).

Η καταστολή, λοιπόν, της κατάληψης του Πολυτεχνείου δεν έσβησε με μιας το πνεύμα της εξέγερσης, που είχε καταλάβει τους χιλιάδες ανώνυμους εξεγερμένους που μέχρι και την Κυριακή συνέχιζαν να συγκρούονται με τις κατασταλτικές δυνάμεις. Αυτό το εξεγερτικό πνεύμα ορθώθηκε δεκάδες φορές στα μεταπολιτευτικά χρόνια, εκφράσθηκε στους εργατικούς αγώνες, στις φοιτητικές και μαθητικές καταλήψεις, με συγκρούσεις με οδοφράγματα, με ασυμβίβαστους και πολύμορφους αγώνες πέρα

φαλής που τους βάζει στις κλούβες είναι ο βασανιστής μου, ο ένας απ' αυτούς που με συνέβαλαν στο δρόμο, αλλά και ένας εκ των βασανιστών, απ' την φωνή αναγνωρίζοντάς τον, επικεφαλής μοίραρχος τότε. Ο οποίος είναι Αττικάρχης. Και μάλιστα (κι εδώ είναι η τρέλα), επί υπουργίας αντιστασιακού συλληφθέντος, του Σήφη του Βαλυράκη. Εγώ –πως να σ' το πω- δεν έχω κρατήσει προσωπική κακία απέναντί του. Κι εγώ, αν τον πετύχαινα κι είχα περίστροφο, μπορεί και να τον καθάριζα, τέτοια νοοτροπία είχα ως «αντίπαλος». Αλλά το ότι τον βλέπω το '95 Αττικάρχη με υπουργό Βαλυράκη, το θεωρώ μια τραγωδία της μοίρας (γέλια). Και το 'χα πει μάλιστα σ' έναν και το 'χε γράψει στην Ελευθεροτυπία γιατί δεν ήθελα να ανοίξω και βεντέτα μ' αυτόνανε, εννοώ δεν τον έκραξα δημόσια. Το 'χα πει στον Τζουμάκα που τον ήξερα από την Νομική. Και δεν ξαφνιάστηκε. Δηλαδή, δεν ήταν κάτι... Το 'χω γράψει κάπου αυτό: Δυο φορές έχω κλάψει για πολιτικούς λόγους στη ζωή μου και η μια ήταν

σε και κατέβηκε στον δρόμο. Δεν μπορούσε να εκπροσωπηθεί από τίποτα ο κόσμος που κατέβηκε. Ούτε από το Πολυτεχνείο. Και αυτό είναι που δίνει στην εξέγερση το χαρακτήρα της: ότι δεν εκπροσωπούνταν από κανέναν. Αυτό ήταν που ελπίζαμε τόσο καιρό και για μένα ήταν κάτι μυθικό εκείνες τις μέρες. Ότι απ' έξω γίνεται κάτι. Και πάντα υπήρχε ο πειρασμός: «Γαμώ το, τι κάνουμε εδώ πέρα; Έξω γίνεται της πουτάνας!» Εντάξει, και μέσα γινόταν της πουτάνας, αλλά με άλλο χαρακτήρα. Ήταν ένας συγκροτημένος χώρος, υπήρχε κά-

ποια νομιμοποίηση –πως να σου πω-, νομιμοποίηση με μια γενική έννοια δικαίου: Ότι εδώ εκφράζεται ένας χώρος, δεν υπάρχει καμία αμφιβολία γι' αυτό… Πατάμε σε μια απ' ευθείας εντολή. Έξω η εξέγερση είναι «κατεβαίνω προσωπικά ο ίδιος και ο ίδιος αποτελώ το μήνυμα, το μέσο…». Οι «έξω» γράφουν την ιστορία του Πολυτεχνείου κατά τη γνώμη μου, τη διάσταση

βανάκι και οι μπάτσοι. Χαμός, πανηγυρισμοί ο κόσμος, πανηγυρίζω κι εγώ κι εκεί ήταν η αποκάλυψη.

Γυρίζω τριγύρω και παθαίνω σοκ. Γιατί γύρω μου είναι πόσοι; Είκοσι; Τριάντα; Νέα παιδιά που είναι –τι να πω; - 20 με 25 χρονώ; Οι οποίοι έχουν το χαρακτηριστικό ότι δεν φοράνε το κλασικό φοιτητικό τζάκετ, δεν φοράνε τζιν, δεν έχουν γένια, δεν φοράνε αρβύλες ή ελβιέλα, αλλά φοράνε καμπάνα μισό μέτρο κάτω και καρέ μαλλάκι προς τα πίσω… Με λίγα λόγια, νέα παιδιά, εργατόπαιδα, μαθητές, τεχνικές σχολές, δεν ξέρω τι μπορεί να ήτανε, σίγουρα πάντως δεν ήταν φοιτητική διανόηση. Καμία διάθεση υποβάθμισης στους φοιτητές, αλλά αυτό ήταν το κάτι άλλο. Ένα νεολαιίστικο κράμα από, προφανώς, εργατογειτονιά, που μπορεί να ήταν και Πατήσια, αλλά εμένα μου έμοιαζε με Μπουρνάζι. Εκεί στο οδόφραγμα ήταν όλη εκείνη η πιτσιρικαρία που έβλεπε τηλεόραση, ειδικά με το Γουέμπλεϊ ήταν Παναθηναϊκός και τα μυαλά στα κάγκελα, που ακούγανε ελαφρολαϊκό και Καζαντζίδη, που το «μαλάκα» (όχι τόσο συνηθισμένη λέξη ανάμεσα στους φοιτητές εκείνη την εποχή) έδινε και έπαιρνε: «Πιάστ' το δοκάρι, ρε… Όχι αυτό, ρε μαλάκα, αυτό είναι τάβλα, το δοκάρι είναι το άλλο!» [...] Έκανε «μπαμ». Περισσότερο απ' οτιδήποτε άλλο εκεί έβλεπες το «λαϊκή εξέγερση». Προφανώς, τέτοιου τύπου ιστορίες θα υπήρχαν συνέχεια όλες τις προηγούμενες μέρες του Πολυτεχνείου στην Αθήνα, αλλά εκείνη την ώρα που έχει υπάρξει καταστολή, συνεχίζεται γύρω γύρω στους δρόμους (στο Αιγάλεω, ας πούμε, ξέρω ότι συνεχίστηκε μέχρι και την Κυριακή το πρωί). Ο κόσμος που είχε βγει έξω και δεν καταλάβαινε μία από καταστολή… Καταλαβαίνανε, αλλά αντιλαμβάνεσαι τι θέλω να πω [...] Δεν νομίζω ότι υπήρχαν πολλοί

βάθος, και στο βάθος έβλεπες θωρακισμένα άρματα, εκεί περίπου στην Αγορά» (Μαρτυρία, Κώστα Πίττα, φοιτητή Πολυτεχνείου Πάτρας, 7-1-2016, σελ. 567*)*.

Η καταστολή, λοιπόν, της κατάληψης του Πολυτεχνείου δεν έσβησε με μιας το πνεύ-

μα της εξέγερσης, που είχε καταλάβει τους χιλιάδες ανώνυμους εξεγερμένους που μέχρι και την Κυριακή συνέχιζαν να συγκρούονται με τις κατασταλτικές δυνάμεις. Αυτό το εξεγερτικό πνεύμα ορθώθηκε δεκάδες φορές στα μεταπολιτευτικά χρόνια, εκφράσθηκε στους εργατικούς αγώνες, στις φοιτητικές και μαθητικές καταλήψεις, με συγκρούσεις με οδοφράγματα, με ασυμβίβαστους και πολύμορφους αγώνες πέρα και ενάντια στα κόμματα και την πολιτική.

Θα κλείσουμε με μια ακόμη μαρτυρία του Δημήτρη Κουμάνταρου.

«Εγώ έχω και μια τραγική ιστορία: Το 1995, τότε που μαντρώσανε 500 παιδιά στο Πολυτεχνείο, ήμουνα στα τελευταία που δούλευα στην Ελευθεροτυπία και παρακολουθούσα απ' την τηλεόραση στο σπίτι μου τα γεγονότα [...] Ο πρώην επικε-

στασιακού συλληφθέντος, του Σήφη του Βαλυράκη. Εγώ –πως να σ' το πω- δεν έχω κρατήσει προσωπική κακία απέναντί του. Κι εγώ, αν τον πετύχαινα κι είχα περίστροφο, μπορεί και να τον καθάριζα, τέτοια νοοτροπία είχα ως «αντίπαλος». Αλλά το ότι τον βλέπω το '95 Αττικάρχη με υπουργό Βαλυράκη, το θεωρώ μια τραγωδία της μοίρας (γέλια). Και το 'χα πει μάλιστα σ' έναν και το 'χε γράψει στην Ελευθεροτυπία γιατί δεν ήθελα να ανοίξω και βεντέτα μ' αυτόνανε, εννοώ δεν τον έκραξα δημόσια. Το 'χα πει στον Τζουμάκα που τον ήξερα από την Νομική. Και δεν ξαφνιάστηκε. Δηλαδή, δεν ήταν κάτι… Το 'χω γράψει κάπου αυτό: Δυο φορές έχω κλάψει για πολιτικούς λόγους στη ζωή μου και η μια ήταν αυτή. Που τον είδα αυτόν στην τηλεόραση και μου 'ρθαν ζουμιά. Όχι από προσωπικό βίωμα. Για το γαμώτο… Και ο Βαλυράκης μες στο γαμώτο. Και τα παιδιά που τα 'χαν μαντρώσει μες στο γαμώτο…» (Μαρτυρία Δημήτρη Κουμάνταρου, ό.π., σελ. 315-316).

Συσπείρωση Αναρχικών

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:

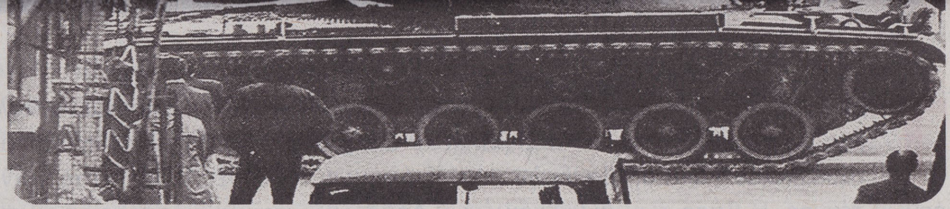
Η παρουσίαση των εκάστοτε βιβλίων γίνεται στην βάση επιλογών του Κύκλου Σύνταξης της ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ,

χαρακτήρα της: ότι δεν εκπροσωπούνταν από κανέναν. Αυτό ήταν που ελπίζαμε τόσο καιρό και για μένα ήταν κάτι μυθικό εκείνες τις μέρες. Ότι απ' έξω γίνεται κάτι. Και πάντα υπήρχε ο πειρασμός: «Γαμώ το, τι κάνουμε εδώ πέρα; Έξω γίνεται της πουτάνας!» Εντάξει, και μέσα γινόταν της πουτάνας, αλλά με άλλο χαρακτήρα. Ήταν ένας συγκροτημένος χώρος, υπήρχε κά-

ποια νομιμοποίηση –πως να σου πω-, νομιμοποίηση με μια γενική έννοια δικαίου: Ότι εδώ εκφράζεται ένας χώρος, δεν υπάρχει καμία αμφιβολία γι' αυτό... Πατάμε σε μια απ' ευθείας εντολή. Έξω η εξέγερση είναι «κατεβαίνω προσωπικά ο ίδιος και ο ίδιος αποτελώ το μήνυμα, το μέσο...». Οι «έξω» γράφουν την ιστορία του Πολυτεχνείου κατά τη γνώμη μου, τη διάσταση της εξέγερσης. Αναφέρονται στο «μέσα», αλλά πλέον η εξέγερση δεν μπορεί να νομιμοποιηθεί από τίποτα. Είναι σαν το '08. Η εξέγερση αναφέρθηκε στον Γρηγορόπουλο, αλλά ήθελε κάτι άλλο. Ότι εδώ δεν αναγνωρίζουμε, καμία νομιμότητα, επίσης δεν προτείνουμε τίποτα [...]» (Μαρτυρία Αντώνη Μαούνη φοιτητή Αρχιτεκτονικής, Ρήγας Φεραίος, 9-10-2011, σελ. 400).

«Στη Λυκούργου στρίβω αριστερά, βλέπω τανκ στην Αθηνάς. Ξανακάνω δεξιά στην Κλεισθένους και στο τέρμα της, δη-κές σχολές, δεν ξέρω τι μπορεί να ήτανε, σίγουρα πάντως δεν ήταν φοιτητική διανόηση. Καμία διάθεση υποβάθμισης στους φοιτητές, αλλά αυτό ήταν το κάτι άλλο. Ένα νεολαιίστικο κράμα από, προφανώς, εργατογειτονιά, που μπορεί να ήταν και Πατήσια, αλλά εμένα μου έμοιαζε με Μπουρνάζι. Εκεί στο οδόφραγμα ήταν όλη εκείνη η πιτσιρικαρία που έβλεπε τηλεόραση, ειδικά με το Γουέμπλεϊ ήταν Παναθηναϊκός και τα μυαλά στα κάγκελα, που ακούγανε ελαφρολαϊκό και Καζαντζίδη, που το «μαλάκα» (όχι τόσο συνηθισμένη λέξη ανάμεσα στους φοιτητές εκείνη την εποχή) έδινε και έπαιρνε: «Πιάστ' το δοκάρι, ρε... Όχι αυτό, ρε μαλάκα, αυτό είναι τάβλα, το δοκάρι είναι το άλλο!» [...] Έκανε «μπαμ». Περισσότερο απ' οτιδήποτε άλλο εκεί έβλεπες το «λαϊκή εξέγερση». Προφανώς, τέτοιου τύπου ιστορίες θα υπήρχαν συνέχεια όλες τις προηγούμενες μέρες του Πολυτεχνείου στην Αθήνα, αλλά εκείνη την ώρα που έχει υπάρξει καταστολή, συνεχίζεται γύρω γύρω στους δρόμους (στο Αιγάλεω, ας πούμε, ξέρω ότι συνεχίστηκε μέχρι και την Κυριακή το πρωί). Ο κόσμος που είχε βγει έξω και δεν καταλάβαινε μία από καταστολή... Καταλαβαίνανε, αλλά αντιλαμβάνεσαι τι θέλω να πω [...] Δεν νομίζω ότι υπήρχαν πολλοί φοιτητές στους δρόμους το Σάββατο το μεσημέρι, εκείνη την ώρα. Νομίζω ότι τέτοιος ήταν ο κόσμος που ήταν εκεί έξω [...] Προσπαθώ να βγω, λοιπόν, ξαναμπερδεύτηκα, αλλά τελικά βγαίνω στο Μοναστηράκι και, με το που κοιτάζω πίσω προς την Αθηνάς βλέπω στο ύψος που είναι σήμερα μια *«Alpha Bank»* το διπλανό που ήταν γιαπί και είχε ένα τεράστιο λάκκο για τα θεμέλια, που είχε μέσα ό,τι μπορείς να φανταστείς από δοκάρια, τούβλα και της Παναγιάς τα μάτια, και είχανε πάρει από κει και

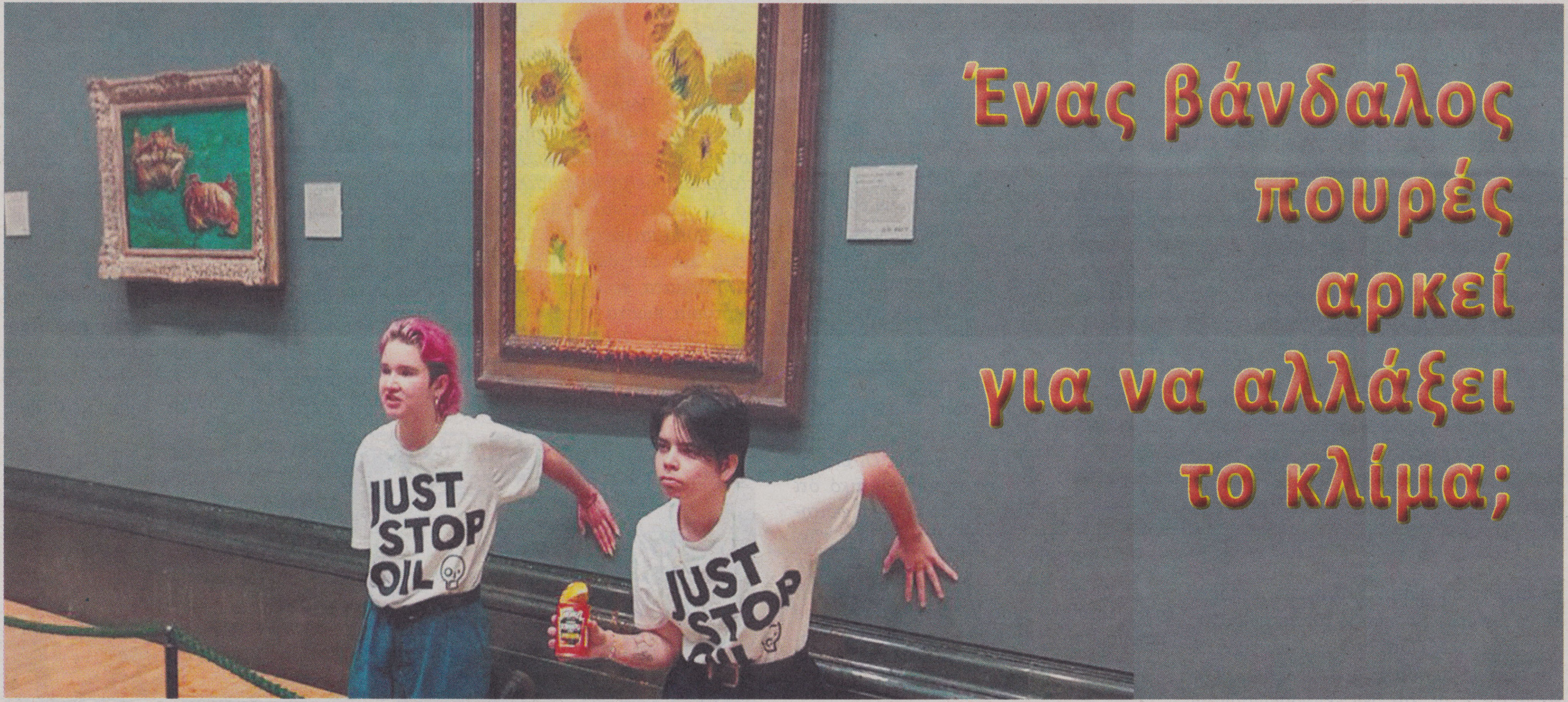
μα της εξέγερσης, που είχε καταλάβει τους χιλιάδες ανώνυμους εξεγερμένους που μέχρι και την Κυριακή συνέχιζαν να συγκρούονται με τις κατασταλτικές δυνάμεις. Αυτό το εξεγερτικό πνεύμα ορθώθηκε δεκάδες φορές στα μεταπολιτευτικά χρόνια, εκφράσθηκε στους εργατικούς αγώνες, στις φοιτητικές και μαθητικές καταλήψεις, με συγκρούσεις με οδοφράγματα, με ασυμβίβαστους και πολύμορφους αγώνες πέρα και ενάντια στα κόμματα και την πολιτική.

Θα κλείσουμε με μια ακόμη μαρτυρία του Δημήτρη Κουμάνταρου.

«Εγώ έχω και μια τραγική ιστορία: Το 1995, τότε που μαντρώσανε 500 παιδιά στο Πολυτεχνείο, ήμουνα στα τελευταία που δούλευα στην Ελευθεροτυπία και παρακολουθούσα απ' την τηλεόραση στο σπίτι μου τα γεγονότα [...] Ο πρώην επικεφαλής Βαλυράκη, το θεωρώ μια τραγωδία της μοίρας (γέλια). Και το 'χα πει μάλιστα σ' έναν και το 'χε γράψει στην Ελευθεροτυπία γιατί δεν ήθελα να ανοίξω και βεντέτα μ' αυτόνανε, εννοώ δεν τον έκραξα δημόσια. Το 'χα πει στον Τζουμάκα που τον ήξερα από την Νομική. Και δεν ξαφνιάστηκε. Δηλαδή, δεν ήταν κάτι... Το 'χω γράψει κάπου αυτό: Δυο φορές έχω κλάψει για πολιτικούς λόγους στη ζωή μου και η μια ήταν αυτή. Που τον είδα αυτόν στην τηλεόραση και μου 'ρθαν ζουμιά. Όχι από προσωπικό βίωμα. Για το γαμώτο... Και ο Βαλυράκης μες στο γαμώτο. Και τα παιδιά που τα 'χαν μαντρώσει μες στο γαμώτο...» (Μαρτυρία Δημήτρη Κουμάνταρου, ό.π., σελ. 315-316).

Συσπείρωση Αναρχικών

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:
Η παρουσίαση των εκάστοτε βιβλίων γίνεται στην βάση επιλογών του Κύκλου Σύνταξης της ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, χωρίς κάποια συνεννόηση με τον συγγραφέα ή τον εκδοτικό οίκο. Η επιλογή των βιβλίων αφορά την συμβολή στον εμπλουτισμό, τον προβληματισμό και την ανάπτυξη και εξέλιξη των απελευθερωτικών ιδεών. Είναι προφανές ότι τα βιβλία αυτά μπορεί να τα προμηθεύεται κάποιος, εφ' όσον το επιθυμεί, από τους εκδοτικούς οίκους και τα βιβλιοπωλεία και ΟΧΙ από την ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ, όπου διατίθενται ΜΟΝΟΝ ΟΙ ΔΙΚΕΣ ΜΑΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ.

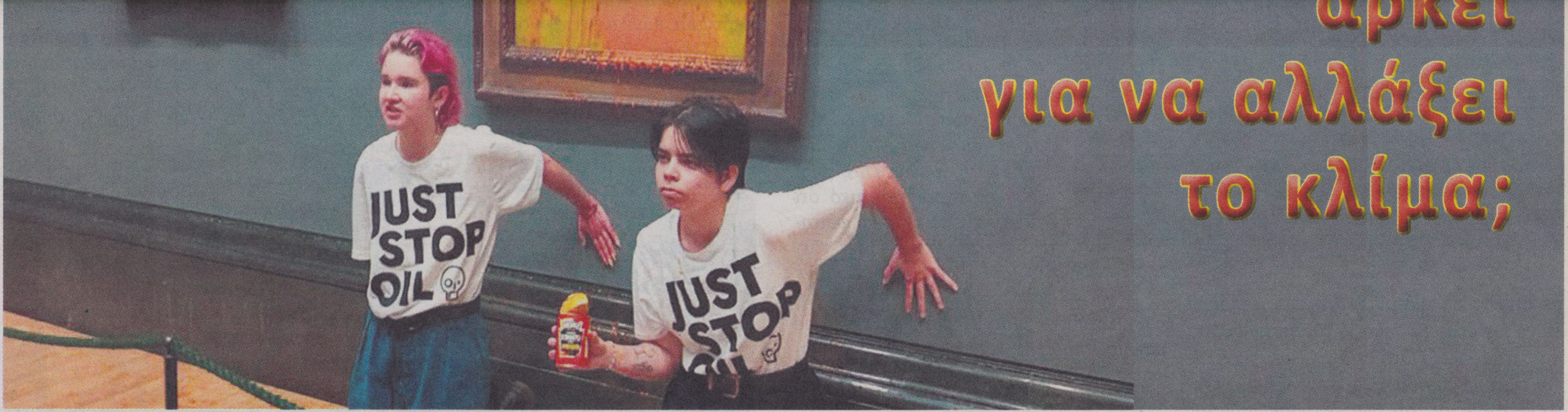
Ένας βάνδαλος πουρές αρκεί για να αλλάξει το κλίμα;

Τον τελευταίο καιρό έχει εμφανιστεί ένα είδος ακτιβισμού για το περιβάλλον, στόχος του οποίου είναι ο «βανδαλισμός» διάσημων έργων τέχνης. Η βάση των συγκεκριμένων δράσεων προφανώς είναι η πρόκληση, μιας και οι επιθέσεις στους πίνακες ζωγραφικής είναι μικρής κλίμακας, με αποτέλεσμα ο «βανδαλισμός» να περιορίζεται στα προστατευτικά τους τζάμια και στα κάδρα. Είναι προφανές, πως μια επίθεση με μπογιές, για παράδειγμα σε ένα εργοστάσιο παραγωγής πλαστικού, θα ήταν μια πράξη σχεδόν ως μη γενομένη, αλλά αν οι μπογιές πέσουν σε κάτι αντικειμενικά όμορφο και σύμβολο του ωραίου, τότε η πράξη θα διαδοθεί μαζί με τα προπαγανδιστικά μηνύματα που την συνοδεύουν. Η παγκοσμιοποιημένα πολιτισμικά δεδομένα που οδηγούν τον άνθρωπο να ζει μέσα από εικόνες, βίντεο και οθόνες, αγνοώντας έναν πραγματικό κόσμο που χάνεται και μέρος του που αγωνίζεται να μείνει ζωντανός. Όταν μια πράξη έχει ουσία, τα μηνύματα της μπορεί να ξεπερνούν ακόμα και το σκεπτικό των εμπνευστών της και ναι, η επίθεση με οποιαδήποτε ένταση, ακόμα και στην τέχνη, από απελευθερωτικής πλευράς μπορεί να είναι θεμιτή και αναγκαία, λαμβάνοντας υπ' όψιν την ριζική ανατρεπτική αλλαγή που θα πρέπει να γίνει, ώστε ο άνθρωπος να επαναπροσδιορίσει το ωραίο, το ποιοτικό και να ισορροπήσει με την Φύση, να ξαναθυμηθεί πως είναι μέρος της.

θεών, μνημείων, που πάνω εκεί ο αντίπαλος έχτισε την έως τότε την κυριαρχία του.

Δεν έχει περάσει αρκετός καιρός από τότε που οι τζιχαντζιστές βανδάλιζαν και κατέστρεφαν αρχαίους ναούς και αρχαιολογικούς χώρους, προκαλώντας φρίκη στη Δύση. Οι πράξεις τους εντάσσονταν σε λογικές που αναφέρθηκαν παραπάνω, δείχνοντας έτσι την αποφασιστικότητα τους να εγκαθιδρύσουν τα δικά τους σύμβολα και ιερά, την δική τους εξουσία. Δεν ξεχνάμε, όμως, ότι αυτοί που κόπτονταν για την δράση του Ισλαμικού Κράτους και τις βάνδαλες πράξεις του, εκτός από δημιουργοί του είναι και οι πρώτοι διδάξαντες στα εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας, της φύ-

...αρκεί για να αλλάξει το κλίμα;

Τον τελευταίο καιρό έχει εμφανιστεί ένα είδος ακτιβισμού για το περιβάλλον, στόχος του οποίου είναι ο «βανδαλισμός» διάσημων έργων τέχνης. Η βάση των συγκεκριμένων δράσεων προφανώς είναι η πρόκληση, μιας και οι επιθέσεις στους πίνακες ζωγραφικής είναι μικρής κλίμακας, με αποτέλεσμα ο «βανδαλισμός» να περιορίζεται στα προστατευτικά τους τζάμια και στα κάδρα. Είναι προφανές, πως μια επίθεση με μπογιές, για παράδειγμα σε ένα εργοστάσιο παραγωγής πλαστικού, θα ήταν μια πράξη σχεδόν ως μη γενομένη, αλλά αν οι μπογιές πέσουν σε κάτι αντικειμενικά όμορφο και σύμβολο του ωραίου, τότε η πράξη θα διαδοθεί μαζί με τα προπαγανδιστικά μηνύματα που την συνοδεύουν. Η αρχή έγινε στις 29 Μαΐου με το γιαούρτωμα της Μόνα Λίζα, ακολούθησαν μετά από μήνες ο βανδαλισμός με τοματόσουπα στα «ηλιοτρόπια» του Βαν Γκογκ, το λέρωμα με πουρέ του πίνακα «Les Meules» του Μονέ και στην περίεργη κίνηση άνδρα να κολλήσει με κόλα το κεφάλι του σε πίνακα του Johannes Vermeer, «Το κορίτσι με το μαργαριταρένιο σκουλαρίκι» στο μουσείο Mauritshuis, στην Χάγη της Ολλανδίας. Βέβαια, όλα τα παραπάνω έργα ήταν προστατευμένα με τζάμι, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, οπότε ο «βανδαλισμός» ήταν σε όλες τις περιπτώσεις περισσότερο μια συμβολική κίνηση παρά μια βάνδαλη καταστροφική πράξη. Η ομάδα Last Generation, η οποία ανέλαβε την ευθύνη του βανδαλισμού στον πίνακα «Les Meules» του Μονέ, ανέφερε για την πράξη της πως: *«Ο Μονέ αγάπησε τη φύση και αποτύπωσε τη μοναδική και εύ-* παγκοσμιοποιημένα πολιτισμικά δεδομένα που οδηγούν τον άνθρωπο να ζει μέσα από εικόνες, βίντεο και οθόνες, αγνοώντας έναν πραγματικό κόσμο που χάνεται και μέρος του που αγωνίζεται να μείνει ζωντανός. Όταν μια πράξη έχει ουσία, τα μηνύματα της μπορεί να ξεπερνούν ακόμα και το σκεπτικό των εμπνευστών της και ναι, η επίθεση με οποιαδήποτε ένταση, ακόμα και στην τέχνη, από απελευθερωτικής πλευράς μπορεί να είναι θεμιτή και αναγκαία, λαμβάνοντας υπ' όψιν την ριζική ανατρεπτική αλλαγή που θα πρέπει να γίνει, ώστε ο άνθρωπος να επαναπροσδιορίσει το ωραίο, το ποιοτικό και να ισορροπήσει με την Φύση, να ξαναθυμηθεί πως είναι μέρος της.

Γιατί η Φύση αποτελεί μια ευρύτερη κοινότητα ζωής, στην οποία οι άνθρωποι συμμετέχουν ως μέλη. Οφείλουμε να προσεγγίζουμε την Φύση ως Όλον, ως ζωντανή υπόσταση, και όχι ως δεξαμενή πόρων για ανθρώπινη χρήση και εκμετάλλευση.

Μπορεί για ορισμένους τα παραπάνω να φαίνονται από ανούσια ως ανεπίτρεπτα, αλλά η αλήθεια είναι πως ο βανδαλισμός δεν είναι κάτι νέο, ούτε στην υπόθεση της κοινωνικής διαμαρτυρίας, αλλά ούτε ως εξουσιαστική έκφραση κυριαρχίας και κυρίαρχης κουλτούρας και πολιτισμού έναντι άλλων κουλτούρων και πολιτισμών. Η πρακτική του βανδαλισμού είναι δεδομένη στις κυριαρχικές συγκρούσεις και πολέμους. Οι πρώτοι καταγραμμένοι βανδαλισμοί έγιναν από τους Χετταίους κατά την βασιλεία του Μουταβάλις Β΄ το 1274 π.Χ., όπου βανδαλίστηκαν ναοί των θεών, μνημείων, που πάνω εκεί ο αντίπαλος έχτισε την έως τότε την κυριαρχία του.

Δεν έχει περάσει αρκετός καιρός από τότε που οι τζιχαντζιστές βανδάλιζαν και κατέστρεφαν αρχαίους ναούς και αρχαιολογικούς χώρους, προκαλώντας φρίκη στη Δύση. Οι πράξεις τους εντάσσονταν σε λογικές που αναφέρθηκαν παραπάνω, δείχνοντας έτσι την αποφασιστικότητα τους να εγκαθιδρύσουν τα δικά τους σύμβολα και ιερά, την δική τους εξουσία. Δεν ξεχνάμε, όμως, ότι αυτοί που κόπτονταν για την δράση του Ισλαμικού Κράτους και τις βάνδαλες πράξεις του, εκτός από δημιουργοί του είναι και οι πρώτοι διδάξαντες στα εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας, της φύσης, των ζώων και της κουλτούρας. Από την Γιουγκοσλαβία μέχρι το Ιράκ και το Αφγανιστάν και από την Λιβύη μέχρι την Αίγυπτο και ολόκληρη την Αφρική, η ιστορία της κυρίαρχης Δύσης σκόρπισε τον θάνατο, εξευτέλισε και βασάνισε, κατέστρεψε και λεηλάτησε παρόμοια μνημεία του κάθε τόπου, που τότε έχυνε κροκοδείλια δάκρυα για να τα χρυσοπουλήσει στις αγορές αρχαιοτήτων και τέχνης όλου του κόσμου. Οι αρχαιότητες της Γιουγκοσλαβίας λεηλατήθηκαν και τα μουσεία του Ιράκ και του Αφγανιστάν πλιατσικολογήθηκαν. Και όλα αυτά στην πρόσφατη ιστορία, γιατί εάν ανατρέξουμε πιο πίσω τότε τα παραδείγματα λεηλασίας θα εκτοξευτούν σε δυσθεώρητα ύψη.

Βέβαια, σε καμία περίπτωση δεν μπορούμε να βάλουμε στην ίδια πλευρά τον βανδαλισμό που προκαλεί η εξουσία κατά την διάρκεια κάποιας ενδοεξου-

Τον τελευταίο καιρό έχει εμφανιστεί ένα είδος ακτιβισμού για το περιβάλλον, στόχος του οποίου είναι ο «βανδαλισμός» διάσημων έργων τέχνης. Η βάση των συγκεκριμένων δράσεων προφανώς είναι η πρόκληση, μιας και οι επιθέσεις στους πίνακες ζωγραφικής είναι μικρής κλίμακας, με αποτέλεσμα ο «βανδαλισμός» να περιορίζεται στα προστατευτικά τους τζάμια και στα κάδρα. Είναι προφανές, πως μια επίθεση με μπογιές, για παράδειγμα σε ένα εργοστάσιο παραγωγής πλαστικού, θα ήταν μια πράξη σχεδόν ως μη γενομένη, αλλά αν οι μπογιές πέσουν σε κάτι αντικειμενικά όμορφο και σύμβολο του ωραίου, τότε η πράξη θα διαδοθεί μαζί με τα προπαγανδιστικά μηνύματα που την συνοδεύουν. Η αρχή έγινε στις 29 Μαΐου με το γιαούρτωμα της Μόνα Λίζα, ακολούθησαν μετά από μήνες ο βανδαλισμός με τοματόσουπα στα «ηλιοτρόπια» του Βαν Γκογκ, το λέρωμα με πουρέ του πίνακα «Les Meules» του Μονέ και στην περίεργη κίνηση άνδρα να κολλήσει με κόλα το κεφάλι του σε πίνακα του Johannes Vermeer, «Το κορίτσι με το μαργαριταρένιο σκουλαρίκι» στο μουσείο Mauritshuis, στην Χάγη της Ολλανδίας. Βέβαια, όλα τα παραπάνω έργα ήταν προστατευμένα με τζάμι, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, οπότε ο «βανδαλισμός» ήταν σε όλες τις περιπτώσεις περισσότερο μια συμβολική κίνηση παρά μια βάνδαλη καταστροφική πράξη. Η ομάδα Last Generation, η οποία ανέλαβε την ευθύνη του βανδαλισμού στον πίνακα «Les Meules» του Μονέ, ανέφερε για την πράξη της πως: *«Ο Μονέ αγάπησε τη φύση και αποτύπωσε τη μοναδική και εύθραυστη ομορφιά της στα έργα του. Πώς μπορεί να φοβούνται περισσότερο μήπως καταστραφεί ένας από τους πίνακες που αποτυπώνουν την πραγματικότητα παρά ο ίδιος μας ο κόσμος, τον οποίο θαύμαζε τόσο πολύ ο Μονέ;»* Από την μεριά μας, θα συμφωνήσουμε και θα εξελίξουμε την παραπάνω θέση, λέγοντας πως όντως η φύση που έχει αποτυπωθεί από τόσους καλλιτέχνες χάνεται με γοργούς ρυθμούς και σε λίγο καιρό θα υπάρχει μόνο σε μουσεία, σε εικόνες και βίντεο. Με τον τρόπο αυτό συμβαδίζει με τα παγκοσμιοποιημένα πολιτισμικά δεδομένα που οδηγούν τον άνθρωπο να ζει μέσα από εικόνες, βίντεο και οθόνες, αγνοώντας έναν πραγματικό κόσμο που χάνεται και μέρος του που αγωνίζεται να μείνει ζωντανός. Όταν μια πράξη έχει ουσία, τα μηνύματα της μπορεί να ξεπερνούν ακόμα και το σκεπτικό των εμπνευστών της και ναι, η επίθεση με οποιαδήποτε ένταση, ακόμα και στην τέχνη, από απελευθερωτικής πλευράς μπορεί να είναι θεμιτή και αναγκαία, λαμβάνοντας υπ' όψιν την ριζική ανατρεπτική αλλαγή που θα πρέπει να γίνει, ώστε ο άνθρωπος να επαναπροσδιορίσει το ωραίο, το ποιοτικό και να ισορροπήσει με την Φύση, να ξαναθυμηθεί πως είναι μέρος της.

Γιατί η Φύση αποτελεί μια ευρύτερη κοινότητα ζωής, στην οποία οι άνθρωποι συμμετέχουν ως μέλη. Οφείλουμε να προσεγγίζουμε την Φύση ως Όλον, ως ζωντανή υπόσταση, και όχι ως δεξαμενή πόρων για ανθρώπινη χρήση και εκμετάλλευση.

Μπορεί για ορισμένους τα παραπάνω να φαίνονται από ανούσια ως ανεπίτρεπτα, αλλά η αλήθεια είναι πως ο βανδαλισμός δεν είναι κάτι νέο, ούτε στην υπόθεση της κοινωνικής διαμαρτυρίας, αλλά ούτε ως εξουσιαστική έκφραση κυριαρχίας και κυρίαρχης κουλτούρας και πολιτισμού έναντι άλλων κουλτούρων και πολιτισμών. Η πρακτική του βανδαλισμού είναι δεδομένη στις κυριαρχικές συγκρούσεις και πολέμους. Οι πρώτοι καταγραμμένοι βανδαλισμοί έγιναν από τους Χετταίους κατά την βασιλεία του Μουταβάλις Β΄ το 1274 π.Χ., όπου βανδαλίστηκαν ναοί των Αιγυπτίων. Το ίδιο έγινε σε ολόκληρη την ιστορία της αρχαιότητας, εξουσίες βανδάλιζαν η μια σύμβολα της άλλης, ως μέρος του κυριαρχικού τους ανταγωνισμού: οι Πέρσες των Αθηναίων, οι Χριστιανοί της αρχαίας πολυθεϊστικής θρησκείας κλπ. Με τον βανδαλισμό, ιερών και συμβόλων, πέραν του ότι επιχειρείται να πληγεί το γόητρο του αντιπάλου, ο επιτιθέμενος στέλνει και ένα μήνυμα αμφισβήτησης των έως εκείνη την στιγμή δεδομένων και κυριαρχίας του αντιπάλου και επιθυμίας καταστροφής όλων εκείνων των συμβόλων, θεών, μνημείων, που πάνω εκεί ο αντίπαλος έχτισε την έως τότε την κυριαρχία του.

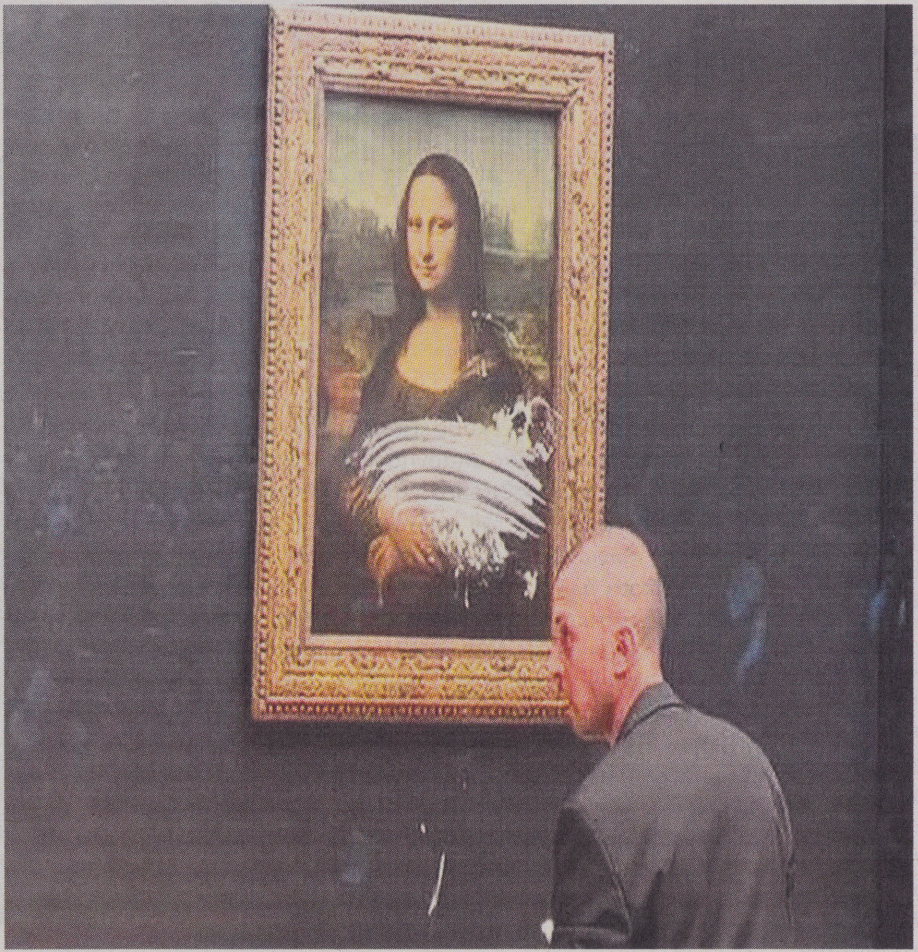
Δεν έχει περάσει αρκετός καιρός από τότε που οι τζιχαντζιστές βανδάλιζαν και κατέστρεφαν αρχαίους ναούς και αρχαιολογικούς χώρους, προκαλώντας φρίκη στη Δύση. Οι πράξεις τους εντάσσονταν σε λογικές που αναφέρθηκαν παραπάνω, δείχνοντας έτσι την αποφασιστικότητα τους να εγκαθιδρύσουν τα δικά τους σύμβολα και ιερά, την δική τους εξουσία. Δεν ξεχνάμε, όμως, ότι αυτοί που κόπτονταν για την δράση του Ισλαμικού Κράτους και τις βάνδαλες πράξεις του, εκτός από δημιουργοί του είναι και οι πρώτοι διδάξαντες στα εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας, της φύσης, των ζώων και της κουλτούρας. Από την Γιουγκοσλαβία μέχρι το Ιράκ και το Αφγανιστάν και από την Λιβύη μέχρι την Αίγυπτο και ολόκληρη την Αφρική, η ιστορία της κυρίαρχης Δύσης σκόρπισε τον θάνατο, εξευτέλισε και βασάνισε, κατέστρεψε και λεηλάτησε παρόμοια μνημεία του κάθε τόπου, που τότε έχυνε κροκοδείλια δάκρυα για να τα χρυσοπουλήσει στις αγορές αρχαιοτήτων και τέχνης όλου του κόσμου. Οι αρχαιότητες της Γιουγκοσλαβίας λεηλατήθηκαν και τα μουσεία του Ιράκ και του Αφγανιστάν πλιατσικολογήθηκαν. Και όλα αυτά στην πρόσφατη ιστορία, γιατί εάν ανατρέξουμε πιο πίσω τότε τα παραδείγματα λεηλασίας θα εκτοξευτούν σε δυσθεώρητα ύψη.

Βέβαια, σε καμία περίπτωση δεν μπορούμε να βάλουμε στην ίδια πλευρά τον βανδαλισμό που προκαλεί η εξουσία κατά την διάρκεια κάποιας ενδοεξουσιαστικής αντιπαράθεσης, πολέμου και «ειρήνης», με τον βανδαλισμό των καταπιεζόμενων στα σύμβολα της εξουσίας. Δεν μπορούμε να βάλουμε στο ίδιο καλάθι την ολοκληρωτικά καταστροφική δύναμη, απέναντι σε μνημεία και σύμβολα που σκοπό έχει την ισοπέδωση, την αλλοτρίωση της μνήμης και των εννοιών και την επιβολή μιας νέας εξουσίας με τους δικούς της συμβολισμούς και πρότυπα, με εκείνη της αυθόρμητης και αντανακλαστικής βέβηλης δράσης των καταπιεζομένων ενάντια σε εξουσιαστικά σύμβολα. Το

αν η δύναμη αυτή στην πορεία εκπέσει σε εξουσία και σε εγκαθίδρυση νέων συμβόλων, αυτό είναι κάτι που αφορά την εξέλιξη του χαρακτήρα της πλουραλιστικής απελευθερωτικής δράσης που εκπίπτει σε αμιγώς ανατρεπτική - αντικυβερνητική και στόχο έχει απλά την εναλλαγή της εξουσίας ακόμα και με επαναστατικούς όρους.

Έχει σημασία, λοιπόν, από που ξεκινάει μια βέβηλη - βάνδαλη πράξη και σε δεύτερο επίπεδο τι σκοπό έχει. Εάν αφορμάται μέσα από ένα πεδίο **απελευθέρωσης και ανεξουσίας**, τότε ο «βανδαλισμός» αποκτά εισαγωγικά και πέραν του ότι είναι προϊόν αντανακλαστικής δράσης απέναντι στην καταπίεση, πολλές φορές εμπεριέχεται στην εξέλιξη της απελευθερωτικής ιδέας σε πράξη. Δηλαδή, εάν το κτήριο της βουλής είναι εμπόδιο στην εξέλιξη μιας εξέγερσης, τότε το κτήριο αναπόφευκτα θα υποστεί ζημιές ή όταν μια εξέγερση δεν απαρτίζεται από σημαίες είναι πιθανόν να καταστραφούν όποιες σημαίες συμβολίζουν τον καταπιεστή ή σημαίνουν κάτι γι' αυτόν.

Για έναν ντανταϊστή καλλιτέχνη, όπου όλα έπρεπε να ξαναειπωθούν, στην βάση μιας ηθικής ανάγκης και ακατανίκητης θέλησης για την επίτευξη του ηθικού απόλυτου, όπως έλεγε ο Τριστιάν Τζαρά, ο βανδαλισμός ενός έργου του ίσως να αποτελούσε και ολοκλήρωση του και ο καθαρισμός της τοματόσουπας ή του πουρέ να αποτελούσε βανδαλισμό. Με βάση αυτό, μπορούμε να πούμε, πως όντως όλα πρέπει να ξαναειπωθούν, να τολμήσουμε και να αποκαθηλώσουμε τα θέσφατα και τις πεποιθήσεις που με πορεία από έξω προς τα μέσα μας, μας καθηλώνουν δημιουργώντας δεδομένα, σύμβολα και «ιερά» που ούτε είναι δικά μας, ούτε ταιριάζουν στην ελεύθερη φύση μας που την κρατούν παραγκωνισμένη θαυμάζοντας από απόσταση ασφαλείας μια ανάστροφη λάμψη, ξένη και κατασκευασμένη. Αν είναι η τέχνη να πεθάνει και η ενέργεια της να μετουσιωθεί σε ελευθερία, σ' αυτό που πάντα ήταν, πριν εγκλωβιστεί σε προθήκες, gallery, αγορές και μουσεία, τότε ας γίνει και ας ολοκληρώσει τον σκοπό της.

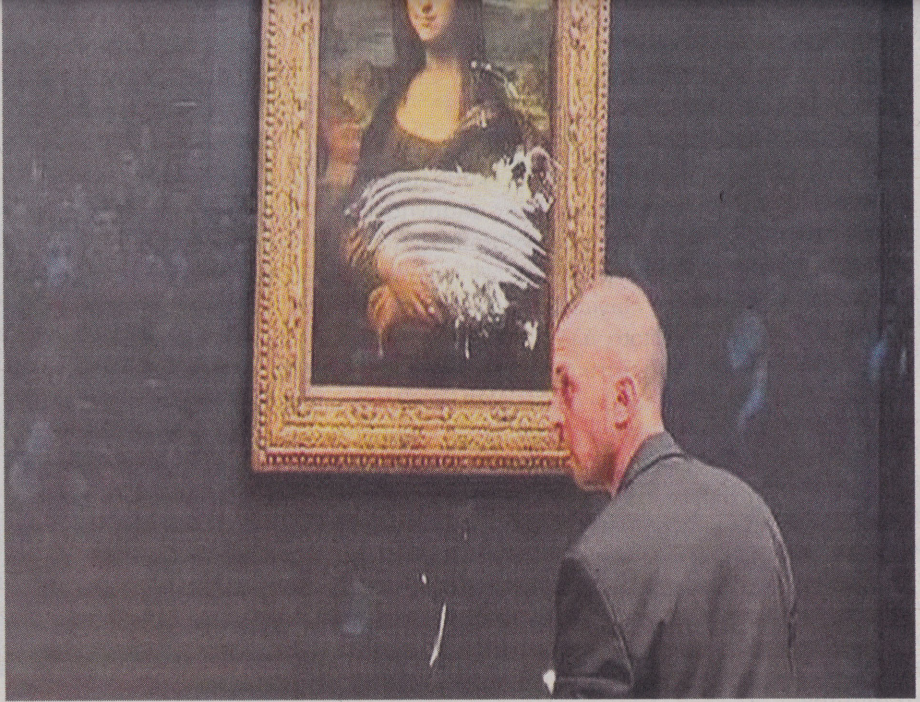
Ίσως τότε ένας πουρές να μην αρκεί για να αλλάξει το κλίμα...

Ελευθερόκοκκος

ας ακόμα και με επαναστατικούς όρους.

Έχει σημασία, λοιπόν, από πού ξεκινάει μια βέβηλη - βάνδαλη πράξη και σε δεύτερο επίπεδο τι σκοπό έχει. Εάν αφορμάται μέσα από ένα πεδίο **απελευθέρωσης και ανεξουσίας**, τότε ο «βανδαλισμός» αποκτά εισαγωγικά και πέραν του ότι είναι προϊόν αντανακλαστικής δράσης απέναντι στην καταπίεση, πολλές φορές εμπεριέχεται στην εξέλιξη της απελευθερωτικής ιδέας σε πράξη. Δηλαδή, εάν το κτήριο της βουλής είναι εμπόδιο στην εξέλιξη μιας εξέγερσης, τότε το κτήριο αναπόφευκτα θα υποστεί ζημιές ή όταν μια εξέγερση δεν απαρτίζεται από σημαίες είναι πιθανόν να καταστραφούν όποιες σημαίες συμβολίζουν τον καταπιεστή ή σημαίνουν κάτι γι' αυτόν.

Για έναν ντανταϊστή καλλιτέχνη, όπου όλα έπρεπε να ξαναειπωθούν, στην βάση μιας ηθικής ανάγκης και ακατανίκητης θέ-

πει να ξαναειπωθούν, να τολμήσουμε και να αποκαθηλώσουμε τα θέσφατα και τις πεποιθήσεις που με πορεία από έξω προς τα μέσα μας, μας καθηλώνουν δημιουργώντας δεδομένα, σύμβολα και «ιερά» που ούτε είναι δικά μας, ούτε ταιριάζουν στην ελεύθερη φύση μας που την κρατούν παραγκωνισμένη θαυμάζοντας από απόσταση ασφαλείας μια ανάστροφη λάμψη, ξένη και κατασκευασμένη. Αν είναι η τέχνη να πεθάνει και η ενέργεια της να μετουσιωθεί σε ελευθερία, σ' αυτό που πάντα ήταν, πριν εγκλωβιστεί σε προθήκες, gallery, αγορές και μουσεία, τότε ας γίνει και ας ολοκληρώσει τον σκοπό της.

Ίσως τότε ένας πουρές να μην αρκεί για να αλλάξει το κλίμα...

Ελευθερόκοκκος

συμβολίζουν τον καταπιεστή ή σημαίνουν κάτι γι' αυτόν.

Για έναν ντανταϊστή καλλιτέχνη, όπου όλα έπρεπε να ξαναειπωθούν, στην βάση μιας ηθικής ανάγκης και ακατανίκητης θέ-

τότε ας γίνει και ας ολοκληρώσει τον σκοπό της.

Ίσως τότε ένας πουρές να μην αρκεί για να αλλάξει το κλίμα...

Ελευθερόκοκκος

Β΄ ΜΕΡΟΣ

ΝΕΣΤΩΡ ΜΑΧΝΟ

Η ΑΛΦΑΒΗΤΟΣ ΤΟΥ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΗ ΑΝΑΡΧΙΚΟΥ (1932)

(Το κείμενο δημοσιεύτηκε αρχικά τον Ιανουάριο του 1932 στο «Probuzhdeniye», N°18, σσ. 57–63)

(συνέχεια από το Α΄ Μέρος - *Διαδρομή Ελευθερίας* Νο 230)

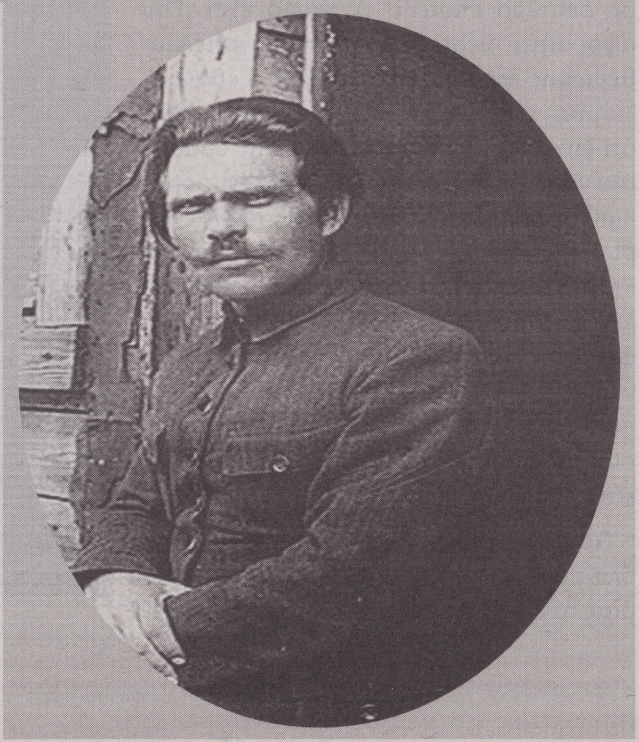
Πικραμένοι, φυσικοί εχθροί της κρατικής εξουσίας, περισσότερο από τους κηφήνες και προνομιούχους, οι εργάτες δίνουν διέξοδο στο μίσος τους, ξεσηκώνονται, πραγματοποιούν την επανάσταση, καταστρέφουν την εξουσία του κράτους και διώχνουν αυτούς που το κυβερνούν, και στη συνέχεια, είτε λόγω της αφέλειας είτε λόγω της έλλειψης επαγρύπνησης, άφησαν τους σοσιαλιστές να απλώσουν τα χέρια τους σε αυτήν. Στην Ρωσία, άφησαν τους μπολσεβίκους-κομμουνιστές να βάλουν τα χέρια πάνω της έτσι. Αυτοί οι δειλοί, αυτά τα τέρατα, οι σφαγείς της ελευθερίας, έπιασαν δουλειά για να στραγγαλίσουν, να πυροβολήσουν και να συντρίψουν τους ανθρώπους, παρ' όλο που ήταν άοπλοι, όπως ακριβώς είχαν κάνει οι αστοί πριν από αυτούς, αν όχι χειρότερα. Πυροβόλησαν για να σπάσουν το ανεξάρτητο πνεύμα, είτε συλλογικό είτε ατομικό, με στόχο να εξαλείψουν μια για πάντα από τον άνθρωπο το πνεύμα της ελευθερίας και τη θέληση για δημιουργία, για να τον αφήσουν πνευματικό σκλάβο και σωματικό λακέ σε μια ομάδα κακοποιών που θρονιάστηκαν στον θρόνο που μόλις ανετράπη, και χωρίς να διστάσουν να χρησιμοποιήσουν πληρωμένους δολοφόνους για να γονατίσουν τους ανθρώπους και να εξαλείψουν τους απείθαρχους.

Ο άνθρωπος στενάζει κάτω από το βάρος των αλυσίδων της σοσιαλιστικής εξουσίας στη Ρωσία. Στενάζει και σε άλλες χώρες κάτω από τον ζυγό των σοσιαλιστών που συμμαχούν με την αστική τάξη ή ακόμα και μόνο κάτω από τον ζυγό της αστικής τάξης. Παντού, ατομικά ή συλλογικά, ο άνθρωπος στενάζει κάτω από την καταπίεση της κρατι-

ρία του, να εξολοθρεύσει κάθε καταπιεστή και κάθε δήμιο (εκτός κι αν ο τελευταίος απαρνηθεί την άνανδρη του τέχνη), τότε, υπό την προϋπόθεση ότι δεν θέτει στον εαυτό του ως στόχο σε αυτόν τον αγώνα ενάντια στα δεινά της σύγχρονης κοινωνίας, αντικαθιστώντας την αστική εξουσία με κάποια άλλη, εξίσου καταπιεστική δύναμη –είτε είναι σοσιαλιστική, είτε κομμουνιστική, είτε «εργατική» (μπολσεβίκικη)– αλλά στοχεύει στο να επιτύχει μια πραγματικά ελεύθερη κοινωνία, οργανωμένη στη βάση της ατομικής ευθύνης και που εγγυάται σε όλους μια πραγματική ελευθερία και ισότητα κοινωνικής δικαιοσύνης για όλα, αυτός μόνο ο άνθρωπος είναι επαναστάτης αναρχικός. Μπορεί χωρίς φόβο να κοιτάξει τα έργα του δήμιου-κράτους και, αν χρειαστεί, να ακούσει την ετυμηγορία του, και επίσης να εκφωνήσει τη δική του δηλώνοντας:

Όχι, δεν χρειάζεται να είναι έτσι! Εξεγέρσου καταπιεσμένε αδερφέ! Ξεσηκώσου ενάντια σε κάθε κρατική εξουσία! Κατάστρεψε την εξουσία της αστικής τάξης και μην την αντικαταστήσεις με αυτή των σοσιαλιστών και των μπολσεβίκων-κομμουνιστών. Κατάργησε κάθε κρατική εξουσία και διώξε τους υποστηρικτές της, γιατί δεν θα βρεις ποτέ φίλους ανάμεσά τους.

Η δύναμη των σοσιαλιστών ή κομμουνιστών κρατιστών, είναι εξίσου επιβλαβής με αυτή της αστικής τάξης. Μπορεί να είναι και ακόμη περισσότερο επιβλαβής, όταν διεξάγει τα πειράματά της με το αίμα και τις ζωές των ανθρώπων. Έτσι, δεν τους χρειάζεται πολύς χρόνος για να επιστρέψουν ύπουλα στα άντρα της αστικής εξουσίας: δεν έχουν πλέον κανέναν ενδοιασμό να καταφύγουν στα χειρότερα μέσα, αραδιάζοντας ψεύδη και εξαπατώντας

παρέλειψαν να παρατηρήσουν ότι εγκαταστάθηκαν νέες κυβερνήσεις στο Κίεβο, το Χάρκοβο και την Πετρούπολη.

Μέσω των οργανώσεών τους, οι αγωνιζόμενοι λαχταρούσαν να θέσουν τα θεμέλια μιας νέας, ελεύθερης κοινωνίας, που προοριζόταν, καθώς αναπτύσσεται χωρίς παρεμβάσεις, να εξαλείψουν από το σώμα της κοινωνίας όλα τα παράσιτα και όλη την εξουσία που ασκούν κάποιοι πάνω σε άλλους, εξουσιαστές που θεωρούνταν από τους

στο «Probuzhdeniye», N°18, σσ. 57–63)

(συνέχεια από το Α΄ Μέρος - *Διαδρομή Ελευθερίας* Νο 230)

Πικραμένοι, φυσικοί εχθροί της κρατικής εξουσίας, περισσότερο από τους κηφήνες και προνομιούχους, οι εργάτες δίνουν διέξοδο στο μίσος τους, ξεσηκώνονται, πραγματοποιούν την επανάσταση, καταστρέφουν την εξουσία του κράτους και διώχνουν αυτούς που το κυβερνούν, και στη συνέχεια, είτε λόγω της αφέλειας είτε λόγω της έλλειψης επαγρύπνησης, άφησαν τους σοσιαλιστές να απλώσουν τα χέρια τους σε αυτήν. Στην Ρωσία, άφησαν τους μπολσεβίκους-κομμουνιστές να βάλουν τα χέρια πάνω της έτσι. Αυτοί οι δειλοί, αυτά τα τέρατα, οι σφαγείς της ελευθερίας, έπιασαν δουλειά για να στραγγαλίσουν, να πυροβολήσουν και να συντρίψουν τους ανθρώπους, παρ' όλο που ήταν άοπλοι, όπως ακριβώς είχαν κάνει οι αστοί πριν από αυτούς, αν όχι χειρότερα. Πυροβόλησαν για να σπάσουν το ανεξάρτητο πνεύμα, είτε συλλογικό είτε ατομικό, με στόχο να εξαλείψουν μια για πάντα από τον άνθρωπο το πνεύμα της ελευθερίας και τη θέληση για δημιουργία, για να τον αφήσουν πνευματικό σκλάβο και σωματικό λακέ σε μια ομάδα κακοποιών που θρονιάστηκαν στον θρόνο που μόλις ανετράπη, και χωρίς να διστάσουν να χρησιμοποιήσουν πληρωμένους δολοφόνους για να γονατίσουν τους ανθρώπους και να εξαλείψουν τους απείθαρχους.

Ο άνθρωπος στενάζει κάτω από το βάρος των αλυσίδων της σοσιαλιστικής εξουσίας στη Ρωσία. Στενάζει και σε άλλες χώρες κάτω από τον ζυγό των σοσιαλιστών που συμμαχούν με την αστική τάξη ή ακόμα και μόνο κάτω από τον ζυγό της αστικής τάξης. Παντού, ατομικά ή συλλογικά, ο άνθρωπος στενάζει κάτω από την καταπίεση της κρατικής εξουσίας και τις πολιτικές και οικονομικές της τρέλες. Λίγοι ενδιαφέρονται για τα βάσανα του ανθρώπου χωρίς ταυτόχρονα να κάνουν δεύτερες σκέψεις, γιατί οι δήμιοι, παλιοί ή νέοι, είναι πνευματικά και σωματικά πολύ ισχυροί: μπορούν να χρησιμοποιήσουν την τεράστια ισχύ που έχουν αποκτήσει και να συντρίψουν κάθε άτομο που στέκεται εμπόδιο στον δρόμο τους.

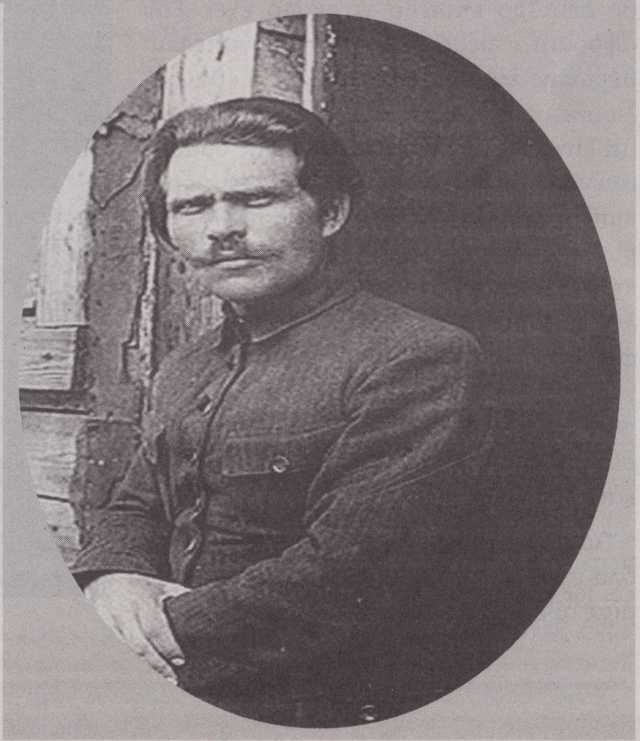
Επιδεικνύοντας μια ιδιαίτερη αγωνία στο να υπερασπιστεί τα δικαιώματά του στη ζωή, την ελευθερία και την ευτυχία, ο άνθρωπος επιδιώκει να εκδηλώσει τη δημιουργική του αποφασιστικότητα με το να παίρνει το ρίσκο να βυθιστεί στη δίνη της βίας. Μπροστά στην αβέβαιη έκβαση του αγώνα του, μερικές φορές έχει την τάση να καταθέτει τα όπλα μπροστά στον δήμιό του, ακριβώς τη στιγμή που ο τελευταίος γλιστράει τη θηλιά στο λαιμό του, και αυτό ακόμη και όταν μόνο μια τολμηρή ματιά του θα αρκούσε για να μετατρέψει τον δήμιο σε τρεμάμενο ζελέ

ρία του, να εξολοθρεύσει κάθε καταπιεστή και κάθε δήμιο (εκτός κι αν ο τελευταίος απαρνηθεί την άνανδρη του τέχνη), τότε, υπό την προϋπόθεση ότι δεν θέτει στον εαυτό του ως στόχο σε αυτόν τον αγώνα ενάντια στα δεινά της σύγχρονης κοινωνίας, αντικαθιστώντας την αστική εξουσία με κάποια άλλη, εξίσου καταπιεστική δύναμη –είτε είναι σοσιαλιστική, είτε κομμουνιστική, είτε «εργατική» (μπολσεβίκικη)– αλλά στοχεύει στο να επιτύχει μια πραγματικά ελεύθερη κοινωνία, οργανωμένη στη βάση της ατομικής ευθύνης και που εγγυάται σε όλους μια πραγματική ελευθερία και ισότητα κοινωνικής δικαιοσύνης για όλα, αυτός μόνο ο άνθρωπος είναι επαναστάτης αναρχικός. Μπορεί χωρίς φόβο να κοιτάξει τα έργα του δήμιου-κράτους και, αν χρειαστεί, να ακούσει την ετυμηγορία του, και επίσης να εκφωνήσει τη δική του δηλώνοντας:

Όχι, δεν χρειάζεται να είναι έτσι! Εξεγέρσου καταπιεσμένε αδερφέ! Ξεσηκώσου ενάντια σε κάθε κρατική εξουσία! Κατάστρεψε την εξουσία της αστικής τάξης και μην την αντικαταστήσεις με αυτή των σοσιαλιστών και των μπολσεβίκων-κομμουνιστών. Κατάργησε κάθε κρατική εξουσία και διώξε τους υποστηρικτές της, γιατί δεν θα βρεις ποτέ φίλους ανάμεσά τους.

Η δύναμη των σοσιαλιστών ή κομμουνιστών κρατιστών, είναι εξίσου επιβλαβής με αυτή της αστικής τάξης. Μπορεί να είναι και ακόμη περισσότερο επιβλαβής, όταν διεξάγει τα πειράματά της με το αίμα και τις ζωές των ανθρώπων. Έτσι, δεν τους χρειάζεται πολύς χρόνος για να επιστρέψουν ύπουλα στα άντρα της αστικής εξουσίας: δεν έχουν πλέον κανέναν ενδοιασμό να καταφύγουν στα χειρότερα μέσα, αραδιάζοντας ψεύδη και εξαπατώντας ακόμη περισσότερο από οποιαδήποτε άλλη εξουσία. Οι ιδέες του σοσιαλισμού ή του κρατικού κομμουνισμού γίνονται περιττές: δεν τους ωφελούν πλέον, και αντ' αυτών απλώνουν τα χέρια σε ό,τι θα μπορούσε να τους βοηθήσει να προσκολληθούν στην εξουσία. Σε τελευταία ανάλυση, χρησιμοποιούν απλώς νέα μέσα για να διαιωνίσουν την κυριαρχία και να γίνουν πιο δειλοί από την αστική τάξη που εκθέτει τον επαναστάτη στο δημόσιο ικρίωμα, ενώ ο μπολσεβικισμός-κομμουνισμός δολοφονεί και στραγγαλίζει με πονηριά.

Όποια πολιτική επανάσταση άφησε την αστική τάξη και τους κρατικούς σοσιαλιστές ή κομμουνιστές να την διεξάγουν είναι μια καλή απεικόνιση αυτού που μόλις είπα, ειδικά αν λάβει κανείς υπ' όψη τα παραδείγματα των ρωσικών επαναστάσεων του Φεβρουαρίου και του Οκτωβρίου του 1917. Έχοντας ανατρέψει τη Ρωσική Αυτοκρατορία, οι εργάτες ένιωσαν κατά συνέπεια ότι ήταν μισοαπελευ-

παρέλειψαν να παρατηρήσουν ότι εγκαταστάθηκαν νέες κυβερνήσεις στο Κίεβο, το Χάρκοβο και την Πετρούπολη.

Μέσω των οργανώσεών τους, οι αγωνιζόμενοι λαχταρούσαν να θέσουν τα θεμέλια μιας νέας, ελεύθερης κοινωνίας που προοριζόταν, καθώς αναπτύσσεται χωρίς παρεμβάσεις, να εξαλείψουν από το σώμα της κοινωνίας όλα τα παράσιτα και όλη την εξουσία που ασκούν κάποιοι πάνω σε άλλους, εξουσιαστές που θεωρούνταν από τους αγωνιστές ως ανόητοι και επιβλαβείς.

Αυτή η προσέγγιση σημείωσε σαφώς πρόοδο στην Ουκρανία, στα Ουράλια και στη Σιβηρία. Στην Τιφλίδα, το Κίεβο, την Πετρούπολη και τη Μόσχα, στην καρδιά των ετοιμοθάνατων αρχών, εμφανίστηκε μια παρόμοια τάση. Ωστόσο, πάντα και παντού, οι κρατικοί σοσιαλιστές και κομμουνιστές είχαν, και εξακολουθούν να έχουν, άφθονους υποστηρικτές, καθώς και τους πληρωμένους δολοφόνους τους. Μεταξύ των τελευταίων, δυστυχώς, υπήρχαν και πολλοί εργαζόμενοι. Παρακινούμενοι από αυτούς τους πληρωμένους δολοφόνους, οι μπολσεβίκοι -κομμουνιστές κατέστρεψαν τις προσπάθειες του λαού και μάλιστα με τρόπο τόσο τρομερό που ακόμη και η Μεσαιωνική Ιερά Εξέταση μπορεί να τους ζηλέψει!

Όσο για εμάς, γνωρίζοντας τη φύση κάθε κρατικής εξουσίας, είπαμε στους σοσιαλιστές και Μπολσεβίκους ηγέτες:

ελευθερίας, έπιασαν δουλειά για να στραγγαλίσουν, να πυροβολήσουν και να συντρίψουν τους ανθρώπους, παρ' όλο που ήταν άοπλοι, όπως ακριβώς είχαν κάνει οι αστοί πριν από αυτούς, αν όχι χειρότερα. Πυροβόλησαν για να σπάσουν το ανεξάρτητο πνεύμα, είτε συλλογικό είτε ατομικό, με στόχο να εξαλείψουν μια για πάντα από τον άνθρωπο το πνεύμα της ελευθερίας και τη θέληση για δημιουργία, για να τον αφήσουν πνευματικό σκλάβο και σωματικό λακέ σε μια ομάδα κακοποιών που θρονιάστηκαν στον θρόνο που μόλις ανετράπη, και χωρίς να διστάσουν να χρησιμοποιήσουν πληρωμένους δολοφόνους για να γονατίσουν τους ανθρώπους και να εξαλείψουν τους απείθαρχους.

Ο άνθρωπος στενάζει κάτω από το βάρος των αλυσίδων της σοσιαλιστικής εξουσίας στη Ρωσία. Στενάζει και σε άλλες χώρες κάτω από τον ζυγό των σοσιαλιστών που συμμαχούν με την αστική τάξη ή ακόμα και μόνο κάτω από τον ζυγό της αστικής τάξης. Παντού, ατομικά ή συλλογικά, ο άνθρωπος στενάζει κάτω από την καταπίεση της κρατικής εξουσίας και τις πολιτικές και οικονομικές της τρέλες. Λίγοι ενδιαφέρονται για τα βάσανα του ανθρώπου χωρίς ταυτόχρονα να κάνουν δεύτερες σκέψεις, γιατί οι δήμιοι, παλιοί ή νέοι, είναι πνευματικά και σωματικά πολύ ισχυροί: μπορούν να χρησιμοποιήσουν την τεράστια ισχύ που έχουν αποκτήσει και να συντρίψουν κάθε άτομο που στέκεται εμπόδιο στον δρόμο τους.

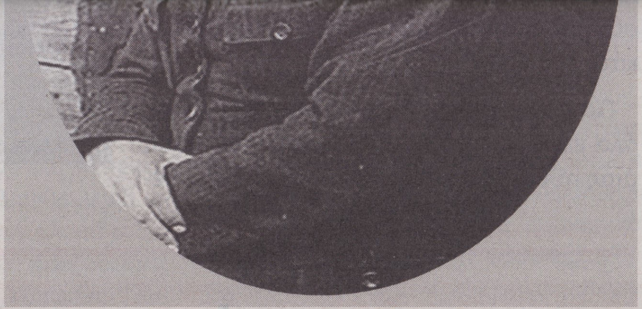
Επιδεικνύοντας μια ιδιαίτερη αγωνία στο να υπερασπιστεί τα δικαιώματά του στη ζωή, την ελευθερία και την ευτυχία, ο άνθρωπος επιδιώκει να εκδηλώσει τη δημιουργική του αποφασιστικότητα με το να παίρνει το ρίσκο να βυθιστεί στη δίνη της βίας. Μπροστά στην αβέβαιη έκβαση του αγώνα του, μερικές φορές έχει την τάση να καταθέτει τα όπλα μπροστά στον δήμιό του, ακριβώς τη στιγμή που ο τελευταίος γλιστράει τη θηλιά στο λαιμό του, και αυτό ακόμη και όταν μόνο μια τολμηρή ματιά του θα αρκούσε για να μετατρέψει τον δήμιο σε τρεμάμενο ζελέ και να αμφισβητήσει ξανά τον επαχθή ζυγό. Δυστυχώς, ο άνθρωπος πολύ συχνά προτιμά να κλείνει τα μάτια ακριβώς τη στιγμή που ο δήμιος γλιστράει μια θηλιά γύρω από τη ζωή του.

Μόνον ο άνθρωπος που έχει απαλλαγεί επιτυχώς από τις αλυσίδες της καταπίεσης και έχει δει όλες τις φρικαλεότητες να διαπράττονται κατά της ανθρώπινης φυλής μπορεί να πειστεί ότι η ελευθερία του και η ελευθερία του πλησίον του είναι απαραβίαστη, όπως είναι και η ζωή τους, και ότι ο γείτονάς του είναι αδελφός του. Αν είναι έτοιμος να κατακτήσει και να υπερασπιστεί την ελευθε- όλα, αυτός μόνο ο άνθρωπος είναι επαναστάτης αναρχικός. Μπορεί χωρίς φόβο να κοιτάξει τα έργα του δήμιου-κράτους και, αν χρειαστεί, να ακούσει την ετυμηγορία του, και επίσης να εκφωνήσει τη δική του δηλώνοντας:

Όχι, δεν χρειάζεται να είναι έτσι! Εξεγέρσου καταπιεσμένε αδερφέ! Ξεσηκώσου ενάντια σε κάθε κρατική εξουσία! Κατάστρεψε την εξουσία της αστικής τάξης και μην την αντικαταστήσεις με αυτή των σοσιαλιστών και των μπολσεβίκων-κομμουνιστών. Κατάργησε κάθε κρατική εξουσία και διώξε τους υποστηρικτές της, γιατί δεν θα βρεις ποτέ φίλους ανάμεσά τους.

Η δύναμη των σοσιαλιστών ή κομμουνιστών κρατιστών, είναι εξίσου επιβλαβής με αυτή της αστικής τάξης. Μπορεί να είναι και ακόμη περισσότερο επιβλαβής, όταν διεξάγει τα πειράματά της με το αίμα και τις ζωές των ανθρώπων. Έτσι, δεν τους χρειάζεται πολύς χρόνος για να επιστρέψουν ύπουλα στα άντρα της αστικής εξουσίας: δεν έχουν πλέον κανέναν ενδοιασμό να καταφύγουν στα χειρότερα μέσα, αραδιάζοντας ψεύδη και εξαπατώντας ακόμη περισσότερο από οποιαδήποτε άλλη εξουσία. Οι ιδέες του σοσιαλισμού ή του κρατικού κομμουνισμού γίνονται περιττές: δεν τους ωφελούν πλέον, και αντ' αυτών απλώνουν τα χέρια σε ό,τι θα μπορούσε να τους βοηθήσει να προσκολληθούν στην εξουσία. Σε τελευταία ανάλυση, χρησιμοποιούν απλώς νέα μέσα για να διαιωνίσουν την κυριαρχία και να γίνουν πιο δειλοί από την αστική τάξη που εκθέτει τον επαναστάτη στο δημόσιο ικρίωμα, ενώ ο μπολσεβικισμός-κομμουνισμός δολοφονεί και στραγγαλίζει με πονηριά.

Όποια πολιτική επανάσταση άφησε την αστική τάξη και τους κρατικούς σοσιαλιστές ή κομμουνιστές να την διεξάγουν είναι μια καλή απεικόνιση αυτού που μόλις είπα, ειδικά αν λάβει κανείς υπ' όψη τα παραδείγματα των ρωσικών επαναστάσεων του Φεβρουαρίου και του Οκτωβρίου του 1917. Έχοντας ανατρέψει τη Ρωσική Αυτοκρατορία, οι εργάτες ένιωσαν κατά συνέπεια ότι ήταν μισοαπελευθερωμένοι πολιτικά και προσπάθησαν να ολοκληρώσουν την απελευθέρωσή τους. Άρχισαν να επαναδιανέμουν τη γη που είχε κατασχεθεί από τους μεγάλους γαιοκτήμονες και τον κλήρο σε αυτούς που την δούλευαν ή όντως σκόπευαν να το κάνουν χωρίς εκμετάλλευση της εργασίας άλλου ανθρώπου. Στις πόλεις ήταν τα εργοστάσια, τα εργαστήρια, τα τυπογραφεία και άλλες κοινωνικές επιχειρήσεις τις οποίες έπαιρναν στα χέρια τους όσοι εργάζονταν εκεί. Εμπλεκόμενοι σε αυτές τις υγιείς και ενθουσιώδεις προσπάθειες, σχεδιασμένες για την εγκαθίδρυση αδελφικών σχέσεων μεταξύ πόλης και υπαίθρου, οι εργάτες

παρέλειψαν να παρατηρήσουν ότι εγκαταστάθηκαν νέες κυβερνήσεις στο Κίεβο, το Χάρκοβο και την Πετρούπολη.

Μέσω των οργανώσεών τους, οι αγωνιζόμενοι λαχταρούσαν να θέσουν τα θεμέλια μιας νέας, ελεύθερης κοινωνίας που προοριζόταν, καθώς αναπτύσσεται χωρίς παρεμβάσεις, να εξαλείψουν από το σώμα της κοινωνίας όλα τα παράσιτα και όλη την εξουσία που ασκούν κάποιοι πάνω σε άλλους, εξουσιαστές που θεωρούνταν από τους αγωνιστές ως ανόητοι και επιβλαβείς.

Αυτή η προσέγγιση σημείωσε σαφώς πρόοδο στην Ουκρανία, στα Ουράλια και στη Σιβηρία. Στην Τιφλίδα, το Κίεβο, την Πετρούπολη και τη Μόσχα, στην καρδιά των ετοιμοθάνατων αρχών, εμφανίστηκε μια παρόμοια τάση. Ωστόσο, πάντα και παντού, οι κρατικοί σοσιαλιστές και κομμουνιστές είχαν, και εξακολουθούν να έχουν, άφθονους υποστηρικτές, καθώς και τους πληρωμένους δολοφόνους τους. Μεταξύ των τελευταίων, δυστυχώς, υπήρχαν και πολλοί εργαζόμενοι. Παρακινούμενοι από αυτούς τους πληρωμένους δολοφόνους, οι μπολσεβίκοι -κομμουνιστές κατέστρεψαν τις προσπάθειες του λαού και μάλιστα με τρόπο τόσο τρομερό που ακόμη και η Μεσαιωνική Ιερά Εξέταση μπορεί να τους ζηλέψει!

Όσο για εμάς, γνωρίζοντας τη φύση κάθε κρατικής εξουσίας, είπαμε στους σοσιαλιστές και Μπολσεβίκους ηγέτες:

Ντροπή σας! Έχετε γράψει και πει τόσα πολλά για την αγριότητα της αστικής τάξης απέναντι στους καταπιεσμένους. Δείξατε τόσο ζήλο στην υπεράσπιση της επαναστατικής αγνότητας και δέσμευσης των εργαζομένων που αγωνίζονται για τη χειραφέτησή τους και τώρα, έχοντας έρθει στην εξουσία, αποδεικνύεστε είτε οι ίδιοι δειλοί λακέδες της αστικής τάξης, είτε γίνατε και οι ίδιοι αστοί με την προσφυγή στις μεθόδους της, σε τέτοιο ακραίο βαθμό που η αστική τάξη στέκεται έκπληκτη και σας κοροϊδεύει.

Επιπλέον, μέσα από τις εμπειρίες του μπολσεβικισμού-κομμουνισμού, η αστική τάξη έχει συνειδητοποιή-

σει, τα τελευταία χρόνια, ότι η «επιστημονική» χίμαιρα ενός κρατικού σοσιαλισμού αποδείχθηκε ανίκανη να ανταπεξέλθει χωρίς τις μεθόδους της και, ιδίως, χωρίς την ίδια. Έχει αντιληφθεί το θέμα τόσο καλά που κοροϊδεύει τους μαθητές της που δεν μπορούν καν να σταθούν επάξια στο παράδειγμά της. Έχει συνειδητοποιήσει ότι στο σοσιαλιστικό σύστημα, η εκμετάλλευση και η οργανωμένη βία κατά του μεγαλύτερου μέρους του εργατικού πληθυσμού δεν καταργούν τον διεφθαρμένο τρόπο ζωής και τον παρασιτισμό των κηφήνων, ότι στην πραγματικότητα η εκμετάλλευση υφίσταται μόνο μια αλλαγή ονόματος πριν αναπτυχθεί και διπλασιαστεί. Και αυτό είναι το συμπέρασμα που μας αποδεικνύουν τα γεγονότα. Αρκεί να καταγράψει κάποιος την απληστία των Μπολσεβίκων και τη μονοπώληση όλων των επαναστατικών κατακτήσεων του λαού, καθώς και της αστυνομίας, των δικαστηρίων, των φυλακών και των στρατών των δεσμοφυλάκων, που όλοι τους έχουν χρησιμοποιηθεί ενάντια στην επανάσταση. Ο «κόκκινος» στρατός συνεχίζει την στρατολόγηση δια της βίας! Σε αυτόν βρίσκει κάποιος τις ίδιες τάξεις με πριν, αν και τώρα του δίνονται διαφορετικές ονομασίες, αλλά ακόμη πιο ακατανόητες και αυταρχικές.

Ο φιλελευθερισμός, ο σοσιαλισμός και ο κρατικός κομμουνισμός είναι τρία παρακλάδια της ίδιας οικογένειας, που καταφεύγουν σε διαφορετικές προσεγγίσεις για να ασκήσουν την εξουσία τους στον άνθρωπο, με σκοπό να τον εμποδίσουν να αναπτυχθεί πλήρως προς την κατεύθυνση της ελευθερίας και της ανεξαρτησίας για το χτίσιμο μιας νέας, υγειούς, γνήσιας αρχής ριζωμένης σε ένα κοινωνικό ιδανικό που ισχύει για ολόκληρη την ανθρώπινη φυλή.

Εξεγερθείτε! ο επαναστάτης αναρχικός προτρέπει τους καταπιεσμένους. Σηκωθείτε και εξαλείψτε κάθε εξουσία από πάνω σας και μέσα σας. Και μην έχετε κανένα πάρε-δώσε με την εγκαθίδρυση οποιασδήποτε νέας εξουσίας πάνω σε άλλους. Να είστε ελεύθεροι και να υπερασπιστείτε την ελευθερία των άλλων ενάντια σε κάθε παραβίαση!

Στην ανθρώπινη κοινωνία, η εξουσία τρέφεται και γι-

προγραμμάτων που επιδιώκουν να την περικλείουν μέσα σε τεχνητές κατασκευές και γραπτούς νόμους. Όχι, μπορεί να κατασκευαστεί μόνο στη βάση της ατομικής ελευθερίας και της ανεξάρτητης δημιουργικής του προσπάθειας, προχωρώντας σε φάσεις καταστροφής και οικοδόμησης.

Η ελευθερία κάθε ατόμου είναι το θεμέλιο της ελευθεριακής κοινωνίας: η τελευταία επιτυγχάνει την ολότητα μέσω της αποκέντρωσης και της υλοποίησης ενός κοινού στόχου: του ελευθεριακού κοινοτισμού.

Κάθε φορά που σκεφτόμαστε τον ελευθεριακό κοινοτισμό, τον βλέπουμε ως μια μεγαλειώδη κοινωνία, αρμονική στις ανθρώπινες σχέσεις της. Εξαρτάται κυρίως από τα ελεύθερα άτομα που συγκεντρώνονται σε ομάδες συγγένειας –είτε υποκινούνται από ενδιαφέρον, ανάγκη ή κλίση– που εγγυώνται ίσο μέτρο κοινωνικής δικαιοσύνης για όλους και οργανώνονται σε ομοσπονδίες και συνομοσπονδίες.

Ο ελευθεριακός κοινοτισμός είναι μια κοινωνία που έχει τις ρίζες της στην ελεύθερη ζωή κάθε ανθρώπου, στο άθικτο δικαίωμά του στην άπειρη ανάπτυξη, την εξάλειψη όλων των αδικιών και όλων των δεινών που εμπόδισαν την πρόοδο και την τελειότητα της κοινωνίας διασπώντας την σε στρώματα και τάξεις, πηγές της καταπίεσης και της βίας του ανθρώπου προς τον συνάνθρωπό του.

Η ελευθεριακή κοινωνία θέτει ως στόχο να κάνει τη ζωή του καθενός πιο όμορφη και πιο λαμπερή, μέσα από τον κόπο του, την αποφασιστικότητά του και τη διάνοιά του. Σε πλήρη συμφωνία με τη φύση, ο ελευθεριακός κοινοτισμός είναι, κατά συνέπεια, θεμελιωμένος στη ζωή του ανθρώπου που έχει ολοκληρωθεί πλήρως, ανεξάρτητη, δημιουργική και απολύτως ελεύθερη. Για αυτόν τον λόγο

νομικοί» νόμοι, εγκληματικά ξεράσματα φτιαγμένα από μολυβοσπρώχτες-υπηρέτες.

Ο εχθρός είναι πολύ δυνατός γιατί, εδώ και αιώνες, βγάζει τα προς το ζην από λεηλασίες και βία: έχει τη συσσωρευμένη εμπειρία αυτής της μεθόδου, έχει ξεπεράσει εσωτερικές κρίσεις και τώρα βάζει ένα νέο προσωπείο, απειλούμενος με εξαφάνιση μέσω της ανάδυσης μιας νέας επιστήμης που ξεσηκώνει τον άνθρωπο από τον πανάρχαιο ύπνο του. Αυτή η νέα επιστήμη απελευθερώνει τον άνθρωπο από τις προκαταλήψεις του και του δίνει εφόδια για αυτο-ανακάλυψη και ανακάλυψη της αληθινής του θέσης στη ζωή, παρά τις προσπάθειες των μαθητευόμενων μάγων από εκείνη την ένωση των «πέντε» να εμποδίσουν την πρόοδό του σε αυτή την κατεύθυνση.

Έτσι, μια τέτοια αλλαγή προσώπου από την πλευρά του εχθρού μας, καταπιεσμένε αδερφέ, διαπιστώνεται, για παράδειγμα σε ό,τι πηγάζει από τα γραφεία των πολυμαθών μεταρρυθμιστών του Κράτους. Έχουμε παρακολουθήσει ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα μιας τέτοιας μεταμόρφωσης στις επαναστάσεις που έχουμε δει από πρώτο χέρι. Η ένωση των «πέντε», του Κράτους, του εχθρού μας, φαινόταν στην αρχή να έχει εξαφανιστεί εντελώς από προσώπου γης.

Στην πραγματικότητα, ο εχθρός μας απλώς άλλαξε την εμφάνισή του και βρήκε νέους σύμμαχους που κατέστρωσαν εγκληματικά σχέδια εναντίον μας: το παράδειγμα των μπολσεβίκων-κομμουνιστών στην Ρωσία, στην Ουκρανία, στην Γεωργία και σε πολλούς λαούς της Κεντρικής Ασίας είναι πολύ εποικοδομητικό από αυτή την άποψη. Αυτό είναι ένα μάθημα που δεν θα ξεχαστεί ποτέ από τον άν-

«ΟΙ ΜΑΧΝΟΒΙΤΕΣ ΔΕΝ ΜΠΟΡΟΥΝ ΠΑΡΑ ΝΑ ΔΩΣΟΥΝ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΚΑΙ ΒΟΗΘΕΙΑ... ΣΕ ΚΑΜΙΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΔΕΝ ΘΑ ΚΥΒΕΡΝΗΣΟΥΝ, ΟΥΤΕ ΕΠΙΘΥΜΟΥΝ ΚΑΤΙ ΤΕΤΟΙΟ...»

(Από προκήρυξη Μαχνοβιτών)

«ΟΙ ΜΑΧΝΟΒΙΤΕΣ ΔΕΝ ΜΠΟΡΟΥΝ ΠΑΡΑ ΝΑ ΔΩΣΟΥΝ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΚΑΙ ΒΟΗΘΕΙΑ... ΣΕ ΚΑΜΙΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΔΕΝ ΘΑ ΚΥΒΕΡΝΗΣΟΥΝ, ΟΥΤΕ ΕΠΙΘΥΜΟΥΝ ΚΑΤΙ ΤΕΤΟΙΟ...»

(Από προκήρυξη Μαχνοβιτών)

θυσμού δεν καταργούν τον διεφθαρμένο τρόπο ζωής και τον παρασιτισμό των κηφήνων, ότι στην πραγματικότητα η εκμετάλλευση υφίσταται μόνο μια αλλαγή ονόματος πριν αναπτυχθεί και διπλασιαστεί. Και αυτό είναι το συμπέρασμα που μας αποδεικνύουν τα γεγονότα. Αρκεί να καταγράψει κάποιος την απληστία των Μπολσεβίκων και τη μονοπώληση όλων των επαναστατικών κατακτήσεων του λαού, καθώς και της αστυνομίας, των δικαστηρίων, των φυλακών και των στρατών των δεσμοφυλάκων, που όλοι τους έχουν χρησιμοποιηθεί ενάντια στην επανάσταση. Ο «κόκκινος» στρατός συνεχίζει την στρατολόγηση δια της βίας! Σε αυτόν βρίσκει κάποιος τις ίδιες τάξεις με πριν, αν και τώρα του δίνονται διαφορετικές ονομασίες, αλλά ακόμη πιο ακατανόητες και αυταρχικές.

Ο φιλελευθερισμός, ο σοσιαλισμός και ο κρατικός κομμουνισμός είναι τρία παρακλάδια της ίδιας οικογένειας, που καταφεύγουν σε διαφορετικές προσεγγίσεις για να ασκήσουν την εξουσία τους στον άνθρωπο, με σκοπό να τον εμποδίσουν να αναπτυχθεί πλήρως προς την κατεύθυνση της ελευθερίας και της ανεξαρτησίας για το χτίσιμο μιας νέας, υγειούς, γνήσιας αρχής ριζωμένης σε ένα κοινωνικό ιδανικό που ισχύει για ολόκληρη την ανθρώπινη φυλή.

Εξεγερθείτε! ο επαναστάτης αναρχικός προτρέπει τους καταπιεσμένους. Σηκωθείτε και εξαλείψτε κάθε εξουσία από πάνω σας και μέσα σας. Και μην έχετε κανένα πάρε-δώσε με την εγκαθίδρυση οποιασδήποτε νέας εξουσίας πάνω σε άλλους. Να είστε ελεύθεροι και να υπερασπιστείτε την ελευθερία των άλλων ενάντια σε κάθε παραβίαση!

Στην ανθρώπινη κοινωνία, η εξουσία τρέφεται και γιγαντώνεται ιδιαίτερα από εκείνους που δεν έζησαν ποτέ πραγματικά με τη δική τους εργασία και που δεν βίωσαν ποτέ μια υγιή ύπαρξη, ή που, πράγματι, δεν ζουν πια σύμφωνα με αυτήν ή που δεν επιθυμούν να ζήσουν σύμφωνα με αυτήν. Η εξουσία του κράτους δεν θα προσφέρει ποτέ χαρά, ευτυχία και πληρότητα σε καμία κοινωνία. Η εξουσία αυτή δημιουργήθηκε από κηφήνες με μοναδικό σκοπό τη λεηλασία και την απόλαυση της συχνά δολοφονικής βίας τους εναντίον εκείνων που παράγουν, μέσω του μόχθου τους –είτε με αποφασιστικότητα, είτε με ευφυΐα, είτε με σωματική ρώμη– οτιδήποτε χρήσιμο και καλό στη ζωή του ανθρώπου.

Είτε αυτή η εξουσία χαρακτηρίζεται ως αστική, είτε ως σοσιαλιστική, είτε ως μπολσεβίκο-κομμουνιστική, είτε ως εργατική-αγροτική εξουσία, όλα καταλήγουν στο ίδιο

στόχου: του ελευθεριακού κοινοτισμού.

Κάθε φορά που σκεφτόμαστε τον ελευθεριακό κοινοτισμό, τον βλέπουμε ως μια μεγαλειώδη κοινωνία, αρμονική στις ανθρώπινες σχέσεις της. Εξαρτάται κυρίως από τα ελεύθερα άτομα που συγκεντρώνονται σε ομάδες συγγένειας –είτε υποκινούνται από ενδιαφέρον, ανάγκη ή κλίση– που εγγυώνται ίσο μέτρο κοινωνικής δικαιοσύνης για όλους και οργανώνονται σε ομοσπονδίες και συνομοσπονδίες.

Ο ελευθεριακός κοινοτισμός είναι μια κοινωνία που έχει τις ρίζες της στην ελεύθερη ζωή κάθε ανθρώπου, στο άθικτο δικαίωμά του στην άπειρη ανάπτυξη, την εξάλειψη όλων των αδικιών και όλων των δεινών που εμπόδισαν την πρόοδο και την τελειότητα της κοινωνίας διασπώντας την σε στρώματα και τάξεις, πηγές της καταπίεσης και της βίας του ανθρώπου προς τον συνάνθρωπό του.

Η ελευθεριακή κοινωνία θέτει ως στόχο να κάνει τη ζωή του καθενός πιο όμορφη και πιο λαμπερή, μέσα από τον κόπο του, την αποφασιστικότητά του και τη διάνοιά του. Σε πλήρη συμφωνία με τη φύση, ο ελευθεριακός κοινοτισμός είναι, κατά συνέπεια, θεμελιωμένος στη ζωή του ανθρώπου που έχει ολοκληρωθεί πλήρως, ανεξάρτητη, δημιουργική και απολύτως ελεύθερη. Για αυτόν τον λόγο όσοι τον έχουν κάνει κτήμα τους φαίνεται να ζουν τη ζωή των ελεύθερων και λαμπερών όντων.

Η εργασία, οι οικουμενικές αδελφικές σχέσεις, η αγάπη για τη ζωή, το πάθος για ελεύθερη δημιουργία ομορφιάς, όλες αυτές οι αξίες ζωντανεύουν τη ζωή και τη δράση των ελευθεριακών κοινοτιστών. Δεν έχουν ανάγκη από φυλακές, δήμιους, κατασκόπους και προβοκάτορες, τους οποίους οι κρατιστές σοσιαλιστές και κομμουνιστές απασχολούν σε τόσο τεράστιους αριθμούς. Ως ζήτημα αρχής, οι ελευθεριακοί κοινοτιστές δεν έχουν καμία ανάγκη τους μισθωτούς ληστές και δολοφόνους, των οποίων το κύριο παράδειγμα και ανώτατος αρχηγός είναι, σε τελευταία ανάλυση, το κράτος. Καταπιεσμένε αδερφέ! Προετοιμάσου για το χτίσιμο αυτής της κοινωνίας, μέσα από τον στοχασμό και την οργανωμένη δράση. Και απλώς να θυμάσαι

νάρχαιο ύπνο του. Αυτή η νέα επιστήμη απελευθερώνει τον άνθρωπο από τις προκαταλήψεις του και του δίνει εφόδια για αυτο-ανακάλυψη και ανακάλυψη της αληθινής του θέσης στη ζωή, παρά τις προσπάθειες των μαθητευόμενων μάγων από εκείνη την ένωση των «πέντε» να εμποδίσουν την πρόοδό του σε αυτή την κατεύθυνση.

Έτσι, μια τέτοια αλλαγή προσώπου από την πλευρά του εχθρού μας, καταπιεσμένε αδερφέ, διαπιστώνεται, για παράδειγμα σε ό,τι πηγάζει από τα γραφεία των πολυμαθών μεταρρυθμιστών του Κράτους. Έχουμε παρακολουθήσει ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα μιας τέτοιας μεταμόρφωσης στις επαναστάσεις που έχουμε δει από πρώτο χέρι. Η ένωση των «πέντε», του Κράτους, του εχθρού μας, φαινόταν στην αρχή να έχει εξαφανιστεί εντελώς από προσώπου γης.

Στην πραγματικότητα, ο εχθρός μας απλώς άλλαξε την εμφάνισή του και βρήκε νέους σύμμαχους που κατέστρωσαν εγκληματικά σχέδια εναντίον μας: το παράδειγμα των μπολσεβίκων-κομμουνιστών στην Ρωσία, στην Ουκρανία, στην Γεωργία και σε πολλούς λαούς της Κεντρικής Ασίας είναι πολύ εποικοδομητικό από αυτή την άποψη. Αυτό είναι ένα μάθημα που δεν θα ξεχαστεί ποτέ από τον άνθρωπο που αγωνίζεται για τη χειραφέτησή του, γιατί η εφιαλτική εγκληματικότητα θα είναι χαραγμένη μέσα του.

Το μόνο, το πιο σίγουρο όπλο που διαθέτει το θύμα της καταπίεσης στη μάχη του ενάντια στο κακό που τον αλυσοδένει είναι η κοινωνική επανάσταση, ένα βαθύ άλμα προς τα εμπρός, στην κατεύθυνση της ανθρώπινης εξέλιξης.

Αν και η κοινωνική επανάσταση συμβαίνει αυθόρμητα, η οργάνωση εξομαλύνει το πέρασμά της, διευκολύνει την εμφάνιση ρωγμών στις επάλξεις που έχουν στηθεί εναντίον της και επιταχύνει τον ερχομό της. Ο επαναστάτης αναρχικός εργάζεται σκληρά εδώ και τώρα σε αυτές τις γραμμές. Κάθε θύμα καταπίεσης συνειδητοποιεί τον ζυγό που τον βαραίνει, συνειδητοποιώντας ότι αυτή η ατιμία που συνθλίβει τη ζωή από το ανθρώπινο γένος, πρέπει να λάβει την προσοχή του αναρχικού. Κάθε άνθρωπος πρέ-

ΟΥΤΕ ΕΠΙΘΥΜΟΥΝ ΚΑΤΙ ΤΕΤΟΙΟ...»

(Από προκήρυξη Μαχνοβιτών)

όμως και ο κρατικός κομμουνισμός είναι τρία παρακλάδια της ίδιας οικογένειας, που καταφεύγουν σε διαφορετικές προσεγγίσεις για να ασκήσουν την εξουσία τους στον άνθρωπο, με σκοπό να τον εμποδίσουν να αναπτυχθεί πλήρως προς την κατεύθυνση της ελευθερίας και της ανεξαρτησίας για το χτίσιμο μιας νέας, υγειούς, γνήσιας αρχής ριζωμένης σε ένα κοινωνικό ιδανικό που ισχύει για ολόκληρη την ανθρώπινη φυλή.

Εξεγερθείτε! ο επαναστάτης αναρχικός προτρέπει τους καταπιεσμένους. Σηκωθείτε και εξαλείψτε κάθε εξουσία από πάνω σας και μέσα σας. Και μην έχετε κανένα πάρε-δώσε με την εγκαθίδρυση οποιασδήποτε νέας εξουσίας πάνω σε άλλους. Να είστε ελεύθεροι και να υπερασπιστείτε την ελευθερία των άλλων ενάντια σε κάθε παραβίαση!

Στην ανθρώπινη κοινωνία, η εξουσία τρέφεται και γιγαντώνεται ιδιαίτερα από εκείνους που δεν έζησαν ποτέ πραγματικά με τη δική τους εργασία και που δεν βίωσαν ποτέ μια υγιή ύπαρξη, ή που, πράγματι, δεν ζουν πια σύμφωνα με αυτήν ή που δεν επιθυμούν να ζήσουν σύμφωνα με αυτήν. Η εξουσία του κράτους δεν θα προσφέρει ποτέ χαρά, ευτυχία και πληρότητα σε καμία κοινωνία. Η εξουσία αυτή δημιουργήθηκε από κηφήνες με μοναδικό σκοπό τη λεηλασία και την απόλαυση της συχνά δολοφονικής βίας τους εναντίον εκείνων που παράγουν, μέσω του μόχθου τους –είτε με αποφασιστικότητα, είτε με ευφυΐα, είτε με σωματική ρώμη– οτιδήποτε χρήσιμο και καλό στη ζωή του ανθρώπου.

Είτε αυτή η εξουσία χαρακτηρίζεται ως αστική, είτε ως σοσιαλιστική, είτε ως μπολσεβίκο-κομμουνιστική, είτε ως εργατική-αγροτική εξουσία, όλα καταλήγουν στο ίδιο πράγμα: είναι τόσο επιζήμια για ένα υγιές και ευτυχισμένο άτομο όσο και για την κοινωνία γενικότερα. Η φύση όλης της κρατικής εξουσίας είναι παντού πανομοιότυπη: τείνει να εκμηδενίσει την ελευθερία του ατόμου, μετατρέποντάς το, πνευματικά, σε σκλάβο και σωματικά σε λακέ, προτού τον χρησιμοποιήσει για τα πιο βρώμικα καθήκοντα. Δεν υπάρχει εξουσία που να είναι αβλαβής.

Καταπιεσμένε αδερφέ, διώξε κάθε εξουσία από μέσα σου και μην επιτρέψεις να εδραιωθεί καμία εξουσία ούτε πάνω σου, ούτε πάνω στον αδερφό σου, είτε κοντά είτε μακριά!

Η πραγματικά υγιής, χαρούμενη ζωή του ατόμου ή της ομάδας δεν χτίζεται με τη βοήθεια της εξουσίας και των κτο δικαίωμά του στην άπειρη ανάπτυξη, την εξάλειψη όλων των αδικιών και όλων των δεινών που εμπόδισαν την πρόοδο και την τελειότητα της κοινωνίας διασπώντας την σε στρώματα και τάξεις, πηγές της καταπίεσης και της βίας του ανθρώπου προς τον συνάνθρωπό του.

Η ελευθεριακή κοινωνία θέτει ως στόχο να κάνει τη ζωή του καθενός πιο όμορφη και πιο λαμπερή, μέσα από τον κόπο του, την αποφασιστικότητά του και τη διάνοιά του. Σε πλήρη συμφωνία με τη φύση, ο ελευθεριακός κοινοτισμός είναι, κατά συνέπεια, θεμελιωμένος στη ζωή του ανθρώπου που έχει ολοκληρωθεί πλήρως, ανεξάρτητη, δημιουργική και απολύτως ελεύθερη. Για αυτόν τον λόγο όσοι τον έχουν κάνει κτήμα τους φαίνεται να ζουν τη ζωή των ελεύθερων και λαμπερών όντων.

Η εργασία, οι οικουμενικές αδελφικές σχέσεις, η αγάπη για τη ζωή, το πάθος για ελεύθερη δημιουργία ομορφιάς, όλες αυτές οι αξίες ζωντανεύουν τη ζωή και τη δράση των ελευθεριακών κοινοτιστών. Δεν έχουν ανάγκη από φυλακές, δήμιους, κατασκόπους και προβοκάτορες, τους οποίους οι κρατιστές σοσιαλιστές και κομμουνιστές απασχολούν σε τόσο τεράστιους αριθμούς. Ως ζήτημα αρχής, οι ελευθεριακοί κοινοτιστές δεν έχουν καμία ανάγκη τους μισθωτούς ληστές και δολοφόνους, των οποίων το κύριο παράδειγμα και ανώτατος αρχηγός είναι, σε τελευταία ανάλυση, το κράτος. Καταπιεσμένε αδερφέ! Προετοιμάσου για το χτίσιμο αυτής της κοινωνίας, μέσα από τον στοχασμό και την οργανωμένη δράση. Και απλώς να θυμάσαι ότι η οργάνωσή σου πρέπει να είναι σταθερή και συνεπής στην κοινωνική σου δραστηριότητα. Ο ορκισμένος εχθρός της χειραφέτησής σου είναι το Κράτος: ενσαρκώνεται καλύτερα από την ένωση αυτών των πέντε στερεοτύπων: τον ιδιοκτήτη κάθε λογής ιδιοκτησίας, τον στρατιώτη, τον δικαστή, τον ιερέα και αυτόν που τους υπηρετεί όλους, τον διανοούμενο. Στις περισσότερες περιπτώσεις, ο τελευταίος από αυτούς αναλαμβάνει να αποδείξει το «νόμιμο» δικαίωμα των τεσσάρων κυρίων του να τιμωρούν την ανθρώπινη φυλή, να ρυθμίζουν τη ζωή του ανθρώπου σε κάθε ατομική και κοινωνική της πτυχή, και με τον τρόπο αυτό, να διαστρεβλώνουν το νόημα του φυσικού νόμου προκειμένου να κωδικοποιηθούν οι «ιστορικοί και μόρφωσης στις επαναστάσεις που έχουμε δει από πρώτο χέρι. Η ένωση των «πέντε», του Κράτους, του εχθρού μας, φαινόταν στην αρχή να έχει εξαφανιστεί εντελώς από προσώπου γης.

Στην πραγματικότητα, ο εχθρός μας απλώς άλλαξε την εμφάνισή του και βρήκε νέους σύμμαχους που κατέστρωσαν εγκληματικά σχέδια εναντίον μας: το παράδειγμα των μπολσεβίκων -κομμουνιστών στην Ρωσία, στην Ουκρανία, στην Γεωργία και σε πολλούς λαούς της Κεντρικής Ασίας είναι πολύ εποικοδομητικό από αυτή την άποψη. Αυτό είναι ένα μάθημα που δεν θα ξεχαστεί ποτέ από τον άνθρωπο που αγωνίζεται για τη χειραφέτησή του, γιατί η εφιαλτική εγκληματικότητα θα είναι χαραγμένη μέσα του.

Το μόνο, το πιο σίγουρο όπλο που διαθέτει το θύμα της καταπίεσης στη μάχη του ενάντια στο κακό που τον αλυσοδένει είναι η κοινωνική επανάσταση, ένα βαθύ άλμα προς τα εμπρός, στην κατεύθυνση της ανθρώπινης εξέλιξης.

Αν και η κοινωνική επανάσταση συμβαίνει αυθόρμητα, η οργάνωση εξομαλύνει το πέρασμά της, διευκολύνει την εμφάνιση ρωγμών στις επάλξεις που έχουν στηθεί εναντίον της και επιταχύνει τον ερχομό της. Ο επαναστάτης αναρχικός εργάζεται σκληρά εδώ και τώρα σε αυτές τις γραμμές. Κάθε θύμα καταπίεσης συνειδητοποιεί τον ζυγό που τον βαραίνει, συνειδητοποιώντας ότι αυτή η ατιμία που συνθλίβει τη ζωή από το ανθρώπινο γένος, πρέπει να λάβει την προσοχή του αναρχικού. Κάθε άνθρωπος πρέπει να έχει επίγνωση της ευθύνης του και να την φέρει εις πέρας διώχνοντας από την κοινωνία όλους τους δήμιους και τα παράσιτα από την ένωση των «πέντε», ώστε η ανθρωπότητα να αναπνεύσει ελεύθερη.

Κάθε άνθρωπος και κυρίως ο επαναστάτης αναρχικός –ως ο πρωτοπόρος που υποκινεί τον αγώνα για το ιδεώδες της ελευθερίας, της αλληλεγγύης και της ισότητας– πρέπει να έχει υπ' όψη του ότι η κοινωνική επανάσταση, για να εξελιχθεί δημιουργικά, απαιτεί επαρκή μέσα, συνεχείς οργανωτικούς πόρους, ιδιαίτερα κατά τη φάση που, σε ένα αυθόρμητο ξέσπασμα, ξεριζώνει τη σκλαβιά

συνέχεια στη σελ 16

συνέχεια από τη σελ. 15

και φυτεύει την ελευθερία, επιβεβαιώνοντας το δικαίωμα κάθε ανθρώπου στην ελεύθερη και απεριόριστη ανάπτυξη. Αυτή είναι ακριβώς η στιγμή που, ζωντανεύοντας την ελευθερία μέσα και γύρω τους, τα άτομα και οι άνθρωποι θα τολμήσουν να δράσουν με βάση τα κέρδη της κοινωνικής επανάστασης, και αυτή η επανάσταση θα έχει περισσότερη ανάγκη από τέτοιους οργανωτικούς πόρους. Για παράδειγμα, οι επαναστάτες αναρχικοί έπαιξαν έναν εξαιρετικά ιδιαίτερο ρόλο στη ρωσική επανάσταση, αλλά, επειδή δεν είχαν τα απαραίτητα μέσα δράσης, δεν μπόρεσαν να ολοκληρώσουν την ιστορική τους αποστολή. Επιπλέον, αυτή η επανάσταση μάς έδειξε την εξής αλήθεια: αφού απαλλάχθηκαν από τα δεσμά της σκλαβιάς, οι άνθρωποι δεν έχουν καμία πρόθεση να δημιουργήσουν νέα δεσμά. Αντίθετα: σε περιόδους επανάστασης, αναζητούν νέες μορφές ελεύθερων ενώσεων ικανών όχι μόνο να ανταποκριθούν στα ελευθεριακά τους ένστικτα, αλλά και να υπερασπιστούν όσα είχαν κατακτήσει σε περίπτωση που ο εχθρός επιτεθεί.

Παρατηρώντας αυτή τη διαδικασία στην πράξη, οδηγούμασταν συνεχώς στο συμπέρασμα ότι οι πιο γόνιμες και πιο πολύτιμες ενώσεις δεν θα μπορούσαν να είναι άλλες από τις κομμούνες-συνδικάτα, εκείνες των οποίων οι κοινωνικοί πόροι δημιουργήθηκαν από την ίδια τη ζωή: τα ελεύθερα σοβιέτ. Βασιζόμενος στην ίδια πεποίθηση, ο επαναστάτης αναρχικός ορμάει στην ανιδιοτελή δράση και προτρέπει τους καταπιεσμένους να συμμετάσχουν στον αγώνα για ελεύθερες ενώσεις. Είναι πεπεισμένος

αναρχίας που τους είναι έμφυτη, οι αγωνιζόμενοι άνθρωποι αναζητούν ελεύθερες ενώσεις. Οι ελεύθερες συνελεύσεις προκαλούν πάντα τη συμπάθειά τους. Ο επαναστάτης αναρχικός πρέπει να βοηθήσει αυτές τις συνελεύσεις να οργανώσουν αυτήν την προσέγγιση όσο καλύτερα μπορούν. Για παράδειγμα, το οικονομικό πρόβλημα της ελεύθερης ένωσης των κοινοτήτων πρέπει να αντιμετωπιστεί πλήρως με την δημιουργία παραγωγικών και καταναλωτικών συνεταιρισμών, των οποίων τα ελεύθερα σοβιέτ θα είναι οι χορηγοί. Μέσω των καλών υπηρεσιών των ελεύθερων σοβιέτ, ενώ η επανάσταση σταδιακά εξαπλώνεται, οι αγωνιζόμενοι θα βάλουν τα χέρια τους πάνω στο σύνολο της κοινωνικής κληρονομιάς: τη γη, τα δάση, τα εργαστήρια, τα εργοστάσια, τους σιδηροδρόμους και τις θαλάσσιες μεταφορές, κ.λπ., και στη συνέχεια, ενωμένοι με βάση τα ενδιαφέροντα, τις συγγένειες ή ένα κοινό ιδανικό, θα ξαναχτίσουν την κοινωνική τους ζωή σύμφωνα με τις πιο ποικίλες γραμμές ώστε να ταιριάζουν στις ανάγκες και τις επιθυμίες τους.

Είναι αυτονόητο ότι αυτός θα είναι ένας άγριος αγώνας. Θα κοστίσει έναν τεράστιο αριθμό ζωών, γιατί θα φέρει την ελεύθερη ανθρωπότητα αντιμέτωπη με τον παλιό κόσμο για μια τελευταία φορά. Δεν θα υπάρχει χώρος για δισταγμούς ή συναισθήματα. Θα είναι αγώνας ζωής ή θανάτου! Εν πάση περιπτώσει, έτσι θα πρέπει να το σκέφτεται οποιοσδήποτε άνθρωπος πιστεύει στα δικαιώματά του και τα δικαιώματα της ανθρωπότητας, εκτός αν θέλει να παραμείνει θηριο-υποζύγιο, σκλάβος, όπως είναι ανα-

χωρίς να ξεχνάς τον λόγιο και τον διανοούμενο γενικά, ώστε να βγει έξω από τα γραφεία του και να σε βοηθήσει στην τρομακτική πορεία σου. Είναι αλήθεια ότι εννέα στους δέκα διανοούμενους μπορεί να μην ανταποκριθούν στο κάλεσμά σου ή, αν ανταποκριθούν, θα το κάνουν με σκοπό να σου ρίξουν στάχτη στα μάτια σου, γιατί να θυμάσαι ότι είναι οι πιστοί υπηρέτες της ένωσης των «πέντε». Ακόμα κι έτσι, θα υπάρχει ένας στους δέκα που θα αποδείξει ότι είναι φίλος σου και θα σε βοηθήσει να διαλύσεις την απάτη των άλλων εννέα. Όσον αφορά τη σωματική βία, την ωμή βία όσων κυβερνούν και νομοθετούν, θα την αποκρούσεις με τη δική σου βία.

Οργάνωσε, κάλεσε όλα τα αδέρφια σου να συμμετάσχουν στο κίνημα και επέμεινε σε όλους όσους κυβερνούν, με δική τους βούληση, να πάψουν το άνανδρο επάγγελμά τους που ρυθμίζει τη ζωή του ανθρώπου. Αν αρνηθούν, αν ξεσηκωθούν, αφόπλισε την αστυνομία τους, τους πολιτοφύλακες τους και τα άλλα σκυλιά-φύλακες της ένωσης των «πέντε». Να συλλάβεις όλους τους κυβερνήτες για όσο χρειαστεί, σκίσε και κάψε τους νόμους τους! Γκρέμισε τις φυλακές, αφού εξοντώσεις τους δήμιους και εξαφανίσεις όλη την κρατική εξουσία!

Πολλοί πληρωμένοι εκτελεστές και δολοφόνοι είναι στο στρατό, αλλά οι φίλοι σου, οι κληρωτοί, είναι επίσης εκεί. Κάλεσέ τους στο πλευρό σου και θα έρθουν σε βοήθεια σου και θα συνδράμουν να εξουδετερώσετε τους μισθοφόρους.

Μόλις ενωθείτε όλοι μαζί σε μια μεγάλη οικογένεια, αδέρφια, θα βαδίσουμε μαζί στο μονοπάτι της φώτισης και της γνώσης, θα αφήσουμε πίσω τις σκιές και θα βαδίσουμε προς το κοινό ιδανικό της ανθρωπότητας: την ελεύθερη και αδελφική ζωή, την κοινωνία στην οποία κανείς δεν θα να είναι πια σκλάβος, ούτε ταπεινωμένος από κανέναν.

Στην ωμή βία των εχθρών μας θα απαντήσουμε μέσω της συμπαγούς δύναμης του εξεγερμένου επαναστατικού μας στρατού. Στην ασυναρτησία και την αυθαιρεσία, θα απαντήσουμε χτίζοντας τη νέα μας ζωή πάνω σε ένα θεμέλιο δικαιοσύνης, στη βάση της ατομικής ευθύνης, του αληθινού εγγυητή της ελευθερίας και της κοινωνικής δικαιοσύνης για όλους.

Μόνο οι αιμοδιψείς εγκληματίες της ένωσης των «πέντε» θα αρνηθούν να ενωθούν μαζί μας στην πορεία προς

> ΟΤΑΝ Ο ΥΓΙΗΣ ΣΥΛΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ Η ΑΓΑΠΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΑΥΤΟ ΤΟΥ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΛΛΟΥΣ ΑΠΟΚΤΗΣΟΥΝ ΤΗΝ ΥΠΕΡΟΧΗ ΕΤΗ ΖΩΗ, Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΘΑ ΓΙΝΕΙ Ο ΑΥΘΕΝΤΙΚΟΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΣ ΤΗΣ ΙΔΙΑΣ ΤΟΥ ΤΗΣ ΥΠΑΡΞΗΣ.
>
> ΝΕΣΤΩΡ ΜΑΧΝΟ

Για παράδειγμα, οι επαναστάτες αναρχικοί έπαιξαν έναν εξαιρετικά ιδιαίτερο ρόλο στη ρωσική επανάσταση, αλλά, επειδή δεν είχαν τα απαραίτητα μέσα δράσης, δεν μπόρεσαν να ολοκληρώσουν την ιστορική τους αποστολή. Επιπλέον, αυτή η επανάσταση μάς έδειξε την εξής αλήθεια: αφού απαλλάχθηκαν από τα δεσμά της σκλαβιάς, οι άνθρωποι δεν έχουν καμία πρόθεση να δημιουργήσουν νέα δεσμά. Αντίθετα: σε περιόδους επανάστασης, αναζητούν νέες μορφές ελεύθερων ενώσεων ικανών όχι μόνο να ανταποκριθούν στα ελευθεριακά τους ένστικτα, αλλά και να υπερασπιστούν όσα είχαν κατακτήσει σε περίπτωση που ο εχθρός επιτεθεί.

Παρατηρώντας αυτή τη διαδικασία στην πράξη, οδηγούμασταν συνεχώς στο συμπέρασμα ότι οι πιο γόνιμες και πιο πολύτιμες ενώσεις δεν θα μπορούσαν να είναι άλλες από τις κομμούνες-συνδικάτα, εκείνες των οποίων οι κοινωνικοί πόροι δημιουργήθηκαν από την ίδια τη ζωή: τα ελεύθερα σοβιέτ. Βασιζόμενος στην ίδια πεποίθηση, ο επαναστάτης αναρχικός ορμάει στην ανιδιοτελή δράση και προτρέπει τους καταπιεσμένους να συμμετάσχουν στον αγώνα για ελεύθερες ενώσεις. Είναι πεπεισμένος ότι όχι μόνο πρέπει να επιδεικνύονται οι βασικές δημιουργικές οργανωτικές αρχές, υπάρχει επίσης η ανάγκη να εξοπλιστεί κανείς με τα μέσα για να υπερασπιστεί τον νέο τρόπο ζωής ενάντια στις εχθρικές δυνάμεις. Η πρακτική έχει δείξει ότι αυτό πρέπει να επιδιωχθεί πιο σταθερά και να υποστηριχθεί από τους ίδιους τους αγωνιζόμενους, προσωπικά και επιτόπου.

Συνεχίζοντας την επανάσταση, υπό την παρόρμηση της

πιστεί πλήρως με την δημιουργία παραγωγικών και καταναλωτικών συνεταιρισμών, των οποίων τα ελεύθερα σοβιέτ θα είναι οι χορηγοί. Μέσω των καλών υπηρεσιών των ελεύθερων σοβιέτ, ενώ η επανάσταση σταδιακά εξαπλώνεται, οι αγωνιζόμενοι θα βάλουν τα χέρια τους πάνω στο σύνολο της κοινωνικής κληρονομιάς: τη γη, τα δάση, τα εργαστήρια, τα εργοστάσια, τους σιδηροδρόμους και τις θαλάσσιες μεταφορές, κ.λπ., και στη συνέχεια, ενωμένοι με βάση τα ενδιαφέροντα, τις συγγένειες ή ένα κοινό ιδανικό, θα ξαναχτίσουν την κοινωνική τους ζωή σύμφωνα με τις πιο ποικίλες γραμμές ώστε να ταιριάζουν στις ανάγκες και τις επιθυμίες τους.

Είναι αυτονόητο ότι αυτός θα είναι ένας άγριος αγώνας. Θα κοστίσει έναν τεράστιο αριθμό ζωών, γιατί θα φέρει την ελεύθερη ανθρωπότητα αντιμέτωπη με τον παλιό κόσμο για μια τελευταία φορά. Δεν θα υπάρχει χώρος για δισταγμούς ή συναισθήματα. Θα είναι αγώνας ζωής ή θανάτου! Εν πάση περιπτώσει, έτσι θα πρέπει να το σκέφτεται οποιοσδήποτε άνθρωπος πιστεύει στα δικαιώματά του και τα δικαιώματα της ανθρωπότητας, εκτός αν θέλει να παραμείνει θηρίο-υποζύγιο, σκλάβος, όπως είναι αναγκασμένος να είναι αυτή τη στιγμή.

Όταν ο υγιής συλλογισμός και η αγάπη για τον εαυτό του και για τους άλλους αποκτήσουν την υπεροχή στη ζωή, ο άνθρωπος θα γίνει ο αυθεντικός δημιουργός της ίδιας του της ύπαρξης.

Οργάνωσε, καταπιεσμένε αδερφέ, κάλεσε όλους τους ανθρώπους από το χωράφι και το εργαστήριο, από το θρανίο του σχολείου και το έδρανο του πανεπιστημίου,

> ΟΤΑΝ Ο ΥΓΙΗΣ ΣΥΛΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ Η ΑΓΑΠΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΑΥΤΟ ΤΟΥ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΛΛΟΥΣ ΑΠΟΚΤΗΣΟΥΝ ΤΗΝ ΥΠΕΡΟΧΗ ΣΤΗ ΖΩΗ, Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΘΑ ΓΙΝΕΙ Ο ΑΥΘΕΝΤΙΚΟΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΣ ΤΗΣ ΙΔΙΑΣ ΤΟΥ ΤΗΣ ΥΠΑΡΞΗΣ.
>
> ΝΕΣΤΩΡ ΜΑΧΝΟ

«πέντε». Ακόμα κι έτσι, θα υπάρχει ένας στους δέκα που θα αποδείξει ότι είναι φίλος σου και θα σε βοηθήσει να διαλύσεις την απάτη των άλλων εννέα. Όσον αφορά τη σωματική βία, την ωμή βία όσων κυβερνούν και νομοθετούν, θα την αποκρούσεις με τη δική σου βία.

Οργάνωσε, κάλεσε όλα τα αδέρφια σου να συμμετάσχουν στο κίνημα και επέμεινε σε όλους όσους κυβερνούν, με δική τους βούληση, να πάψουν το άνανδρο επάγγελμά τους που ρυθμίζει τη ζωή του ανθρώπου. Αν αρνηθούν, αν ξεσηκωθούν, αφόπλισε την αστυνομία τους, τους πολιτοφύλακές τους και τα άλλα σκυλιά-φύλακες της ένωσης των «πέντε». Να συλλάβεις όλους τους κυβερνήτες για όσο χρειαστεί, σκίσε και κάψε τους νόμους τους! Γκρέμισε τις φυλακές, αφού εξοντώσεις τους δήμιους και εξαφανίσεις όλη την κρατική εξουσία!

Πολλοί πληρωμένοι εκτελεστές και δολοφόνοι είναι στο στρατό, αλλά οι φίλοι σου, οι κληρωτοί, είναι επίσης εκεί. Κάλεσέ τους στο πλευρό σου και θα έρθουν σε βοήθεια σου και θα συνδράμουν να εξουδετερώσετε τους μισθοφόρους.

Μόλις ενωθείτε όλοι μαζί σε μια μεγάλη οικογένεια, αδέρφια, θα βαδίσουμε μαζί στο μονοπάτι της φώτισης και της γνώσης, θα αφήσουμε πίσω τις σκιές και θα βαδίσουμε προς το κοινό ιδανικό της ανθρωπότητας: την ελεύθερη και αδελφική ζωή, την κοινωνία στην οποία κανείς δεν θα να είναι πια σκλάβος, ούτε ταπεινωμένος από κανέναν.

Στην ωμή βία των εχθρών μας θα απαντήσουμε μέσω της συμπαγούς δύναμης του εξεγερμένου επαναστατικού μας στρατού. Στην ασυναρτησία και την αυθαιρεσία, θα απαντήσουμε χτίζοντας τη νέα μας ζωή πάνω σε ένα θεμέλιο δικαιοσύνης, στη βάση της ατομικής ευθύνης, του αληθινού εγγυητή της ελευθερίας και της κοινωνικής δικαιοσύνης για όλους.

Μόνο οι αιμοδιψείς εγκληματίες της ένωσης των «πέντε» θα αρνηθούν να ενωθούν μαζί μας στην πορεία προς την ελεύθερη κοινοτική ζωή: θα προσπαθήσουν να εναντιωθούν σε μας για να προσκολληθούν στα προνόμιά τους, υπογράφοντας έτσι το δικό τους θανατικό ένταλμα.

Ζήτω αυτή η ξεκάθαρη, σταθερή πίστη στον αγώνα για το ιδανικό της γενικής ανθρώπινης αρμονίας: την αναρχική κοινωνία!

Μετάφραση – απόδοση Π.

ΟΤΑΝ Ο ΥΓΙΗΣ ΣΥΛΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ Η ΑΓΑΠΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΑΥΤΟ ΤΟΥ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΛΛΟΥΣ ΑΠΟΚΤΗΣΟΥΝ ΤΗΝ ΥΠΕΡΟΧΗ ΣΤΗ ΖΩΗ, Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΘΑ ΓΙΝΕΙ Ο ΑΥΘΕΝΤΙΚΟΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΣ ΤΗΣ ΙΔΙΑΣ ΤΟΥ ΤΗΣ ΥΠΑΡΞΗΣ.

ΝΕΣΤΩΡ ΜΑΧΝΟ

ο επαναστάτης αναρχικός ορμάει στην ανιδιοτελή δράση και προτρέπει τους καταπιεσμένους να συμμετάσχουν στον αγώνα για ελεύθερες ενώσεις. Είναι πεπεισμένος ότι όχι μόνο πρέπει να επιδεικνύονται οι βασικές δημιουργικές οργανωτικές αρχές, υπάρχει επίσης η ανάγκη να εξοπλιστεί κανείς με τα μέσα για να υπερασπιστεί τον νέο τρόπο ζωής ενάντια στις εχθρικές δυνάμεις. Η πρακτική έχει δείξει ότι αυτό πρέπει να επιδιωχθεί πιο σταθερά και να υποστηριχθεί από τους ίδιους τους αγωνιζόμενους, προσωπικά και επιτόπου.

Συνεχίζοντας την επανάσταση, υπό την παρόρμηση της ται οποιοσδήποτε άνθρωπος πιστεύει στα δικαιώματά του και τα δικαιώματα της ανθρωπότητας, εκτός αν θέλει να παραμείνει θηρίο-υποζύγιο, σκλάβος, όπως είναι αναγκασμένος να είναι αυτή τη στιγμή.

Όταν ο υγιής συλλογισμός και η αγάπη για τον εαυτό του και για τους άλλους αποκτήσουν την υπεροχή στη ζωή, ο άνθρωπος θα γίνει ο αυθεντικός δημιουργός της ίδιας του της ύπαρξης.

Οργάνωσε, καταπιεσμένε αδερφέ, κάλεσε όλους τους ανθρώπους από το χωράφι και το εργαστήριο, από το θρανίο του σχολείου και το έδρανο του πανεπιστημίου, σου και θα συνδράμουν να εξουδετερώσετε τους μισθοφόρους.

Μόλις ενωθείτε όλοι μαζί σε μια μεγάλη οικογένεια, αδέρφια, θα βαδίσουμε μαζί στο μονοπάτι της φώτισης και της γνώσης, θα αφήσουμε πίσω τις σκιές και θα βαδίσουμε προς το κοινό ιδανικό της ανθρωπότητας: την ελεύθερη και αδελφική ζωή, την κοινωνία στην οποία κανείς δεν θα να είναι πια σκλάβος, ούτε ταπεινωμένος από κανέναν.

Στην ωμή βία των εχθρών μας θα απαντήσουμε μέσω της συμπαγούς δύναμης του εξεγερμένου επαναστατικού μας στρατού. Στην ασυναρτησία και την αυθαιρεσία, θα απαντήσουμε χτίζοντας τη νέα μας ζωή πάνω σε ένα θεμέλιο δικαιοσύνης, στη βάση της ατομικής ευθύνης, του αληθινού εγγυητή της ελευθερίας και της κοινωνικής δικαιοσύνης για όλους.

Μόνο οι αιμοδιψείς εγκληματίες της ένωσης των «πέντε» θα αρνηθούν να ενωθούν μαζί μας στην πορεία προς την ελεύθερη κοινοτική ζωή: θα προσπαθήσουν να εναντιωθούν σε μας για να προσκολληθούν στα προνόμιά τους, υπογράφοντας έτσι το δικό τους θανατικό ένταλμα.

Ζήτω αυτή η ξεκάθαρη, σταθερή πίστη στον αγώνα για το ιδανικό της γενικής ανθρώπινης αρμονίας: την αναρχική κοινωνία!

Μετάφραση – απόδοση Π.

